

SLUŽBENA PRAVILA KOŠARKAŠKE IGRE 2020.

SLUŽBENA PRAVILA KOŠARKAŠKE IGRE 2020.

Usvojio

FIBA Središnji odbor
Mies, Švicarska, 27. ožujka 2020.

Vrijedi od 1. listopada 2020.

Autorizacija i stručna obrada:
UDRUGA HRVATSKIH KOŠARKAŠKIH SUDACA

Prijevod s engleskog, obrada teksta i grafička priprema: Boris HARTMAN

SADRŽAJ

PRVO PRAVILO – IGRA	5
Članak 1. Definicije	5
DRUGO PRAVILO – IGRALIŠTE I OPREMA	5
Članak 2. Igralište	5
Članak 3. Oprema	10
TREĆE PRAVILO – MOMČADI	10
Članak 4. Momčadi	10
Članak 5. Igrači: Ozljede i pružanje pomoći	12
Članak 6. Kapetan: dužnosti i prava	12
Članak 7. Treneri: Dužnosti i prava	13
ČETVRTO PRAVILO – PRAVILA IGRANJA	14
Članak 8. Vrijeme igranja, izjednačen rezultat i produžeci	14
Članak 9. Početak i kraj razdoblja	14
Članak 10. Status lopte	15
Članak 11. Položaj igrača i suca	15
Članak 12. Podbacivanje i promjenjivi posjed lopte	15
Članak 13. Kako se igra loptom	17
Članak 14. Posjed lopte.....	17
Članak 15. Igrač u momentu šuta	17
Članak 16. Pogodak: Postizanje i vrijednost.....	18
Članak 17. Ubacivanje lopte	19
Članak 18. Minuta odmora	21
Članak 19. Zamjena.....	22
Članak 20. Predana utakmica	24
Članak 21. Utakmica izgubljena zbog nedostatka igrača	24
PETO PRAVILO – PREKRŠAJI	25
Članak 22. Prekršaji	25
Članak 23. Igrač izvan graničnih crta – lopta izvan graničnih crta	25
Članak 24. Vođenje lopte	25
Članak 25. Koraci.....	26
Članak 26. 3 sekunde	27
Članak 27. Dobro čuvani igrač	27
Članak 28. 8 sekundi	27
Članak 29. 24 sekunde	28
Članak 30. Lopta vraćena u zadnje polje	29
Članak 31. Npropisno doticanje lopte u silaznoj putanji i npropisna igra na loptu	30
ŠESTO PRAVILO – POGREŠKE	31
Članak 32. Pogreške	31
Članak 33. Dodir: Opći principi	31
Članak 34. Osobna pogreška.....	36
Članak 35. Obostrana pogreška	36
Članak 36. Tehnička pogreška.....	37
Članak 37. Nesportska pogreška	38
Članak 38. Isključujuća pogreška	39
Članak 39. Tučnjava	41

SEDMO PRAVILO – OPĆI PROPISI	42
Članak 40. Pet pogrešaka igrača	42
Članak 41. Pogreške momčadi: kazna (bonus)	42
Članak 42. Posebni slučajevi	42
Članak 43. Slobodna bacanja	43
Članak 44. Pogreške koje se mogu ispraviti	45

OSMO PRAVILO – SUCI, POMOĆNI SUCI, OPUNOMOĆENIK: DUŽNOSTI I PRAVA	46
Članak 45. Suci, pomoćni suci i opunomoćenik	46
Članak 46. Prvi sudac: dužnosti i prava	46
Članak 47. Suci: dužnosti i prava	47
Članak 48. Zapisničar i pomoćnik zapisničara: dužnosti	48
Članak 49. Mjeritelj vremena: dužnosti	48
Članak 50. Mjeritelj sata za napad: dužnosti	49

A – SUDAČKI ZNAKOVI	51
B – ZAPISNIK	59
C – POSTUPAK KOD ŽALBE	68
D – POREDAK MOMČADI	69
E – MEDIJSKE MINUTE ODMORA	74
F – INSTANT REPLAY SUSTAV	75

POPIS DIJAGRAMA

Dijagram 1. Prave dimenzije igrališta	7
Dijagram 2. Polje ograničenja	8
Dijagram 3. Polje dva/tri poena	9
Dijagram 4. Zapisnički stol i stolice za izmjene	9
Dijagram 5. Princip cilindra	32
Dijagram 6. Položaj igrača tijekom slobodnih bacanja	44
Dijagram 7. Sudački znakovi	58
Dijagram 8. Zapisnik	59
Dijagram 9. Vrh zapisnika	60
Dijagram 10. Momčadi u zapisniku (prije utakmice).....	61
Dijagram 11. Momčadi u zapisniku (poslije utakmice).....	62
Dijagram 12. Tekući rezultat	66
Dijagram 13. Sažetak.....	67
Dijagram 14. Završetak zapisnika.....	67

Svako obraćanje treneru, igraču, sudcu itd. u muškom rodu u Službenim košarkaškim pravilima odnosi se i na ženski rod. Treba shvatiti da je to učinjeno iz praktičnih razloga.

PRVO PRAVILO – IGRA

Članak 1. Definicije

- 1.1 Košarkaška igra**
Košarku igraju 2 momčadi od 5 igrača. Cilj svake momčadi je ubaciti loptu u protivnički koš i spriječiti drugu momčad da postigne koš.

Igru kontroliraju suci, pomoćni suci i opunomoćenik, ako je prisutan.
- 1.2 Koš: protivnički / vlastiti**
Koš na koji momčad napada je protivnički koš, a koš koji momčad brani je njihov vlastiti koš.
- 1.3 Pobjednik utakmice**
Pobjednik je momčad koja je postigla veći broj poena po isteku vremena za igru.

DRUGO PRAVILO – IGRALIŠTE I OPREMA

Članak 2. Igralište

- 2.1 Igralište**
Košarkaško igralište mora biti ravna i tvrda površina na kojoj nema prepreka (Dijagram 1) dimenzija 28 metara po dužini i 15 metara po širini mjereno od unutrašnjih rubova graničnih crta.
- 2.2 Zadnje polje**
Zadnje polje momčadi sastoji se od vlastitog koša, unutarnjih dijelova ploče i dijela igrališta omeđenog čeonom crtom iza njihovog vlastitog koša, bočnim crtama i središnjom crtom.
- 2.3 Prednje polje**
Prednje polje momčadi sastoji se od protivničkog koša, unutarnjih dijelova ploče i dijela igrališta omeđenog čeonom crtom iza protivničkog koša, bočnim crtama i unutarnjim rubom središnje crte bliže protivničkom košu.
- 2.4 Crte**
Sve crte moraju biti iste boje, iscrtane bijelom ili drugom kontrastnom bojom, 5 cm široke i jasno vidljive. Bilo koja prepreka, uključujući sjedeća mjesta **trenera, prvog pomoćnog trenera**, zamjena, isključenih igrača i službenog osoblja, biti će udaljena najmanje dva metra od igrališta.
- 2.4.1 Granične crte**
Košarkaško igralište mora biti prostor omeđen graničnim crtama koju čine čeone crte i bočne crte. Te crte nisu dio igrališta.

Košarkaško igralište mora biti najmanje 2 metra udaljeno od bilo koje prepreke uključujući službene klupe momčadi.
- 2.4.2 Središnja crta, središnji krug i polukrugovi slobodnih bacanja**
Središnja crta paralelna je s čeonim crtama, spaja sredinu bočnih crta i prelazi 15 cm preko njih. Središnja crta je dio zadnjeg polja.

Središnji krug mora biti ucrtan na sredini igrališta i imati polumjer 1,80 m mjereno do vanjskog ruba kružnice. Ako je unutrašnjost središnjeg kruga obojana, mora biti iste boje kao i polja ograničenja.

Polukrugovi slobodnih bacanja moraju biti nacrtani na igralištu i imati polumjer 1,80 m mjereno do vanjskog ruba kružnice i imati središte na polovici crta slobodnih bacanja (Dijagram 2).

2.4.3 **Crte slobodnog bacanja, polja ograničenja i mjesta za skakače kod slobodnih bacanja**

Crta slobodnog bacanja nacrtana je paralelno s čeonim crtama. Dugačka je 3,60 m, a njen daljnji rub udaljen je 5,80 m od unutarnjeg ruba čeone crte. Njena središnja točka mora ležati na zamišljenoj crti koja spaja središnju točku dviju čeonih crta.

Polja ograničenja su pravokutni dijelovi igrališta omeđeni čeonim crtama, produženim crtama slobodnog bacanja i crtama koje započinju od čeonih crta, čiji su vanjski rubovi 2,45 metra udaljeni od sredine čeonih crta i koje završavaju na vanjskom rubu produženih crta slobodnog bacanja. Ove crte su, isključujući čeone crte, dio polja ograničenja.

Mjesta za skakanje duž polja ograničenja, rezervirana su za igrače tijekom izvođenja slobodnih bacanja i moraju biti označena kao na Dijagramu 2.

2.4.4 **Polje 3 poena**

Polje 3 poena (Dijagram 1 i Dijagram 3) je cijela površina igrališta, osim dijela igrališta blizu protivničkog koša koji je omeđen i uključuje:

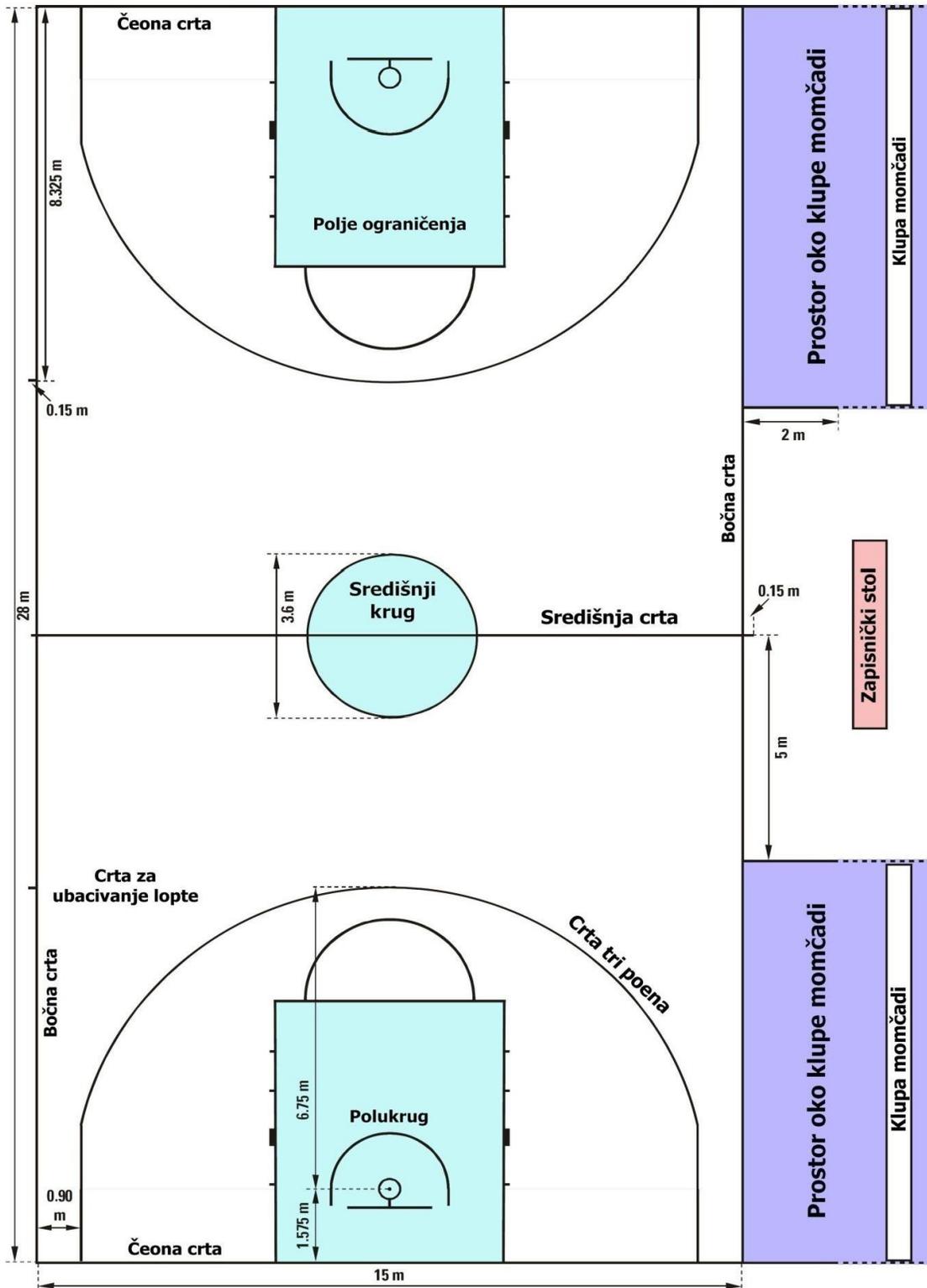
- 2 paralelne crte koje se polaze od čeone crte i koje su okomite na čeonu crtu, s vanjskim rubom udaljenim 0,90 m od unutarnjeg ruba bočnih crta,
- luk polumjera 6,75 m mjereno od točke na parketu točno ispod sredine protivničkog koša do vanjskog ruba luka. Udaljenost od te točke na parketu do unutarnjeg ruba središnje točke čeone crte iznosi 1,575 m. Luk je spojen paralelnim crtama.

Crta 3 poena nije dio polja 3 poena.

2.4.5 **Prostori oko klupa**

Prostori oko klupa momčadi moraju biti označeni izvan igrališta omeđeni dvjema crtama kako je prikazano na Dijagramu 1.

Na klupama za momčadi treba biti na raspolaganju 16 sjedećih mjesta za osoblje momčadi koje se sastoji od trenera, pomoćnih trenera, zamjenika, igrača s dosuđenih 5 pogrešaka i pratitelja momčadi. Sve druge osobe trebaju biti najmanje 2 m iza klupe momčadi.

Dijagram 1. Prave dimenzije igrališta

2.4.6 Crte za ubacivanje lopte

Dvije crte dužine 0,15 m moraju biti označene izvan igrališta na bočnoj crti nasuprot zapisničkom stolu, s vanjskim rubom udaljenim 8,325 m od unutarnjeg ruba najbliže čeone crte.

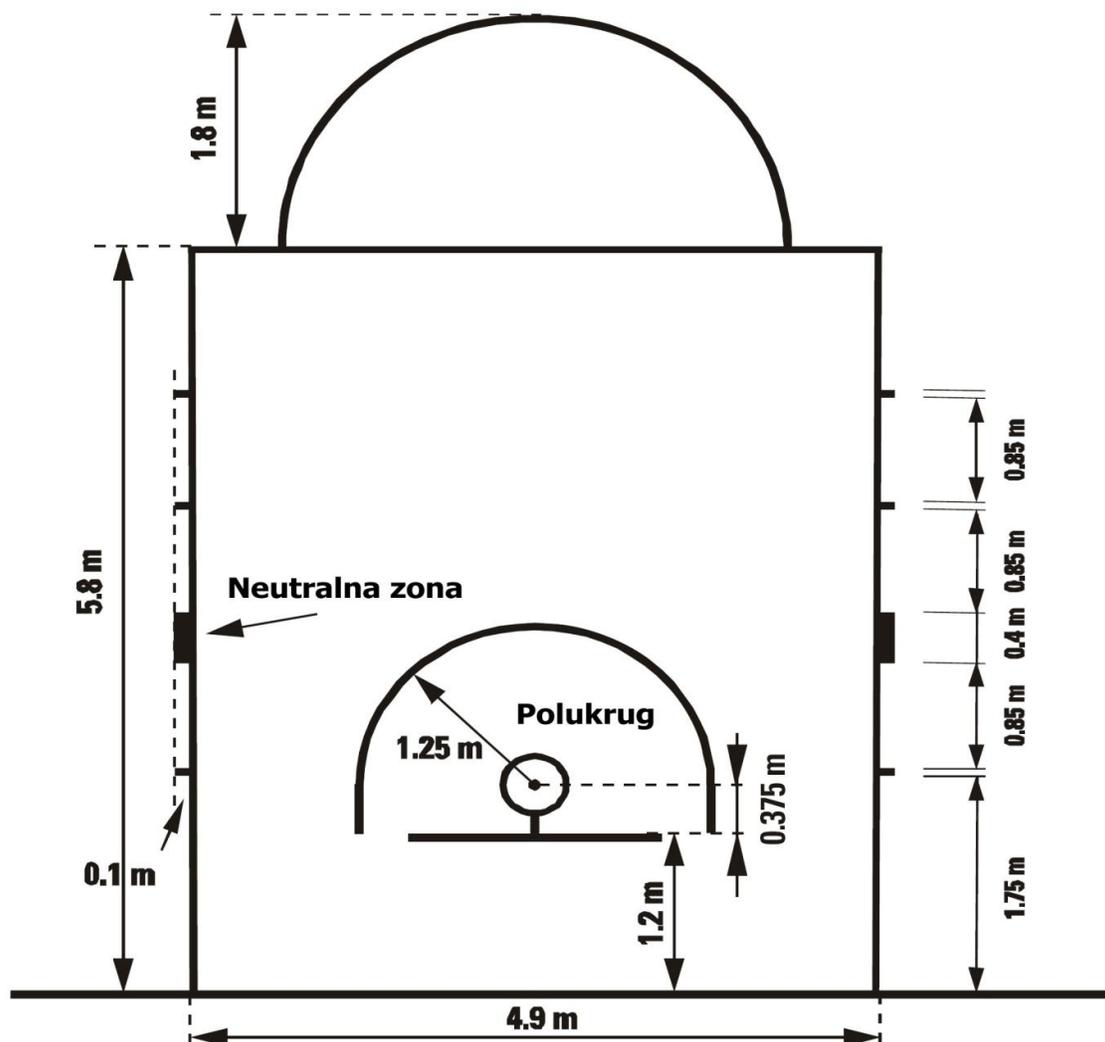
2.4.7 Polje polukruga

Crte polukruga moraju biti označene na igralištu i omeđene:

- polukrugom polumjera 1,25 m mjereno od točke na parketu točno ispod sredine koša do unutarnjeg ruba polukruga. Polukrug je povezan s:
- 2 paralelne crte koje su okomite na čeonu crtu i čiji je unutarnji rub udaljen 1,25 m od točke na parketu točno ispod sredine koša, dužine 0,375 m i udaljene 1,2 m od unutarnjeg ruba čeone crte.

Polje polukruga završava sa zamišljenim crtama koje se spajaju s krajevima paralelnih crta točno ispred prednjeg ruba ploče.

Crte polukruga dio su polja polukruga.

Dijagram 2. Polje ograničenja

Članak 3. Oprema

Potrebna je sljedeća oprema:

- konstrukcije koševa koje se sastoje od:
  - ploča,
  - koševa, koje čine (zglobni) obruči i mrežice,
  - konstrukcije nosača ploča, uključujući zaštitu.
- košarkaške lopte
- sat za igru
- semafor
- sat za napad
- štoperica ili prikladan (vidljiv) uređaj (ne sat za igru) za mjerenje minute odmora
- 2 odvojena, različita i glasna zvučna signala, jedan od svakoga za:
  - Mjeritelja sata za napad,
  - Mjeritelja vremena.
- zapisnik,
- oznake za pogreške igrača,
- oznake za pogreške momčadi,
- indikator (strelica) promjenjivog posjeda lopte,
- podloga za igru,
- igralište i
- odgovarajuće osvjjetljenje.

Za detaljniji opis košarkaške opreme vidi Dodatak o košarkaškoj opremi.

TREĆE PRAVILO – MOMČADI

Članak 4. Momčadi

4.1 Definicija

- 4.1.1 Član momčadi smije igrati za svoju momčad kada ima odobrenje prema utvrđenim propisima organizacijskog tijela natjecanja, uključujući i propise koji reguliraju dobne granice.
- 4.1.2 Član momčadi ima pravo igrati kada je njegovo ime upisano u zapisnik prije početka utakmice, sve dok ne bude isključen ili napravi 5 pogrešaka.
- 4.1.3 Za vrijeme igre, svaki član momčadi je:
  - igrač kada je u igralištu i ima pravo igrati,
  - zamjena kada nije u igralištu, ali ima pravo igrati i
  - „isključeni“ igrač, kada je napravio 5 pogrešaka i više nema pravo igrati.
- 4.1.4 Tijekom intervala igre svi članovi momčadi koji imaju pravo igrati smatraju se igračima.

4.2 Pravilo

- 4.2.1 Svaka momčad sastoji se od:
  - najviše 12 članova momčadi, koji imaju pravo igrati, uključujući kapetana,
  - trenera
  - najviše 8 pratećih članova delegacije, uključujući maksimalno 2 pomoćna trenera koji mogu sjediti na klupi. U slučaju da ekipa ima pomoćne trenere, prvi pomoćni trener će biti upisan u zapisnik.
- 4.2.2 Tijekom igre 5 igrača svake momčadi biti će na igralištu i mogu biti zamijenjeni.
- 4.2.3 Zamjena postaje igrač i igrač postaje zamjena kada:
  - sudac pokaže zamjenu da uđe u igralište ili
  - tijekom odobrene minute odmora, ili intervala igre zamjena zatraži izmjenu kod mjeritelja vremena.

4.3 Sportska odjeća

- 4.3.1 Sportska odjeća članova momčadi sastoji se od:
- majica iste prevladavajuće boje sprijeda i straga. Ako majica ima rukave, oni moraju sezati do iznad lakta. Nisu dopuštene majice s dugim rukavima. Svi igrači moraju staviti u hlačice. Dozvoljeni su jednodijelni dresovi.
  - Hlačice iste prevladavajuće boje sprijeda i straga kao i majice. Hlačice moraju sezati do iznad koljena.
  - čarape iste prevladavajuće boje za sve igrače momčadi. Čarape moraju biti vidljive.
- 4.3.2 Svaki član momčadi nosi majice s brojem na prednjoj i stražnjoj strani. Broj mora biti jasan i kontrastne boje u odnosu na majicu.
- Brojevi moraju biti jasno vidljivi i:
- na stražnjoj strani najmanje 20 cm visoki,
  - na prednjoj strani najmanje 10 cm visoki,
  - široki najmanje 2 cm,
  - momčadi koriste brojeve od 0 i 00 i od 1 do 99,
  - igrači iste momčadi ne mogu imati iste brojeve,
  - reklamni natpisi ili logotipi moraju biti udaljeni najmanje 5 cm od brojeva.
- 4.3.3 Momčadi moraju imati najmanje 2 kompleta majica:
- prvoimenovana momčad u rasporedu (domaćin) nosi svijetle majice (najbolje bijele),
  - drugo imenovana momčad u rasporedu (gost) nosi tamne majice,
  - ako se momčadi dogovore, mogu zamijeniti boje majica.

4.4 Ostala oprema

- 4.4.1 Sva oprema koju koriste igrači mora biti prikladna za igru. Nije dopuštena oprema koja je napravljena tako da povećava visinu ili doseg igrača ili mu na bilo koji drugi način daje nepravednu prednost.
- 4.4.2 Igrači ne smiju nositi opremu (predmete) koji mogu uzrokovati ozljedu igrača.
- Sljedeći predmeti **nisu** dopušteni:
    - štitnici za prst, ruku, ručni zglob, lakat ili podlakticu, vrpce ili steznici od kože, plastike, savitljive (mekane) plastike, metala ili bilo kojeg drugog tvrdog materijala, čak i ako imaju mekanu zaštitu,
    - predmeti koji mogu posjeći ili uzrokovati ogrebotinu (nokti moraju biti kratko odrezani),
    - ukrasi za kosu i nakit.
  - Sljedeći predmeti **su** dopušteni:
    - zaštitna oprema za rame, nadlakticu, bedro ili potkoljenu ako je materijal obložen tako da ne može ozlijediti druge igrače,
    - kompresijski rukavi za ruke crne ili bijele boje ili boje koja prevladava na majicama momčadi, ali iste boje za sve igrače u momčadi.
    - kompresijske nogavice crne ili bijele boje ili boje koja prevladava na majicama momčadi, ali iste boje za sve igrače u momčadi.
    - pokrivala za glavu, iste dominantne boje kao majica, ili crne, ili bijele, ali svi igrači momčadi moraju nositi istu boju. Pokrivalo za glavu ne smije prekriti bilo koji dio lica potpuno ili djelomično (oči, nos, usne i sl.) i ne smije biti opasno za igrača koji ga nosi i/ili za druge igrače. Pokrivala ne smiju imati element otvaranja / zatvaranja oko lica i/ili vrata i ne smiju imati dijelove koji istiskuju s površine.
    - štitnici za koljeno ako su pravilno obloženi,
    - štitnik za slomljeni nos, iako je od tvrdog materijala,
    - bezbojna zaštitna guma za usta,
    - naočale ako ne predstavljaju opasnost za druge igrače,
    - znojnici za zapešća maksimalne širine 10 cm od crnog ili bijelog tekstila boje koja prevladava na majicama, ali iste boje za sve igrače u momčadi.
    - elastične terapijske trake na rukama, ramenima, nogama, itd. crne ili bijele boje ili boje koja prevladava na majicama momčadi, ali iste boje za sve igrače u momčadi,
    - steznici za gležnjeve prozirne, crne ili bijele boje, ali iste boje za sve igrače u momčadi.

- 4.4.3 Tenisice mogu imati bilo koju kombinaciju boja, no lijeva i desna moraju se podudarati. Nisu dopuštena bljeskava svjetla, reflektirajući materijali ili drugi ukrasi.
- 4.4.4. Tijekom igre igrač ne smije prikazivati komercijalne, promotivne ili dobrotvorne nazive, oznake, logotip ili uključujući drugu identifikaciju, ali ne ograničavajući se na, njegovo tijelo, kosu ili na drugi način.
- 4.4.5 Bilo koju drugu opremu koja nije posebno spomenuta u ovom članku mora odobriti Tehnička komisija FIBA-e.

Članak 5. Igrači: Ozljede i pružanje pomoći

- 5.1 U slučaju ozljede igrača, **suci** mogu zaustaviti igru.
- 5.2 Ako je lopta živa kada se dogodi ozljeda, **suci** neće zazviždati sve dok momčad koja posjeduje loptu ne šutira na koš iz igre, izgubi posjed lopte, zadržava loptu ili lopta postane mrtva.
Ako je potrebno zaštititi ozlijeđenog igrača, **suci** mogu odmah zaustaviti igru.
- 5.3 Ako ozlijeđeni igrač ne može odmah (približno za 15 sekundi) nastaviti igru **ili ako mu je pružena pomoć od strane njegovog trenera, pomoćnog trenera, članova ekipe ili službenog osoblja**, mora biti zamijenjen osim ako momčad ostaje s manje od pet (5) igrača na igralištu.
- 5.4 **Trener**, pomoćni treneri, zamjene, isključeni igrači i osoblje s klupe momčadi smije ući u igralište samo ako im **sudac** to dopusti, kako bi pomogli ozlijeđenom igraču prije nego što ga se zamijeni.
- 5.5 Liječnik smije ući u igralište bez dozvole **suca** ako po njegovoj procjeni ozlijeđeni igrač odmah treba medicinsku pomoć.
- 5.6 Igrač koji krvari tijekom igre ili ima otvorenu ranu, mora biti zamijenjen. Igrač se može vratiti u igru samo ako je krvarenje zaustavljeno, a otvorena rana i površina oko nje potpuno i sigurno pokrivena.
- 5.7 Ako se ozlijeđeni igrač ili igrač koji krvari ili ima otvorenu ranu oporavi tijekom odobrene minute odmora dodijeljene bilo kojoj momčadi, prije znaka **mjeritelja vremena** za zamjenu, taj igrač smije nastaviti igrati.
- 5.8 Igrači koje je trener odredio za početak utakmice ili kojima je pružena pomoć između slobodnih bacanja mogu biti zamijenjeni u slučaju ozljede. U tom slučaju i protivnička momčad ima pravo zamijeniti isti broj igrača, ako to želi.

Članak 6. Kapetan: dužnosti i prava

- 6.1 Kapetan (CAP) je igrač kojeg je odredio trener kao predstavnika svoje momčadi na igralištu. On može na uljudan način komunicirati sa sucima za vrijeme utakmice kako bi dobio informaciju, ali samo onda kada lopta postane mrtva, a sat za igru zaustavljen.
- 6.2 Kapetan će obavijestiti prvog suca najkasnije 15 minuta nakon završetka utakmice, ako se njegova momčad žali na rezultat utakmice i potpisati zapisnik na mjestu označenom „Potpis kapetana u slučaju žalbe“.

Članak 7. Treneri: Dužnosti i prava

- 7.1** Najmanje 40 minuta prije predviđenog početka utakmice oba trenera ili njihov predstavnik predaje zapisničaru popis s imenima i odgovarajućim brojevima članova momčadi koji smiju igrati na utakmici, te imenima kapetana momčadi, trenera i pomoćnog trenera. Svi članovi momčadi čija su imena unesena u zapisnik imaju pravo igrati čak i ako stignu nakon početka utakmice.
- 7.2** Najmanje 10 minuta prije predviđenog početka utakmice oba trenera potpisuju zapisnik, čime potvrđuju da su suglasni s imenima i odgovarajućim brojevima članova momčadi i imenima trenera. Istodobno određuju 5 igrača koji će započeti utakmicu. Trener momčadi A prvi daje potrebne podatke.
- 7.3** Trener, pomoćni treneri, zamjene, isključeni igrači i službeno osoblje su jedini koji smiju sjediti na klupi i biti u dozvoljenom području oko klupe. Za vrijeme igre, zamjene, isključeni igrači i službeno osoblje moraju sjediti.
- 7.4** Trener ili pomoćni trener smiju otići do zapisničkog stola tijekom utakmice kako bi dobili statističke podatke, ali samo onda kada lopta postane mrtva, a sat za igru zaustavljen.
- 7.5** Trener smije komunicirati sa sucima na pristojan i uljudan način kako bi dobio traženu informaciju, ali samo kada je lopta mrtva i sat za igru zaustavljen.
- 7.6** Ili trener ili pomoćni trener, ali samo jedan od njih u bilo kojem trenutku, ima pravo stajati tijekom utakmice. Smije se verbalno obraćati igračima tijekom utakmice pod uvjetom da ostane unutar prostora oko klupe. Pomoćni trener ne smije se obraćati **sucima**.
- 7.7** Ako postoji pomoćni trener, njegovo ime mora biti upisano u zapisnik prije početka utakmice (nije potreban njegov potpis). On će preuzeti sve dužnosti i prava trenera ako zbog bilo kojeg razloga trener ne može dalje obavljati svoju dužnost.
- 7.8** Kada kapetan napušta igralište, trener treba obavijestiti suca o broju igrača koji će djelovati kao kapetan na igralištu.
- 7.9** Kapetan može djelovati kao igrač-trener ako nema trenera, ili ako trener ne može nastaviti obavljati svoju dužnost, a pomoćni trener nije upisan u zapisnik (ili ne može dalje obavljati svoju dužnost). Ako kapetan mora napustiti igralište, može dalje djelovati kao trener. Međutim, ako mora napustiti igralište zbog isključujuće pogreške ili ako ne može obavljati dužnost trenera zbog ozljede, na mjestu trenera zamijenit će ga igrač koji ga zamjenjuje i kao kapetana.
- 7.10** Trener određuje izvođača slobodnih bacanja u svim slučajevima kada on nije određen pravilima.

ČETVRTO PRAVILO – PRAVILA IGRANJA

Članak 8. Vrijeme igranja, izjednačen rezultat i produžeci

- 8.1 Utkmica se sastoji od 4 razdoblja po 10 minuta.
- 8.2 Interval igre prije predviđenog početka utakmice je 20 minuta.
- 8.3 Interval igre između prvog i drugog razdoblja (prvo poluvrijeme) te između trećeg i četvrtog razdoblja (drugo poluvrijeme) i prije svakog produžetka je 2 minute.
- 8.4 Interval igre u poluvremenu je 15 minuta.
- 8.5 Interval igre počinje:
- 20 minuta prije predviđenog početka utakmice ili
  - kada signal sata za igru označi kraj razdoblja.
- 8.6 Interval igre završava:
- na početku prvog razdoblja kada lopta napusti ruku(e) prvog suca prilikom podbacivanja ili
  - na početku svih ostalih razdoblja kada je lopta na raspolaganju igraču za ubacivanje.
- 8.7 Ako je rezultat izjednačen na kraju vremena za igru u četvrtom razdoblju, igra se nastavlja s onoliko produžetaka po 5 minuta koliko je potrebno da se dobije pobjednik.
- Ako je ukupni rezultat obje utakmice izjednačen, druga će se utakmica nastaviti s koliko god produžetaka u trajanju od 5 minuta je potrebno kako bi jedna momčad postigla prednost.
- 8.8 Ako je pogreška napravljena tijekom intervala igre, sva eventualna slobodna bacanja trebaju se administrirati prije početka idućeg razdoblja ili produžetka.

Članak 9. Početak i kraj razdoblja

- 9.1 Prvo razdoblje započinje kada lopta napusti ruku(e) prvog suca prilikom podbacivanja u središnjem krugu.
- 9.2 Sva preostala razdoblja započinju kada je lopta na raspolaganju igraču za ubacivanje.
- 9.3 Utkmica ne može početi ako jedna od momčadi, s 5 igrača na igralištu, nije spremna za igru.
- 9.4 Za sve utakmice, prvoimenovanoj momčadi u rasporedu (domaćinu) dodjeljuje se klupa i njihov koš lijevo od zapisničkog stola, gledajući prema igralištu. Međutim, ako se momčadi dogovore, mogu zamijeniti klupe i/ili koševe.
- 9.5 Prije prvog i trećeg razdoblja momčadi se imaju pravo zagrijavati na onoj polovici igrališta na kojoj je protivnički koš.
- 9.6 Momčadi mijenjaju koševe za drugo poluvrijeme.
- 9.7 U svim produžecima, momčadi nastavljaju igrati prema istim koševima kao i u četvrtom razdoblju.
- 9.8 Razdoblje, produžetak ili utakmica završava kada signal sata za igru označi kraj razdoblja. Kada je ploča koša opremljena svjetlom po svome rubu, rasvjeta ima prednost naspram zvučnog signala sata za igru.

Članak 10. Status lopte

- 10.1**   Lopta može biti živa ili mrtva.
- 10.2**   Lopta postaje **živa** kada:
- za vrijeme podbacivanja, lopta napusti ruku(e) prvog suca,
  - je za vrijeme slobodnog bacanja, lopta na raspolaganju igraču koji izvodi slobodno bacanje,
  - je za vrijeme ubacivanja, lopta na raspolaganju igraču za ubacivanje.
- 10.3**   Lopta postaje **mrtva** kada:
- je postignut pogodak iz igre ili slobodnog bacanja,
  - sudac zazviždi dok je lopta živa,
  - je očito da lopta neće ući u koš prilikom slobodnog bacanja nakon kojeg slijedi:
    - drugo(a) slobodno(a) bacanje(a),
    - druga kazna (slobodno(a) bacanje(a) i/ili posjed).
  - se oglasi signal sata za igru označavajući kraj razdoblja,
  - se oglasi signal sata za napad dok momčad ima posjed lopte,
  - loptu u letu prilikom šuta na koš iz igre dodirne igrač bilo koje momčadi nakon što:
    - sudac zazviždi,
    - se oglasi signal sata za igru označavajući kraj razdoblja ili
    - se oglasi signal sata za napad.
- 10.4**   Lopta **ne** postaje **mrtva** i pogodak se priznaje, ako je postignut, kada je:
- lopta u letu prilikom šuta na koš iz igre i:
    - sudac zazviždi,
    - oglasi se signal sata za igru označavajući kraj razdoblja,
    - oglasi se signal sata za napad.
  - lopta u letu prilikom slobodnog bacanja i sudac zazviždi zbog bilo kojeg prekršaja pravila koje se ne odnosi na izvođača slobodnog bacanja,
  - protivnički igrač napravi pogrešku dok je lopta još u posjedu igrača koji je u momentu šuta i koji završava svoj šut na koš kontinuiranom kretnjom započetom prije nego je učinjena pogreška.
- Ova odredba ne vrijedi i pogodak se ne priznaje ako:
- je nakon što sudac zazviždi, napravljen novi pokušaj (moment) šuta,
  - se za vrijeme kontinuirane kretnje igrača koji je momentu šuta oglasi signal sata za igru označavajući kraj razdoblja ili signal sata za napad.

Članak 11. Položaj igrača i suca

- 11.1**   Položaj igrača određuje se prema mjestu na kojem on dodiruje pod.
- Dok je u zraku, zadržava isti položaj koji je imao kad je posljednji put dodirnuo pod. To uključuje granične crte, središnju crtu, crtu 3 poena, crtu slobodnog bacanja, crte koje određuju granice polja ograničenja i crte koje određuju granice polukruga.
- 11.2**   Položaj **suca** određuje se na isti način kao i položaj igrača. Kada lopta dotakne **suca**, to je isto kao da je dotakla pod na kojem je **sudac**.

Članak 12. Podbacivanje i promjenjivi posjed lopte

- 12.1**   **Definicija podbacivanja**
- 12.1.1**   Podbacivanje je kada sudac baci loptu u vis, u središnjem krugu, **između bilo koja 2 protivnička igrača** na početku prvog razdoblja.
- 12.1.2**   Držana lopta je kada jedan ili više igrača iz suprotnih momčadi drže jednu ili obje ruke čvrsto na lopti, tako da nijedan igrač ne može doći u posjed lopte bez suvišne grubosti.

12.2 Postupak podbacivanja

- 12.2.1 Svaki skakač stoji s oba stopala u polovici kruga koja je bliža vlastitom košu, jednim stopalom bliže središnjoj crti.
- 12.2.2 Suigrači ne smiju zauzeti susjedne položaje oko kruga ako protivnik želi zauzeti jedan od tih položaja.
- 12.2.3 Sudac tada podbacuje loptu okomito u vis između 2 protivnička skakača, tako visoko da nijedan od njih ju ne može dohvatiti skokom.
- 12.2.4 Loptu mora ispravno dotaknuti rukom(ama) jedan od skakača nakon što ona dosegne najvišu točku.
- 12.2.5 Nijedan skakač ne smije napustiti svoj položaj dok lopta nije ispravno dotaknuta.
- 12.2.6 Nijedan skakač ne smije uhvatiti loptu ili je dotaknuti više od dva puta prije nego ona dodirne jednog od ne skakača ili pod.
- 12.2.7 Ako loptu ne dotakne barem jedan skakač, podbacivanje se ponavlja.
- 12.2.8 Ne skakači ne smiju niti jednim dijelom tijela biti na ili preko crte kruga (cilindara) prije nego lopta bude dotaknuta.

Povreda članaka 12.2.1, 12.2.4, 12.2.5, 12.2.6 i 12.2.8 je prekršaj.

12.3 Situacije podbacivanja

Situacija podbacivanja je kada:

- je dosuđena držana lopta,
- lopta izađe izvan graničnih crta i suci su u nedoumici ili se ne mogu složiti tko je od igrača posljednji dotaknuo loptu,
- obje momčadi naprave prekršaj slobodnog bacanja prilikom posljednjeg ili jedinog slobodnog bacanja,
- se živa lopta zaglavi između obruča i ploče (osim između slobodnih bacanja ili nakon zadnjeg ili jedinog slobodnog bacanja slijedi ubacivanje na središnjoj crti nasuprot zapisničkom stolu),
- lopta postane mrtva, a nijedna momčad nema posjed nad loptom ili ima pravo na posjed lopte,
- nakon poništavanja jednakih kazni ne preostane nijedna kazna za upravljanje, i kada nijedna momčad nije imala posjed nad loptom ili imala pravo na posjed lopte prije prve pogreške ili prekršaja,
- započinju sva razdoblja, osim prvog.

12.4 Definicija promjenjivog posjeda lopte

- 12.4.1 Promjenjivi posjed lopte je način stavljanja žive lopte u igru ubacivanjem umjesto podbacivanjem.
- 12.4.2 Ubacivanje promjenjivim posjedom lopte:
- **započinje** kada je lopta na raspolaganju igraču koji izvodi ubacivanje.
  - **završava** kada:
    - lopta dotakne igrača ili je propisno dotakne igrač u igralištu,
    - momčad koja ubacuje loptu napravi prekršaj ili
    - se živa lopta zaglavi između obruča i ploče tijekom ubacivanja.

12.5 Postupak promjenjivog posjeda lopte

- 12.5.1 U svim situacijama podbacivanja momčadi naizmjenično dobivaju promjenjivi posjed lopte za ubacivanje najbliže mjestu na kojem se dogodila situacija podbacivanja, **osim direktno iza ploče.**

- 12.5.2 Pravo na prvi promjenjivi posjed lopte imat će momčad koja ne stekne posjed žive lopte na igralištu nakon podbacivanja.
- 12.5.3 Momčad koja ima pravo na sljedeći promjenjivi posjed lopte na kraju bilo kojeg razdoblja, započinje sljedeće razdoblje ubacivanjem lopte na produženoj središnjoj crti nasuprot zapisničkom stolu, osim ako za kaznu treba administrirati slobodna bacanja i posjed lopte.
- 12.5.4 Momčad kojoj se dodjeljuje ubacivanje stečeno pravilom promjenjivog posjeda, označava se strelicom za promjenjiv posjed u smjeru protivničkog koša. Strelica se okreće u suprotnom smjeru čim se završi ubacivanje stečeno pravilom promjenjivog posjeda.
- 12.5.5 Mogućnost za ubacivanje stečena pravilom promjenjivog posjeda se gubi ako momčad napravi prekršaj tijekom ubacivanja. Strelica za označavanje promjenjivog posjeda se odmah okreće u suprotnom smjeru te time označava da će protivnici momčadi koja je napravila prekršaj imati pravo na ubacivanje kod sljedeće situacije s podbacivanjem. Utakmica se zatim nastavlja dodjeljivanjem lopte za ubacivanje momčadi koja nije napravila prekršaj na mjestu prethodnog ubacivanja.
- 12.5.6 Pogreška bilo koje momčadi:
- prije početka razdoblja, ali ne prvog, ili
  - tijekom ubacivanja dobivenog pravom na promjenjivi posjed
- ne povlači za sobom gubitak prava na promjenjivi posjed momčadi koja ima pravo na ubacivanje lopte.

Članak 13. Kako se igra loptom

13.1 Definicija

Loptom se, tijekom utakmice, igra samo rukom(ama) i smije ju se dodati, baciti, odbiti, kotrljati ili voditi u bilo kojem smjeru, uz ograničenja sadržana u ovim pravilima.

13.2 Pravilo

Igrač ne smije trčati s loptom, namjerno udariti ili blokirati loptu bilo kojim dijelom noge ili udariti loptu šakom.

Međutim, slučajno doticanje lopte bilo kojim dijelom noge nije prekršaj.

Povreda članka 13.2 je prekršaj.

Članak 14. Posjed lopte

14.1 Definicija

14.1.1 Momčad ima posjed lopte kada igrač te momčadi ima posjed nad živom loptom tako što je drži ili vodi ili ima živu loptu na raspolaganju.

14.1.2 Posjed momčadi **se nastavlja** kada:

- igrač te momčadi ima posjed nad živom loptom ili
- suigrači međusobno dodaju loptu.

14.1.3 Posjed momčadi **završava** kada:

- protivnička momčad stekne posjed lopte,
- lopta postane mrtva ili
- napusti ruku(e) igrača prilikom šuta na koš iz igre ili slobodnog bacanja.

Članak 15. Igrač u momentu šuta

15.1 Definicija

15.1.1 **Šutiranje** na koš iz igre ili slobodnog bacanja događa se kada je lopta u ruci(rukama) igrača, a on je zatim baci prema protivničkom košu.

Odbijanje je kada igrač usmjeri rukom(ama) loptu prema protivničkom košu.

Zakucavanje je kada igrač jednom ili s obje ruke loptu snažno gura kroz obruč.

Odbijanje i zakucavanje se također smatraju šutom na koš iz igre.

Kontinuirana kretnja u prodoru prema košu ili drugi šut u kretnji je akcija igrača koji držeći loptu prodire ili završava vođenje te završava pokret šuta, obično prema gore.

15.1.2 Moment šuta prilikom šuta na koš:

- **započinje** kad igrač započne neprekinutu kretnju koja uobičajeno prethodi izbačaju lopte i po ocjeni suca počinje pokušaj postizanja pogotka bacanjem, odbijanjem ili zakucavanjem lopte prema protivničkom košu, a
- **završava** kada lopta napusti ruku(e) igrača, ili kada je započeo potpuno novi moment šuta ili kada igrač doskoči sa obje noge na pod

15.1.3 Moment šuta u kontinuiranom prodoru prema košu ili drugi šut u kretnji:

- **započinje** kada igrač ima kontrolu nad loptom, uslijed završetka vođenja ili hvatanja lopte u zraku i započinje, po procjeni suca, izbačaj lopte za pogodak iz igre
- **završava** kada lopta napusti ruku(e) igrača, kada je započeo potpuno novi moment šuta ili kada igrač doskoči sa obje noge na pod.

15.1.4 Ne postoji odnos između broja pravilnih koraka i momenta šuta.

15.1.5 Igraču koji pokušava postići pogodak, protivnik može držati ruku(e) i tako ga ometati u postizanju pogotka, iako se smatra da je pokušao postići pogodak. U tom slučaju nije bitno da lopta napusti ruku(e) igrača.

15.1.6 Kada je igrač u momentu šuta i nakon što je na njemu napravljena pogreška, doda loptu, više se ne smatra da je u momentu šuta.

Članak 16. Pogodak: Postizanje i vrijednost

16.1 Definicija

16.1.1 Pogodak je postignut kada živa lopta odozgo uđe u koš i ostane u košu ili prođe kroz koš u cijelosti.

16.1.2 Smatra se da je lopta unutar koša kada je njen najmanji dio unutar koša i ispod razine obruča.

16.2 Pravilo

16.2.1 Pogodak se računa onoj momčadi koja napada na protivnički koš u koji je lopta ušla na sljedeći način:

- pogodak šutiran iz slobodnog bacanja vrijedi 1 poen,
- pogodak šutiran iz polja 2 poena vrijedi 2 poena,
- pogodak šutiran iz polja 3 poena vrijedi 3 poena,
- nakon što je lopta dotakla obruč prilikom posljednjeg ili jedinog slobodnog bacanja, a napadač ili obrambeni igrač je propisno dotakne prije nego uđe u koš, pogodak vrijedi 2 poena.

16.2.2 Ako igrač **slučajno** postigne pogodak iz igre u vlastiti koš momčadi, pogodak vrijedi 2 poena i poeni se upisuju kao da ih je postigao kapetan protivničke momčadi na igralištu.

16.2.3 Ako igrač **namjerno** postigne pogodak iz igre u vlastiti koš momčadi, to je prekršaj i pogodak se ne računa.

- 16.2.4 Ako igrač uzrokuje da lopta odozdo prođe kroz koš, to je prekršaj.
- 16.2.5 Kako bi se igraču omogućio pravovremeni pokušaj šuta na koš iz igre, prilikom ubacivanja lopte ili skoka nakon posljednjeg ili jedinog slobodnog bacanja, sat za igru mora pokazivati 0:00:3 (3 desetinke sekunde) ili više. Ako sat za igru pokazuje 0:00:2 ili 0:00:1 jedini valjani pogodak iz igre je odbijanjem (odbojkom) ili direktnim zakucavanjem, pod uvjetom da ruka(e) igrača ne dodiruju loptu u trenutku kada sat za igru pokazuje 0.0.

Članak 17. Ubacivanje lopte

17.1 Definicija

- 17.1.1 Ubacivanje lopte u igru je kada igrač koji izvodi ubacivanje stoji izvan graničnih crta i dodaje loptu u igralište.

17.2 Postupak

- 17.2.1 Sudac mora uručiti ili staviti loptu na raspolaganje igraču koji izvodi ubacivanje. Također, može baciti loptu od poda ili izravno, pod uvjetom da:
- sudac nije udaljen više od 4 metra od igrača koji izvodi ubacivanje ili
  - igrač koji izvodi ubacivanje stoji na mjestu koje je odredio sudac.
- 17.2.2 Igrač će izvesti ubacivanje na mjestu koje je najbliže onom gdje se dogodio prekršaj pravila ili gdje je sudac zaustavio igru, osim izravno iza ploče.
- 17.2.3 Na početku svih razdoblja, osim prvog i produžetaka, ubacivanje će se izvesti u produžetku središnje linije, nasuprot zapisničkog stola. Igrač koji ubacuje loptu, stoji tako da mu je središnja linija između nogu (po jedna noga u svakom polju) te ima pravo dodati loptu suigraču bilo gdje u igralištu.
- 17.2.4 Kada sat za igru pokazuje 2:00 minute ili manje u četvrtom razdoblju ili u svakom produžetku, nakon minute odmora momčadi koja ima pravo na posjed lopte, trener te iste ekipe ima pravo odlučiti hoće li igra biti nastavljena u prednjem polju njegove momčadi sa crte za ubacivanje ili u zadnjem polju na mjestu najbližem gdje je igra zaustavljena.
- 17.2.5 Nakon osobne pogreške koju je napravio igrač momčadi koja je u posjedu žive lopte ili momčadi koja ima pravo na ubacivanje, ubacivanje koje slijedi izvodi se na mjestu najbliže onom na kojem se prekršaj pravila dogodio.
- 17.2.6 Nakon tehničke pogreške, igra će biti nastavljena ubacivanjem lopte na mjestu najbližem gdje je igra zaustavljena, osim ako je drugačije navedeno u pravilima.
- 17.2.7 Nakon nesportske ili isključujuće pogreške, igra će se nastaviti ubacivanjem lopte sa linije za ubacivanje u prednjem polju momčadi koja ima pravo na posjed, osim ako je drugačije navedeno u pravilima.
- 17.2.8 Nakon tučnjave, igra će se nastaviti kao što je navedeno u članku 39.
- 17.2.9 Uvijek kada lopta uđe u koš, a pogodak iz igre ili slobodnog bacanja ne vrijedi, ubacivanje koje slijedi izvodi se na produženoj crti slobodnog bacanja.
- 17.2.10 Nakon uspješnog pogotka iz igre ili posljednjeg ili jedinog slobodnog bacanja:
- bilo koji igrač momčadi koja je primila pogodak izvodi ubacivanje s bilo kojeg mjesta iza čeone crte te momčadi. Ovo također vrijedi nakon što sudac uruči ili stavi na raspolaganje loptu igraču koji izvodi ubacivanje nakon minute odmora ili bilo kojeg prekida igre nakon uspješnog pogotka iz igre ili uspješnog posljednjeg ili jedinog slobodnog bacanja,
  - igrač koji izvodi ubacivanje smije se kretati bočno i/ili unazad, suigrači se međusobno mogu dodavati na ili iza čeone crte, ali odbrojavanje 5 sekundi počinje kada je lopta na raspolaganju prvom igraču za ubacivanje.

17.3 Pravilo

- 17.3.1 Igrač koji obavlja ubacivanje ne smije:
- potrošiti više od 5 sekundi kako bi ubacio loptu,
  - zakoračiti u igralište s loptom u ruci(rukama),
  - uzrokovati da lopta dotakne mjesto izvan graničnih crta nakon što je ispusti prilikom ubacivanja,
  - dotaknuti loptu u igralištu prije nego što je dotakne neki drugi igrač,
  - ubaciti loptu izravno u koš,
  - pomicati se s određenog mjesta za ubacivanje iza granične crte, bočno u jednom ili oba pravca, u ukupnoj udaljenosti od 1 metra prije izbacivanja lopte. Međutim, dopušteno je pomicanje unazad i okomito na crtu koliko okolnosti to dopuštaju.

- 17.3.2 Za vrijeme ubacivanja drugi igrači ne smiju:
- imati bilo koji dio tijela preko granične crte prije nego što je lopta bačena preko granične crte,
  - biti bliže od 1 metra igraču koji ubacuje loptu, kada je prostor za ubacivanje manji od 2 metra između granične crte i bilo koje prepreke izvan igrališta.

17.3.3 Kada sat za igru pokazuje 2:00 minute ili manje u posljednjoj četvrtini ili produžetku, prije ubacivanja lopte u igru, sudac će upotrijebiti znak za nedozvoljeni prelazak imaginarnе linije prije uručivanja lopte igraču.

Ako obrambeni igrač:

- bilo kojim dijelom tijela pređe graničnu crtu kako bi ometao ubacivanje, ili
- je bliže od 1 metra igraču koji ubacuje loptu, kada je prostor za ubacivanje manji od 2 metra između granične crte i bilo koje prepreke izvan igrališta

to je prekršaj i biti će dosuđena tehnička pogreška.

Povreda članka 17.3. je prekršaj.

17.4. Kazna

Lopta se dodjeljuje protivničkoj momčadi za ubacivanje s mjesta prvobitnog ubacivanja.

Članak 18. Minuta odmora

18.1. Definicija

Minuta odmora je prekid igre koji je zatražio trener ili pomoćni trener.

18.2. Pravilo

18.2.1 Svaka minuta odmora traje 1 minutu.

18.2.2 Minuta odmora se može odobriti kada je prilika za minutu odmora.

18.2.3 Prilika za minutu odmora počinje:

- za obje momčadi, kada lopta postane mrtva, kada je sat za igru zaustavljen i kada sudac završi svoju komunikaciju sa zapisničkim stolom,
- za obje momčadi, kada lopta postane mrtva poslije uspješnog posljednjeg ili jedinog slobodnog bacanja,
- za momčad koja je primila pogodak, kada je postignut pogodak iz igre.

18.2.4 Prilika za minutu odmora završava kada je lopta na raspolaganju igraču za ubacivanje ili za prvo ili jedino slobodno bacanje.

18.2.5 Svakoj momčadi se mogu odobriti:

- 2 minute odmora tijekom prvog poluvremena,
- 3 minute odmora tijekom drugog poluvremena, no najviše 2 minute odmora u zadnje 2 minute drugog poluvremena,
- 1 minuta odmora tijekom svakog produžetka.

18.2.6 Neiskorištene minute odmora ne mogu se prenijeti u sljedeće poluvrijeme ili produžetak.

18.2.7 Minuta odmora se odobrava momčadi čiji je trener prvi uputio zahtjev za minutu odmora, osim ako je minuta odmora odobrena nakon što su protivnici postigli pogodak iz igre i bez dosuđivanja prekršaja pravila.

18.2.8 Minuta odmora se ne odobrava momčadi koja je postigla pogodak, kada sat za igru pokazuje 2:00 minute ili manje u četvrtom razdoblju ili svakom produžetku, nakon uspješnog pogotka iz igre osim ako je sudac zaustavio igru.

18.3 Postupak

18.3.1 Samo trener ili pomoćni trener imaju pravo zatražiti minutu odmora. On uspostavlja vizualni kontakt sa zapisničkim stolom ili odlazi do zapisničkog stola i jasno zatraži minutu odmora, rukama dajući uobičajeni znak.

18.3.2 Zahtjev za minutu odmora može se povući samo prije nego se oglasi znak mjeritelja vremena za minutu odmora.

18.3.3 Minuta odmora:

- počinje kada sudac zazviždi i pokaže znak za minutu odmora,
- završava kada sudac zazviždi i rukama pozove momčadi natrag na igralište.

- 18.3.4 Čim započne prilika za minutu odmora, **mjeritelj vremena** oglašavanjem signala daje znak **sucima** da je momčad zatražila minutu odmora. Ako je postignut pogodak iz igre protiv momčadi koja je zatražila minutu odmora, mjeritelj vremena odmah zaustavlja sat za igru i daje signal.
- 18.3.5 Tijekom minute odmora i tijekom intervala igre, prije početka druge i četvrte četvrtine te produžetaka, igrači mogu napustiti igralište i sjediti na klupi svoje momčadi, a osoblje s klupe momčadi može ući na igralište pod uvjetom da ostane u blizini klupe svoje momčadi.
- 18.3.6 Ako je bilo koja momčad uputila zahtjev za minutu odmora nakon što je lopta na raspolaganju izvođaču slobodnog bacanja za prvo ili jedino slobodno bacanje, minuta odmora se dodjeljuje:
- ako je posljednje ili jedino slobodno bacanje bilo uspješno,
  - ako nakon posljednjeg ili jedinog slobodnog bacanja slijedi ubacivanje na produženoj središnjoj crti nasuprot zapisničkom stolu,
  - ako je dosuđena pogreška između slobodnih bacanja. U tom slučaju slobodna bacanja će se izvesti i minuta odmora odobriti prije izvođenja nove kazne zbog pogreške,
  - ako je dosuđena pogreška prije nego lopta postane živa nakon posljednjeg ili jedinog slobodnog bacanja. U tom slučaju minuta odmora će se odobriti prije izvođenja nove kazne zbog pogreške,
  - ako je dosuđen prekršaj prije nego lopta postane živa nakon posljednjeg ili jedinog slobodnog bacanja. U tom slučaju minuta odmora će se odobriti prije izvođenja ubacivanja lopte u igru.

U slučaju serije slobodnih bacanja i/ili posjeda lopte, kojoj je uzrok kazna za više od 1 pogreške, svaka serija se tretira posebno.

Članak 19. Zamjena

19.1 Definicija

Zamjena je prekid igre koji je zatražio zamjenik da bi postao igrač.

19.2 Pravilo

19.2.1 Momčad može zamijeniti igrača(e) kada je prilika za zamjenu.

19.2.2 Prilika za zamjenu počinje:

- za obje momčadi, kada lopta postane mrtva, kada je sat za igru zaustavljen i kada sudac završi svoju komunikaciju sa zapisničkim stolom,
- za obje momčadi, kada lopta postane mrtva poslije uspješnog posljednjeg ili jedinog slobodnog bacanja,
- za momčad koja je primila pogodak iz igre, kada sat za igru pokazuje 2:00 minute ili manje u četvrtom razdoblju ili svakom produžetku.

19.2.3 Prilika za zamjenu završava kada je lopta na raspolaganju igraču za ubacivanje ili za prvo slobodno bacanje.

19.2.4 Igrač koji je postao zamjena i zamjenik koji je postao igrač ne mogu ponovno ući u igru i isto tako izaći iz igre dok lopta ponovno ne postane mrtva nakon faze igre u kojoj je vrijeme teklo, osim:

- ako je momčad ostala s manje od 5 igrača na igralištu ili
- ako se igrač, koji ima pravo na slobodna bacanja kao rezultat ispravljanja pogreške, nalazi na klupi pošto je bio pravilno zamijenjen.

19.2.5 Zamjena se ne odobrava momčadi koja je postigla pogodak iz igre, u trenutku kada sat za igru pokazuje 2:00 minute ili manje u četvrtom razdoblju ili produžetku, osim ako je sudac zaustavio igru.

19.2.6 Ako igrač primi liječničku ili bilo kakvu pomoć, mora biti zamijenjen, osim ako momčad ostaje s manje od pet (5) igrača na igralištu.

19.3 Postupak

- 19.3.1 Samo zamjenik ima pravo tražiti zamjenu. Mora osobno (ne trener ili pomoćni trener) otići do zapisničkog stola i jasno zatražiti zamjenu, pokazujući ispravan službeni znak rukama, ili sjesti na stolac za zamjene. Mora odmah biti spreman za igru.
- 19.3.2 Zahtjev za zamjenu može se povući samo prije nego se oglasi znak mjeritelja vremena za zamjenu.
- 19.3.3 Čim počne prilika za zamjenu, mjeritelj vremena oglašavanjem signala daje znak sucima da je zatražena zamjena.
- 19.3.4 Zamjenik čeka izvan granične crte sve dok sudac ne zazviždi, daje znak za zamjenu i rukom ga pozove da uđe u igralište.
- 19.3.5 Igrač koji je zamijenjen ne mora se javiti ni mjeritelju vremena ni sucu. Dopušteno mu je da izravno ode na klupu svoje momčadi.
- 19.3.6 Zamjene se moraju obaviti što je brže moguće. Igrač koji je napravio 5. pogrešku ili je isključen mora biti zamijenjen odmah (približno za 30 sekundi). Ako, po prosudbi suca, dođe do nepotrebnog zastoja igre, dosuđuje se minuta odmora momčadi koja je prekršila ovu odredbu. Ako momčad nema više pravo na minutu odmora, dosuđuje se tehnička pogreška zbog odugovlačenja igre protiv trenera te momčadi i označava se sa „B“.
- 19.3.7 Ako je zamjena zatražena za vrijeme minute odmora ili tijekom intervala igre, osim intervala igre u poluvremenu, zamjenik se mora javiti mjeritelju vremena prije nego uđe u igru.
- 19.3.8 Ako izvođač slobodnog bacanja mora biti zamijenjen:
- zbog ozljede,
  - zbog učinjenih 5 osobnih pogrešaka,
  - zbog isključenja,
- slobodno bacanje(a) mora izvesti njegov zamjenik, koji ne može biti ponovno zamijenjen sve dok ne odigra razdoblje igre u kojem je vrijeme teklo.
- 19.3.9 Ako je bilo koja momčad uputila zahtjev za zamjenu nakon što je lopta na raspolaganju izvođaču slobodnog bacanja za prvo ili jedino slobodno bacanje, zamjena se dodjeljuje:
- ako je posljednje ili jedino slobodno bacanje bilo uspješno,
  - ako nakon posljednjeg ili jedinog slobodnog bacanja slijedi ubacivanje na produženoj središnjoj crti nasuprot zapisničkom stolu,
  - ako je dosuđena pogreška između slobodnih bacanja. U tom slučaju slobodna bacanja će se izvesti i zamjena odobriti prije izvođenja nove kazne zbog pogreške.
  - ako je dosuđena pogreška prije nego lopta postane živa nakon posljednjeg ili jedinog slobodnog bacanja. U tom slučaju zamjena će se odobriti prije izvođenja nove kazne zbog pogreške,
  - Ako je dosuđen prekršaj prije nego lopta postane živa nakon posljednjeg ili jedinog slobodnog bacanja. U tom slučaju zamjena će se odobriti prije izvođenja ubacivanja lopte u igru.

U slučaju serije slobodnih bacanja, kojoj je uzrok kazna za više od 1 pogreške, svaka serija se tretira posebno.

Članak 20. Predana utakmica

20.1 Pravilo

Momčad gubi utakmicu bez borbe (predajom) ako:

- 15 minuta nakon zakazanog početka utakmice nije prisutna ili ako nema 5 igrača spremnih za utakmicu,
- svojim postupcima sprječava da se utakmica odigra ili
- odbija nastupiti nakon poziva prvog suca.

20.2 Kazna

20.2.1 Utakmicu dobiva protivnik rezultatom 20:0. Osim toga, momčad koja gubi utakmicu bez borbe (predajom) dobiva 0 bodova u poretku.

20.2.2 Kada se igraju 2 utakmice (kod kuće i u gostima) u ukupnom zbroju bodova te za utakmice doigravanja „bolji iz 3“, momčad koja je predala prvu, drugu ili treću utakmicu gubi seriju ili doigravanje predajom. To se ne odnosi na doigravanje „bolji iz 5“.

20.2.3 Ako na natjecanjima (turnirima) momčad preda utakmicu po drugi put, biti će diskvalificirana iz natjecanja i rezultati njihovih utakmica će se poništiti.

Članak 21. Utakmica izgubljena zbog nedostatka igrača

21.1 Pravilo

Momčad gubi utakmicu zbog nedostatka igrača ako je na igralištu tijekom igre broj igrača te momčadi manji od 2.

21.2 Kazna

21.2.1 Ako vodi momčad kojoj je predana utakmica, zbog nedostatka igrača, priznaje se rezultat koji je bio u trenutku prekida. Ako momčad kojoj je predana utakmica, zbog nedostatka igrača, nije u vodstvu, rezultat se registrira 2:0 u njezinu korist. Osim toga, momčad koja gubi dobiva 1 bod u poretku.

21.2.2 Kada se igraju 2 utakmice (kod kuće i u gostima) u ukupnom zbroju bodova momčad koja gubi prvu ili drugu utakmicu, gubi seriju zbog nedostatka igrača.

PETO PRAVILO – PREKRŠAJI

Članak 22. Prekršaji

22.1 Definicija

Prekršaj je kršenje pravila

22.2 Kazna

Lopta se dodjeljuje protivnicima za ubacivanje s mjesta najbližeg onom gdje se prekršaj pravila dogodio, osim izravno iza ploče, ukoliko drugačije nije propisano pravilima.

Članak 23. Igrač izvan graničnih crta – lopta izvan graničnih crta

23.1 Definicija

23.1.1 **Igrač** je izvan graničnih crta kada bilo koji dio njegovog tijela dodiruje pod, ili bilo koji drugi predmet, ali ne i igrača na, iznad ili izvan graničnih crta.

23.1.2 **Lopta** je izvan graničnih crta kada dodirne:

- igrača ili neku drugu osobu izvan graničnih crta,
- pod ili bilo koji drugi predmet na, iznad ili izvan graničnih crta,
- nosač ploče, stražnji dio ploče ili bilo koji drugi predmet iznad igrališta.

23.2 Pravilo

23.2.1 Igrač koji je posljednji dotaknuo loptu ili kojeg je dotaknula lopta prije nego je izašla izvan graničnih crta, uzrokovao je da lopta ode izvan graničnih crta, čak i ako lopta pri tome dotakne nešto drugo osim igrača.

23.2.2 Ako je lopta izvan graničnih crta jer je dotaknula ili ju je dotaknuo igrač koji je na ili izvan graničnih crta, on je uzrokovao da lopta ode izvan graničnih crta.

23.2.3 Ukoliko igrač(i) izađe(u) izvan graničnih crta ili u svoje zadnje polje tijekom držane lopte, nastaje situacija podbacivanja.

Članak 24. Vođenje lopte

24.1 Definicija

24.1.1 Vođenje lopte je kretanje igrača u posjedu žive lopte koji baca, odbija, kotrlja loptu po podu ili namjerno baca loptu u ploču.

24.1.2 Vođenje lopte počinje kada igrač, nakon što dođe u posjed žive lopte na igralištu, baci, odbije, kotrlja ili vodi loptu po podu ili namjerno baci loptu u ploču i ponovno je dotakne prije nego što ona dotakne drugog igrača.

Vođenje je završeno u trenutku kada igrač dotakne loptu istodobno s obje ruke ili dopusti da lopta zastane u jednoj ili obje ruke.

Tijekom vođenja lopta može biti bačena u zrak pod uvjetom da dotakne pod ili drugog igrača prije nego što je igrač, koji ju je bacio, ponovno dotakne rukom.

Broj koraka koji igrač može napraviti dok lopta nije u dodiru s rukom nije ograničen.

24.1.3 Smatra se da igrač koji slučajno izgubi i zatim ponovno stekne posjed žive lopte na igralištu nespretno barata loptom.

24.1.4 Sljedeće radnje nisu vođenje:

- uzastopno šutiranje na koš iz igre,
- nespretno baratanje loptom na početku i na kraju vođenja,

- pokušaji da se dođe u posjed lopte odbijanjem lopte od igrača u blizini,
- izbijanje lopte iz posjeda drugog igrača,
- skretanje dodavanja i ponovno stjecanje posjeda lopte,
- prebacivanje lopte iz ruke u ruku i zadržavanje lopte u jednoj ili obje ruke prije nego ona dotakne pod, pod uvjetom da igrač ne napravi prekršaj koraka.
- bacanje lopte od ploču i ponovno uspostavljanje kontrole lopte

24.2 Pravilo

Igrač ne smije voditi loptu drugi put nakon što je prvo vođenje završeno, osim ako između 2 vođenja nije izgubio posjed žive lopte na igralištu zbog:

- šuta na koš iz igre,
- dodirivanja lopte od strane protivničkog igrača i
- dodavanja ili nespretnog baratanja loptom koju ju je dotaknuo ili je njome bio dotaknut drugi igrač.

Članak 25. Koraci

25.1 Definicija

- 25.1.1 Koraci su nepravilno pomicanje na igralištu jedne ili obje noge u bilo kojem smjeru prilikom držanja žive lopte, preko ograničenja navedenih u ovom članku.
- 25.1.2 Pivotiranje je pravilno kretanje kada igrač koji drži živu loptu na igralištu iskorači istom nogom jednom ili više puta u bilo kojem smjeru, dok njegova druga noga, zvana stajna noga, dodiruje istu točku na podu.

25.2 Pravilo

- 25.2.1 Utvrđivanje stajne noge kod igrača koji uhvati živu loptu na igralištu:
- Igrač koji uhvati loptu dok stoji s obje noge na podu:
    - u trenutku kad jednu nogu digne druga postaje stajna noga.
    - kako bi započeo vođenje lopte, stajna noga ne smije se podići dok lopta nije napustila ruku(e),
    - kako bi dodao ili šutirao na koš iz igre, igrač može skočiti sa stajne noge, ali ni jedna noga ne smije dodirnuti pod prije nego je lopta napustila ruku(e).
  - Igrač koji uhvati loptu dok se kreće ili nakon završetka vođenja može napraviti dva koraka u namjeri da se zaustavi, doda ili šutira loptu:
    - ako dobije loptu, igrač mora ispustiti loptu kako bi započeo vođenje prije drugog koraka
    - prvi korak se događa kada jedna noga ili obje noge dotaknu pod nakon što dođe u posjed lopte.
    - drugi korak se događa nakon prvog koraka kada druga noga dotakne pod ili obje noge istodobno dodiruju pod.
    - ako igrač koji se zaustavlja na svom prvom koraku ima obje noge na podu ili istodobno dodiruju pod, može pivotirati koristeći bilo stopalo kao stajnu nogu. Ako skoči s obje noge, noga se ne može vratiti na pod dok lopta nije napustila ruku(e).
    - ako igrač doskoči s jednom nogom, može jedino pivotirati koristeći tu nogu.
    - ako igrač skoči s jedne noge na prvi korak, on može doskočiti s obje noge istodobno za drugi korak. U takvoj situaciji, igrač se ne može okretati (pivotirati) niti jednom nogom. Ako jedna noga ili obje noge napuštaju pod, noga se ne može vratiti na pod prije nego je lopta napustila ruku(e).
    - ako obje noge nisu na podu, a igrač doskoči istodobno na obje noge, u trenutku kada podigne jednu nogu, druga postaje stajna noga
    - Igrač ne smije dodirivati pod.
- 25.2.2 Kretanje s loptom igrača koji je utvrdio stajnu nogu dok ima posjed nad živom loptom na igralištu:
- dok stoji s obje noge na podu:
    - kako bi započeo vođenje lopte, stajna noga ne smije se podignuti prije nego što je lopta ispuštena iz ruke(u),
    - kako bi dodao ili šutirao na koš iz igre, igrač se smije odraziti sa stajne noge, ali ne

smije doskočiti ni na jednu nogu dok ne ispusti loptu iz ruke(u).

- dok se kreće:
  - kako bi dodao ili šutirao na koš iz igre, igrač se smije odraziti sa stajne noge i doskočiti na jednu ili obje noge istodobno. Nakon toga, jednu ili obje noge može podići s poda, ali se niti jedna noga ne smije vratiti na pod prije nego što ispusti loptu iz ruke(u),
  - kako bi započeo vođenje lopte, stajna noga se ne smije podignuti prije nego što je lopta ispuštena iz ruke(u).
- nakon što se igrač zaustavi kada nijedna noga nije stajna noga:
  - kako bi započeo vođenje lopte, nijedna se noga ne smije podignuti prije nego što je lopta ispuštena iz ruke(u),
  - kako bi dodao ili šutirao na koš iz igre, jedna ili obje noge smiju se podignuti, ali se ne smiju vratiti na pod prije nego što je lopta ispuštena iz ruke(u).

- 25.2.3 Igrač koji pada, leži ili sjedi na podu:
- dozvoljeno je da igrač padne i skliže se po podu dok drži loptu, ili dok leži ili sjedi na podu ne bi li stekao posjed nad loptom, ali
  - prekršaj je ako se igrač zatim kotrlja ili pokušava ustati dok drži loptu.

Članak 26. 3 sekunde

26.1 Pravilo

- 26.1.1 Igrač ne smije ostati neprekidno više od 3 sekunde u polju ograničenja protivnika, dok je njegova momčad u posjedu žive lopte u svom prednjem polju i sat za igru radi.
- 26.1.2 Igraču mora biti dopušteno da:
- pokuša napustiti polje ograničenja,
  - je u polju ograničenja kada je on ili njegov suigrač u momentu šuta, a lopta napušta ili je upravo napustila ruku(e) igrača prilikom šuta na koš iz igre,
  - vodi loptu u polju ograničenja radi šuta na koš iz igre, nakon što je bio u polju ograničenja manje od 3 sekunde.
- 26.1.3 Kako bi utvrdio položaj izvan polja ograničenja, igrač mora imati obje noge na podu izvan polja ograničenja.

Članak 27. Dobro čuvani igrač

27.1 Definicija

Igrač koji drži živu loptu na igralištu je dobro čuvan kada je protivnik u aktivnom obrambenom položaju na udaljenosti ne većoj od 1 metra.

27.2 Pravilo

Dobro čuvan igrač mora dodati, šutirati ili voditi loptu u roku od 5 sekundi.

Članak 28. 8 sekundi

28.1 Pravilo

- 28.1.1 Uvijek kada:
- igrač dođe u posjed žive lopte u svom zadnjem polju,
  - kod ubacivanja, lopta dotakne ili je pravilno dotakne bilo koji igrač u zadnjem polju i momčad, igrača koji izvodi ubacivanje, ostaje u posjedu lopte u zadnjem polju, njegova momčad mora u roku 8 sekundi prenijeti loptu u prednje polje.
- 28.1.2 Momčad je prenijela loptu u svoje prednje polje kada:
- lopta, koja nije u posjedu niti jednog igrača, dotakne prednje polje,
  - lopta dotakne ili je pravilno dotakne napadač koji ima obje noge potpuno u dodiru s prednjim poljem,

- lopta dotakne ili je pravilno dotakne obrambeni igrač čiji je dio tijela u dodiru s njegovim zadnjim poljem,
  - lopta dotakne suca, čiji je dio tijela u prednjem polju momčadi koja ima posjed lopte,
  - za vrijeme prevođenja lopte iz zadnjeg u prednje polje, obje noge igrača koji vodi loptu su potpuno u dodiru s prednjim poljem.
- 28.1.3 Odbrojavanje 8 sekundi se nastavlja od trenutka kada je zaustavljeno, kada je momčadi koja je prije zaustavljanja imala posjed lopte dodijeljeno ubacivanje u njenom zadnjem polju, kao rezultat:
- izlaska lopte izvan graničnih crta,
  - ozljede igrača iste momčadi,
  - tehničke pogreške momčadi u posjedu,
  - situacije podbacivanja,
  - obostrane pogreške,
  - poništavanja jednakih kazni za obje momčadi.

Članak 29. 24 sekunde

29.1 Pravilo

- 29.1.1 Uvijek kada:
- igrač dođe u posjed žive lopte na igralištu,
  - kod ubacivanja, lopta dotakne ili je pravilno dotakne bilo koji igrač na igralištu i momčad, igrača koji izvodi ubacivanje, ostaje u posjedu lopte, njegova momčad mora pokušati šutirati na koš iz igre u roku 24 sekunde.

Kako bi pokušaj šuta na koš unutar 24 sekunde bio valjan:

- lopta mora napustiti ruku(e) igrača prije nego se oglasi signal sata za napad, i
- nakon što je lopta napustila ruku(e) igrača, lopta mora dotaknuti obruč ili ući u koš.

- 29.1.2 Kada je šut na koš iz igre izveden malo prije isteka 24 sekunde i signal sata za napad se oglasi dok je lopta u zraku:
- ako lopta uđe u koš, nije se dogodio nikakav prekršaj, signal se zanemaruje i pogodak priznaje,
  - ako lopta dotakne obruč, ali ne uđe u koš, nije se dogodio nikakav prekršaj, signal se zanemaruje i igra se nastavlja,
  - ako lopta promaši obruč, dogodio se prekršaj. Međutim ako protivnička momčad stekne trenutačnu i očitu kontrolu nad loptom, signal se zanemaruje i igra se nastavlja.

Vrijede sva ograničenja vezana uz nepropisno doticanje lopte u silaznoj putanji i nepropisnu igru na loptu.

29.2 Postupak

- 29.2.1 Sat za napad će se resetirati kada sudac zaustavi igru:
- zbog pogreške ili prekršaja (ne zbog izlaska lopte izvan granica igrališta) momčadi koja nije u posjedu lopte,
  - zbog bilo kojeg opravdanog razloga momčadi koja nije u posjedu lopte,
  - zbog bilo kojeg opravdanog razloga koji nije u vezi ni s jednom momčadi.

U ovim situacijama posjed lopte će se dodijeliti momčadi koja je prethodno imala posjed lopte.

- ako se ubacivanje izvodi u zadnjem polju, sat za napad biti će resetiran na 24 sekunde.
- ako se ubacivanje izvodi u prednjem polju, sat za napad biti će resetiran kako slijedi:
  - ako je u trenutku kada je igra zaustavljena, sat za napad pokazivao 14 ili više sekundi, sat za napad se neće resetirati, nego nastavlja odbrojavati tamo gdje je stao,
  - ako je u trenutku kada je igra zaustavljena, sat za napad pokazivao 13 ili manje sekundi, sat za napad bit će resetiran na 14 sekundi.

Međutim, ako je igra zaustavljena od strane suca zbog bilo kojeg valjanog razloga, a nije povezana s bilo kojom momčadi, po procjeni sudaca, resetiranje sata za napad dovelo bi

- protivničku momčad u nepovoljan položaj, odbrojavanje sata za napad se nastavlja od trenutka kad je zaustavljeno.
- 29.2.2 Sat za napad će se resetirati na 24 sekunde uvijek kada je dodijeljeno ubacivanje za protivničku momčad nakon što su suci zaustavili igru i dosudili pogrešku ili prekršaj momčadi u posjedu lopte.
Sat za napad će se također resetirati ako lopta dođe u posjed novoj napadačkoj momčadi prema strelici za promjenjivi posjed.
Ukoliko se ubacivanje u toj situaciji izvodi u:
- Zadnjem polju, sat za napad će se resetirati na 24 sekunde
  - Prednjem polju, sat za napad će se resetirati na 14 sekundi
- 29.2.3 Uvijek kada sudac zaustavi igru zbog theničke pogreške momčadi u posjedu lopte, igra će se nastaviti ubacivanjem sa mjesta najbližeg u trenutku kada je igra zaustavljena. Sat za napad se neće resetirati nego nastavlja kako je bilo u trenutku kada je zaustavljen.
- 29.2.4 Kada sat za igru pokazuje 2:00 minute ili manje u posljednjoj četvrtini ili produžetku, te je momčadi u posjedu lopte odobrena minuta odmora, trener te momčadi ima pravo odlučiti hoće li se igra nastaviti ubacivanjem u prednjem polju momčadi sa crte za ubacivanje ili u zadnjem polju sa najbližeg mjesta gdje je igra zaustavljena.
- Nakon minute odmora, ubacivanje će uslijediti prema sljedećem:
- Ubacivanje nakon što je lopta izašla van graničnih linija:
    - zadnje polje, sat za napad se ne resetira i nastavlja brojati kako je zaustavljen
    - prednje polje, ako sat za napad pokazuje 13 sekundi ili manje, nastavlja odbrojavati od trenutka kada je zaustavljen. Ako sat za napad pokazuje 14 sekundi ili više, sat će se resetirati na 14 sekundi.
  - Ubacivanje nakon pogreške ili prekršaja (ne za loptu van graničnih linija):
    - zadnje polje, sat za napad će se resetirati na 24 sekunde
    - prednje polje, sat za napad će se resetirati na 14 sekundi
  - Ubacivanje nakon minute odmora ekipe koja je došla u novi posjed:
    - zadnje polje, sat za napad će se resetirati na 24 sekunde
    - prednje polje, sat za napad će se resetirati na 14 sekundi
- 29.2.5 Ako je momčadi dodijeljeno ubacivanje u prednjem polju sa crte za ubacivanje kao rezultat kazne za nesportsku ili isključujuću pogrešku, sat za napad će se resetirati na 14 sekundi.
- 29.2.6 Nakon što je lopta dotakla obruč protivničkog koša, sat za napad će se resetirati na:
- 24 sekunde, ako je protivnička momčad došla do posjeda lopte,
  - 14 sekundi, ako je momčad ponovno došla do posjeda lopte ista ona momčad koja je imala posjed lopte prije nego je lopta dotakla obruč.
- 29.2.7 Ako se signal sata za napad pogreškom oglasi dok momčad ima posjed lopte ili nijedna momčad nema posjed lopte, signal se zanemaruje i igra se nastavlja.
- Međutim, ako sudac procjeni da bi to stavilo momčad koja ima posjed lopte u nepovoljan položaj, igra se zaustavlja, sat za napad se ispravlja i posjed lopte se dodjeljuje toj momčadi.

Članak 30. Lopta vraćena u zadnje polje

30.1 Definicija

- 30.1.1 Momčad je u posjedu žive lopte u prednjem polju ako:
- igrač te momčadi dodiruje svoje prednje polje s obje noge dok drži, prima ili vodi loptu u svojem prednjem polju ili
  - loptu dodaju igrači te momčadi koji se nalaze u svojem prednjem polju.
- 30.1.2 Momčad u posjedu žive lopte u prednjem polju uzrokuje nepravilno vraćenu loptu u njihovo zadnje polje ako je igrač te momčadi zadnji dodirnuo loptu u svojem prednjem polju te ju tada prvi dodirne igrač te momčadi:
- koji dijelom tijela dodiruje zadnje polje ili

- ako je lopta dodirnula zadnje polje te momčadi.

Ovo pravilo vrijedi za sve situacije u prednjem polju momčadi, uključujući ubacivanje lopte u igru. Međutim, ne odnosi se na igrača koji skače iz svog prednjeg polja, uspostavlja novi posjed lopte momčadi dok je još u zraku i zatim doskače s loptom u svoje zadnje polje .

- 30.2** Momčad koja je u posjedu žive lopte u svojem prednjem polju ne smije prouzročiti da se lopta nepravilno vrati u njegovo zadnje polje.

30.3 Kazna

Lopta će se dodijeliti protivnicima za ubacivanje u njihovom prednjem polju na mjestu najbliže onom gdje se prekršaj pravila dogodio, osim izravno iza ploče.

Članak 31. Npropisno doticanje lopte u silaznoj putanji i npropisna igra na loptu

31.1 Definicija

31.1.1 Šut iz igre ili slobodno bacanje:

- počinje kada lopta napusti ruku(e) igrača koji je u momentu šuta, a
- završava kada lopta:
  - uđe u koš izravno odozgo i ostane u košu ili prođe kroz njega,
  - nema više mogućnosti ući u koš,
  - dotakne obruč,
  - dotakne pod ili
  - postane mrtva.

31.2 Pravilo

31.2.1 Npropisno doticanje lopte u silaznoj putanji događa se tijekom šuta na koš iz igre kada igrač dotakne loptu koja je čitavim obujmom iznad obruča i:

- u silaznoj putanji prema košu ili
- nakon što lopta dotakne ploču.

31.2.2 Npropisno doticanje lopte u silaznoj putanji tijekom slobodnog bacanja događa se kada igrač dotakne loptu koja je u letu prema košu prije nego ona dotakne obruč.

31.2.3 Ograničenja vezana uz npropisno doticanje lopte u silaznoj putanju vrijede dok:

- lopta više nema mogućnost ući u koš,
- lopta ne dotakne obruč.

31.2.4 Npropisna igra na loptu događa se kada:

- nakon šuta na koš iz igre ili posljednjeg ili jedinog slobodnog bacanja igrač dotakne koš ili ploču dok je lopta u doticaju s obručem,
- nakon slobodnog bacanja, nakon kojeg slijedi slobodno(a) bacanje(a), igrač dotakne loptu, koš ili ploču dok još postoji mogućnost da lopta uđe u koš,
- igrač posegne za loptom odozdo kroz koš i dotakne loptu,
- obrambeni igrač dotakne loptu ili koš dok je lopta unutar koša i time sprečava da lopta prođe kroz koš,
- igrač uzrokuje vibriranje koša ili uhvati koš na takav način da je po procjeni suca, spriječio loptu da uđe u koš ili pomogao lopti pri ulasku u koš,
- igrač uhvati koš kako bi igrao na loptu.

31.2.5 Kada:

- sudac zazviždi dok je lopta u rukama igrača koji je u momentu šuta ili dok je lopta u letu tijekom šuta na koš iz igre,
- se oglasi signal sata za igru za kraj razdoblja dok je lopta u letu tijekom šuta na koš iz igre,

Niti jedan igrač ne smije dotaknuti loptu, nakon što je ona dotakla obruč i dok još ima mogućnost ući u koš.

Vrijede sva ograničenja vezana uz npropisno doticanje lopte u silaznoj putanji i npropisnu igru na loptu.

31.3	Kazna
31.3.1	Ako je prekršaj napravio napadač, poeni se ne dodjeljuju. Lopta se dodjeljuje protivničkoj momčadi za ubacivanje na produženoj crti slobodnog bacanja, osim ako nije drugačije naznačeno u pravilima.
31.3.2	Ako je prekršaj napravio obrambeni igrač, napadačkoj momčadi se dodjeljuju: - 1 poen kada je lopta oslobođena iz ruku igrača s crte slobodnog bacanja, - 2 poena kada je lopta oslobođena iz ruku igrača iz polja 2 poena i - 3 poena kada je lopta oslobođena iz ruku igrača iz polja 3 poena. Dodjeljivanje poena obavlja se kao da je lopta ušla u koš.
31.3.3	Ako je prekršaj napravio obrambeni igrač za vrijeme posljednjeg ili jedinog slobodnog bacanja, napadačkoj momčadi se dodjeljuje 1 poen, nakon čega se obrambenom igraču dosuđuje tehnička pogreška.

ŠESTO PRAVILO – POGREŠKE

Članak 32. Pogreške

32.1 Definicija

- 32.1.1 Pogreška je prekršaj pravila koji uključuje osobni dodir s protivnikom i/ili nesportsko ponašanje.
- 32.1.2 Momčadi se može dosuditi bilo koji broj pogrešaka. Bez obzira na kaznu, svaka pogreška se dosuđuje i upisuje u zapisnik igraču koji ju je skrivio te se kažnjava u skladu s pravilima.

Članak 33. Dodir: Opći principi

33.1 Princip cilindra

Princip cilindra se definira kao prostor unutar zamišljenog cilindra koji igrač zauzima na podu. Uključuje i prostor iznad igrača i ograničen je:

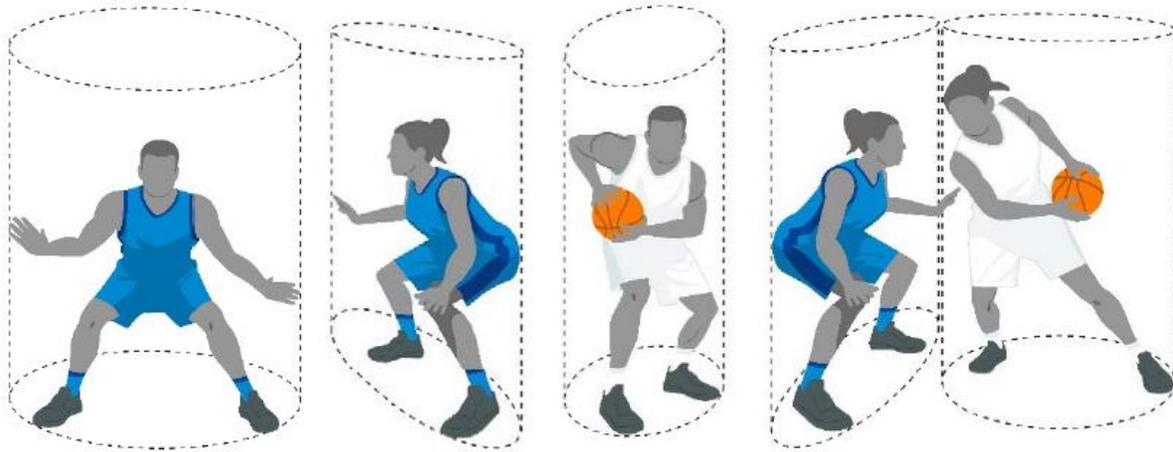
- prema naprijed dlanovima ruku,
- prema natrag stražnjicom, a
- na stranama vanjskim rubom ruku i nogu.

Dlanovi i ruke mogu biti ispruženi ispred prsa, ne dalje od položaja nogu, sa savijenim rukama u laktovima tako da su podlaktice i dlanovi podignuti. Udaljenost između stopala proporcionalna je visini igrača.

Ako napadač s loptom izvodi dozvoljenu košarkašku kretnju unutar svog cilindra, obrambeni igrač ne smije ući u cilindar napadača i uzrokovati nedozvoljeni kontakt.

Granice cilindra napadača s loptom su:

- nogama prema naprijed, savijenih koljena i ruku, držeći loptu iznad kukova
- prema natrag stražnjicom, i
- na stranama vanjskim rubom laktova i nogu

Dijagram 5. Princip cilindra

Napadač s loptom mora imati dovoljno prostora za izvesti legalnu košarkašku kretnju. Normalna košarkaška kretnja uključuje: vođenje, pivotiranje, šutiranje i dodavanje.

Napadač ne smije raširiti ruke ili noge izvan svog cilindra i uzrokovati nedozvoljeni kontakt s obrambenim igračem kako bi stekao dodatni prostor.

33.2 Princip okomitosti

Za vrijeme igre svaki igrač ima pravo zauzeti bilo koji položaj (cilindar) na igralištu koji nije već zauzeo protivnički igrač.

Ovaj princip štiti prostor koji igrač zauzima na podu i prostor iznad njega kada skače okomito unutar tog prostora.

Čim igrač napusti svoj okomiti položaj (cilindar) i tijelom dotakne protivničkog igrača koji je već utvrdio vlastiti okomiti položaj (cilindar), igrač koji je napustio svoj okomiti položaj (cilindar) odgovoran je za dodir.

Obrambeni igrač ne smije biti kažnjen ako skoči okomito (unutar svog cilindra) ili ako drži šake i ruke ravno iznad sebe i unutar svog cilindra.

Igrač u napadu, bilo na podu ili u zraku, ne smije prouzročiti dodir s obrambenim igračem u pravilnom obrambenom položaju:

- koristeći ruke kako bi si osigurao dodatni prostor (odgurivati se) ili
- šireći ruke ili noge kako bi prouzročio dodir za vrijeme ili odmah nakon šuta na koš iz igre.

33.3 Pravilan obrambeni položaj

Obrambeni igrač zauzeo je početni pravilni obrambeni položaj kada:

- je licem okrenut prema protivniku i
- ima obje noge na podu.

Pravilan obrambeni položaj produžuje se okomito iznad igrača (cilindar) od poda do stropa. On može podignuti ruke i šake iznad glave ili skočiti okomito, ali ih mora zadržati u okomitom položaju unutar zamišljenog cilindra.

33.4 Čuvanje igrača koji je u posjedu lopte

Kada se čuva igrač koji kontrolira (drži ili vodi) loptu, elementi vremena i udaljenosti se ne primjenjuju.

Igrač koji je u posjedu lopte mora očekivati da će biti čuvan i mora biti spreman da se

zaustavi ili promijeni pravac uvijek kada protivnički igrač zauzme pravilan početni obrambeni položaj ispred njega, čak i kada to napravi u djeliću sekunde.

Obrambeni igrač mora zauzeti pravilan početni obrambeni položaj, ali ne prouzročiti dodir prije nego što zauzme svoj položaj.

Jednom kada obrambeni igrač zauzme pravilan početni obrambeni položaj, smije se kretati kako bi čuvao svog protivnika, ali ne smije ispruženim rukama, ramenima, kukovima ili nogama spriječiti igrača koji vodi loptu da ga zaobiđe.

Kada prosuđuje situacije probijanja/blokiranja u koje je uključen igrač koji je u posjedu lopte, sudac mora upotrijebiti sljedeće principe:

- obrambeni igrač mora zauzeti pravilan početni obrambeni položaj licem okrenut prema protivničkom igraču koji je u posjedu lopte, s objema nogama na podu,
- obrambeni igrač može ostati na mjestu, skočiti okomito ili se kretati u stranu ili unatrag kako bi zadržao pravilan obrambeni položaj,
- dok se kreće kako bi zadržao pravilan početni obrambeni položaj, jedna ili obje noge mogu se na trenutak odvojiti od poda sve dok je kretanje bočno ili unatrag, ali ne prema igraču s loptom,
- dodir mora biti na torzu, i u tom slučaju smatra se da je obrambeni igrač bio prvi na mjestu na kojem se dogodio dodir,
- kad je utvrdio pravilan obrambeni položaj, obrambeni se igrač može okrenuti unutar cilindra kako bi izbjegao ozljedu.

U bilo kojoj gore navedenoj situaciji, smatra se da je dodir prouzročio igrač koji je u posjedu lopte.

33.5 Čuvanje igrača koji nije u posjedu lopte

Igrač koji nema posjed lopte ima se pravo slobodno kretati po igralištu i zauzeti bilo koje mjesto koje nije već zauzeo drugi igrač.

Kada se čuva igrač koji nije u posjedu lopte, primjenjuju se elementi vremena i udaljenosti. Obrambeni igrač ne može zauzeti položaj, u putanji protivničkog igrača koji se kreće, tako blizu i/ili tako brzo da on nema dovoljno vremena i mjesta zaustaviti se ili promijeniti smjer kretanja.

Udaljenost je izravno proporcionalna brzini protivničkog igrača, ali nikad manja od 1 normalnog koraka.

Ako obrambeni igrač ne poštuje elemente vremena i udaljenosti pri zauzimanju početnog pravilnog obrambenog položaja i dođe do dodira s protivničkim igračem, on je odgovoran za dodir.

Jednom kada obrambeni igrač zauzme pravilan početni obrambeni položaj, smije se kretati kako bi čuvao svog protivnika. Ne smije ga sprječavati da ga zaobiđe pružanjem ruku, ramena, kukova ili nogu u njegovu putanju. Smije se okrenuti unutar cilindra kako bi izbjegao ozljedu.

33.6 Igrač koji je u zraku

Igrač koji s nekog mjesta na igralištu skoči u vis, ima pravo ponovno doskočiti na isto mjesto.

On ima pravo doskočiti i na drugo mjesto na igralištu, pod uvjetom da u trenutku skoka izravnu putanju između skoka i doskoka te mjesta doskoka nije već zauzeo protivnički igrač(i).

Ako je igrač skočio i doskočio, ali je njegova inercija prouzrokovala dodir s protivničkim igračem koji je zauzeo pravilan obrambeni položaj pored mjesta doskoka, tada je skakač odgovoran za dodir.

Protivnički igrač ne smije ući u putanju igrača nakon što je taj igrač skočio u zrak.

Kretanje ispod igrača koji je u zraku, i uzrokovanje dodira, obično je nesportska pogreška, a u pojedinim slučajevima može biti isključujuća pogreška.

33.7 Ekran: pravilan i nepravilan

Ekran nastaje kada igrač pokušava zadržati ili spriječiti protivničkog igrača koji je bez lopte zauzeti željeno mjesto na igralištu.

Pravilan ekran je kada je igrač koji postavlja ekran protivničkom igraču:

- bio nepokretan (unutar svog cilindra) u trenutku dodira,
- imao obje noge na podu u trenutku dodira.

Nepravilan ekran je kada je igrač koji postavlja ekran protivničkom igraču:

- u pokretu u trenutku dodira,
- nije na dovoljnoj udaljenosti postavio ekran izvan vidnog polja protivničkog igrača koji je nepokretan u trenutku dodira,
- nije poštovao elemente vremena i udaljenosti prema protivničkom igraču u pokretu u trenutku dodira.

Ako je ekran postavljen **unutar** vidnog polja nepokretnog protivničkog igrača (ispred ili bočno), igrač koji postavlja ekran smije postaviti ekran toliko blizu koliko želi pod uvjetom da ne dođe do dodira.

Ako je ekran postavljen **izvan** vidnog polja nepokretnog protivničkog igrača, igrač koji postavlja ekran mora dopustiti protivniku napraviti 1 normalan korak prema ekranu, a da pri tome ne dođe do dodira.

Ako je protivnički igrač **u pokretu**, primjenjuju se elementi vremena i udaljenosti. Igrač koji postavlja ekran mora ostaviti dovoljno prostora igraču kojem postavlja ekran, tako da on može izbjeći ekran zaustavljajući se ili mijenjajući smjer kretanja.

Potrebna udaljenost nikada nije manja od 1 ni veća od 2 normalna koraka.

Igrač kojem je postavljen pravilan ekran odgovoran je za dodir s igračem koji ga je postavio.

33.8 Probijanje

Probijanje je nepravilan osobni dodir s ili bez lopte guranjem ili kretanjem na torzo protivničkog igrača.

33.9 Blokiranje

Blokiranje je nepravilan osobni dodir koji ometa kretanje protivničkog igrača s ili bez lopte.

Igrač koji pokušava postaviti ekran radi pogrešku blokiranjem ako se dodir dogodi dok se kreće, a njegov protivnik miruje ili se pokušava odmaknuti od njega.

Ako igrač zanemari loptu, okrene se licem prema protivniku i mijenja položaj kako ga mijenja i protivnik, on je primarno odgovoran za svaki dodir koji se dogodi, osim ako nisu uključeni neki drugi faktori.

Izraz „neki drugi faktori“ podrazumijeva namjerno guranje, probijanje ili držanje igrača kojem se postavlja ekran.

Igraču je dopušteno ispružiti ruku(e) ili lakat(ove) izvan svog cilindra pri zauzimanju položaja na igralištu, ali ih mora vratiti unutar cilindra kada ga protivnički igrač pokušava zaobići. Ako su ruka(e) ili lakat(ovi) izvan njegovog cilindra i dođe do kontakta, dogodilo se blokiranje ili držanje.

33.10 Polje polukruga

Polje polukruga je nacrtano na igralištu s ciljem da se označi određeni prostor pod košem za interpretaciju situacija probijanja/blokiranja.

U svakoj situaciji prodora u polje polukruga, bilo koji dodir koji prouzroči napadač na obrambenom igraču unutar polukruga, neće biti dosuđena pogreška u napadu osim ako je napadač nedozvoljeno koristio dlanove, ruke, noge ili tijelo. Ovo pravilo se primjenjuje kada:

- je napadač u posjedu lopte dok je ona u zraku,
- pokušava šutirati iz igre ili dodati loptu,
- obrambeni igrač ima jednu ili obje noge u dodiru sa poljem polukruga.

33.11 Dodirivanje protivničkog igrača rukom(ama)

Dodirivanje protivničkog igrača rukom/ama samo po sebi nije uvijek pogreška.

Suci će odlučiti je li igrač koji je uzrokovao dodir stekao prednost. Ako dodir koji je uzrokovao igrač na bilo koji način ograničava slobodu kretanja protivnika, takav dodir je pogreška.

Nepropisna uporaba šake(a) ili ispružene(ih) ruke(u) događa se kada je obrambeni igrač u obrambenom položaju i stavi i drži svoje šake ili ruke u dodiru s protivnikom s ili bez lopte kako bi spriječio njegovo napredovanje.

Ponavljano dodirivanje ili „bockanje“ protivnika s ili bez lopte je pogreška jer može dovesti do grube igre.

Pogreška napadača koji je u posjedu lopte je kada:

- uhvati ili obavije ruku ili lakat oko obrambenog igrača kako bi stekao prednost,
- odgurne obrambenog igrača kako bi ga spriječio da igra ili pokuša igrati na loptu ili kako bi napravio više prostora za sebe,
- dok vodi loptu, koristi ispruženu podlakticu ili ruku kako bi spriječio protivnika da stekne posjed lopte.

Pogreška napadača bez lopte je kada odgurne obrambenog igrača da:

- bude slobodan uhvatiti loptu,
- spriječi obrambenog igrača da igra ili pokuša igrati na loptu,
- napravi više prostora za sebe.

33.12 Igra na postu

Princip okomitosti (princip cilindra) vrijedi i za igru na postu.

Napadač na položaju posta i obrambeni igrač koji ga čuva, moraju obostrano poštivati pravilo okomitosti (cilindar).

Obrambeni igrač i napadač na položaju posta čine pogrešku kada ramenom ili kukom guraju protivničkog igrača s njegovog položaja ili ometaju njegovu slobodu kretanja ispruženim rukama, ramenima, kukovima ili drugim dijelovima tijela.

33.13 Nepravilno čuvanje s leđa

Nepravilno čuvanje s leđa je osobni dodir s protivnikom, koji čini obrambeni igrač s leđa. Činjenica da se igrač u obrani pokušava domoći lopte ne daje mu pravo fizički dodirivati protivničkog igrača u leđa.

33.14 Držanje

Držanje je nepravilan osobni dodir s protivničkim igračem kojim se ometa njegova sloboda kretanja. Ovaj dodir (držanje) može se ostvariti bilo kojim dijelom tijela.

33.15 Guranje

Guranje je nepravilan osobni dodir bilo kojim dijelom tijela kada igrač snažno pomiče ili pokušava pomaknuti protivničkog igrača koji je ili nije u posjedu lopte.

33.16 Simuliranje pogreške

Simuliranje je radnja igrača kojom se pretvara da je na njemu učinjena pogreška ili kojom vrši teatralan i pretjeran pokret kako bi simulirao da je na njemu učinjena pogreška te na taj način steže nepravednu prednost.

Članak 34. Osobna pogreška

34.1 Definicija

- 34.1.1 Osobna pogreška je nepropisan dodir igrača s protivnikom, bez obzira je li lopta živa ili mrtva.
Igrač ne smije držati, blokirati, gurati, probijati, sapletati ili ometati kretanje protivničkog igrača širenjem šake, ruku, laktom, ramenom, bokom, nogom, koljenima ili stopalom, ni neprirodnim savijanjem tijela (izvan svog cilindra), niti se smije upustiti u bilo kakvu grubu igru.

34.2 Kazna

Prekršitelju se dosuđuje osobna pogreška.

- 34.2.1 Ako je pogreška učinjena na igraču koji nije u momentu šuta:
- igru nastavlja momčad koja nije učinila pogrešku, ubacivanjem lopte s mjesta najbližeg onom gdje se pogreška dogodila.
  - ako je momčad koja je napravila pogrešku u kaznenoj situaciji zbog pogrešaka momčadi, tada se primjenjuje članak 41.
- 34.2.2 Ako je pogreška napravljena na igraču koji je u momentu šuta, tom igraču se dodjeljuje određeni broj slobodnih bacanja i to:
- ako je šut iz igre uspješan, pogodak se priznaje, 1 dodatno slobodno bacanje,
  - ako je šut iz polja 2 poena neuspješan, 2 slobodna bacanja,
  - ako je šut iz polja 3 poena neuspješan, 3 slobodna bacanja,
  - ako je pogreška na igraču napravljena u trenutku ili nešto prije oglašavanja signala sata za igru, koji označava kraj razdoblja, ili u trenutku ili nešto prije oglašavanja signala sata za napad dok je lopta još u ruci (rukama) igrača, a pogodak iz igre je postignut, pogodak se ne priznaje i dodjeljuju se 2 ili 3 slobodna bacanja.

Članak 35. Obostrana pogreška

35.1 Definicija

- 35.1.1. Obostrana pogreška je situacija u kojoj 2 protivnička igrača naprave osobnu ili nespportsku/isključujuću pogrešku jedan na drugome u približno isto vrijeme.
- 35.1.2. Kako bi 2 pogreške smatrali obostranima, treba primijeniti sljedeće:
- Obje pogreške su pogreške igrača.
  - Obje pogreške uključuju fizički kontakt.
  - Obje pogreške su međusobni kontakt 2 protivnika.
  - Obje pogreške su ili 2 osobne ili kombinacija nespportske ili isključujuće pogreške.

35.2 Kazna

Osobna ili nespportska/isključujuća pogreška se dosuđuje obojici igrača. Slobodna bacanja se ne dodjeljuju i igra se nastavlja kako slijedi.

- Ako je u približno isto vrijeme s obostranom pogreškom:
- postignut pogodak iz igre ili jedinog ili posljednjeg slobodnog bacanja, lopta se dodjeljuje momčadi koja je primila pogodak za ubacivanje s čeone crte,
  - momčad bila u posjedu lopte ili imala pravo na loptu, dodjeljuje joj se lopta za ubacivanje s mjesta najbližeg onom gdje je pogreška napravljena,
  - nijedna momčad nije bila u posjedu lopte ni imala pravo na loptu, igra se nastavlja podbacivanjem, odnosno promjenjivim posjedom.

Članak 36. Tehnička pogreška

36.1 Pravila ponašanja

- 36.1.1 Ispravno vođenje utakmice traži punu i korektnu suradnju igrača i osoblja s klupe momčadi sa sucima, pomoćnim sucima i opunomoćenikom, ako je prisutan.
- 36.1.2 Svaka momčad mora dati sve od sebe kako bi osigurala pobjedu, ali to mora učiniti u duhu sportskog ponašanja i poštene igre.
- 36.1.3 Svako namjerno ili ponovljeno narušavanje ovakve suradnje ili neslaganje s duhom i namjerom ovog pravila smatra se tehničkom pogreškom.
- 36.1.4 Sudac može spriječiti tehničke pogreške opominjanjem ili čak prijeći preko lakših tehničkih prekršaja administrativne prirode koji su očito nenamjerni i ne utječu izravno na igru, osim ako se isti prekršaj ne ponavlja i nakon upozorenja suca.
- 36.1.5 Ako se prekršaj pravila otkrije nakon što lopta postane živa, igra se zaustavlja i dosuđuje se tehnička pogreška. Kazna se izvodi kao da se tehnička pogreška dogodila u vrijeme kada je dosuđena. Sve što se dogodilo između prekršaja pravila i zaustavljanja igre smatra se važećim.

36.2 Definicija

- 36.2.1 Tehnička pogreška je pogreška igrača koja ne uključuje dodir i odnosi se na ponašanje, ali nije ograničena na:
- zanemarivanje sučeva upozorenja,
  - neuljudno se ponašati prema sucima, opunomoćeniku, pomoćnim sucima ili osoblju na klupi momčadi,
  - neuljudno obraćanje sucima, opunomoćeniku, pomoćnim sucima ili protivnicima,
  - korištenje izraza ili pokreta koji bi vrijeđali ili poticali gledatelje,
  - čekanje i ismijavanje protivnika,
  - uznemiravanje protivnika i ometanje njegovog vidnog polja mahanjem / držanjem ruke(u) blizu njegovih očiju,
  - prekomjerno zamahivanje lakovima,
  - odugovlačenje igre namjernim diranjem lopte nakon što je prošla kroz koš ili sprečavanjem da se izvede brzo ubacivanje,
  - simuliranje pogreške,
  - vješanje na obruč tako da ga svojom težinom optereti, osim ako se nakon zakucavanja trenutačno ne uhvati za obruč i time po procjeni suca spriječi vlastitu ozljedu ili ozljedu drugog igrača,
  - nepropisno doticanje lopte u silaznoj putanji ili nepropisna igra na loptu od strane obrambenog igrača za vrijeme posljednjeg ili jedinog slobodnog bacanja. 1 poen se dodjeljuje napadačkoj momčadi, nakon čega slijedi kazna za tehničku pogrešku koja se dodjeljuje obrambenom igraču.
- 36.2.2 Tehnička pogreška osoblja s klupe momčadi je pogreška dosuđena zbog neuljudnog obraćanja ili dodirivanja sudaca, opunomoćenika, pomoćnih sudaca ili protivnika, ili prekršaja pravila proceduralne ili administrativne naravi.
- 36.2.3 Igrač će biti isključen s ostatka utakmice kada su mu dodijeljene 2 tehničke pogreške, ili 2 nesportske, ili 1 nesportska i 1 tehnička pogreška.
- 36.2.4 Trener će biti isključen s utakmice kada su mu:
- dosuđene 2 tehničke pogreške („C“) kao rezultat njegovog osobnog nesportskog ponašanja,
  - dosuđene 3 tehničke pogreške, bilo da su sve („B“) ili je jedna od njih („C“), kao rezultat nesportskog ponašanja ostalog osoblja s klupe momčadi.
- 36.2.5 Ako su igrač ili trener isključeni prema članku 36.3.3 ili 36.3.4, ta tehnička pogreška je jedina koja se treba kazniti i nikakva dodatna kazna se ne provodi zbog isključenja.

36.3. Kazna

36.3.1. Ako je tehnička pogreška napravljena od:

- igrača, tehnička pogreška se dosuđuje kao pogreška igrača i broji se kao momčadska pogreška
- osoblja s klupe momčadi, tehnička pogreška se dosuđuje treneru i ne broji se kao momčadska pogreška

36.3.2. Protivničkoj momčadi dodjeljuje se 1 slobodno bacanje. Igra se nastavlja prema sljedećem:

- slobodno bacanje se odmah izvodi. Nakon slobodnog bacanja, ubacivanje će izvesti momčad koja je bila u posjedu lopte ili joj je dodijeljen posjed u trenutku kada je tehnička pogreška dosuđena, sa najbližeg mjesta gdje se lopta nalazila u trenutku kada je igra zaustavljena.
- slobodno bacanje se također odmah izvodi, bez obzira na već određeni redoslijed mogućih kazni za druge dosuđene pogreške ili početak izvođenja istih kazni. Nakon slobodnog bacanja za tehničku pogrešku, igra će biti nastavljena od momčadi koja je imala posjed ili joj je dodijeljen posjed u trenutku kada je tehnička pogreška dosuđena, sa najbližeg mjesta gdje se lopta nalazila u trenutku kada je igra prekinuta zbog tehničke pogreške.
- ako je postignut pogodak ili uslijed uspješnog posljednjeg slobodnog bacanja, igra će se nastaviti ubacivanjem sa bilo kojeg mjesta iza čeoane linije.
- ako niti jedna momčad nije bila u posjedu niti imala pravo na posjed, ovo je situacija promjenjivog posjeda,.
- podbacivanjem lopte u središnjem krugu na početku prvog perioda

Članak 37. Nesportska pogreška

37.1 Definicija

- 37.1.1 Nesportska pogreška je pogreška igrača koja uključuje dodir i koja, po ocjeni suca
- nije legitiman pokušaj direktnog igranja na loptu u duhu i namjeri pravila,
  - prekomjerni, snažni kontakt koji je igrač napravio u pokušaju da dođe do lopte ili protivnika,
  - nepotrebni kontakt uzrokovan obrambenim igračem kako bi zaustavio napredovanje napadačke momčadi u tranziciji.
To se primjenjuje sve dok igrač u napadu ne započne moment šuta.
  - je kontakt igrača s leđa ili sa strane na protivnika koji napreduje prema protivničkom košu, a između igrača koji ide prema košu, lopte i koša nema drugih igrača. To se primjenjuje sve dok igrač u napadu ne započne moment šuta.
  - je kontakt obrambenog igrača na protivnika u igralištu tijekom zadnje 2 minute četvrtog razdoblja ili produžetka, kada je lopta van granica igrališta za ubacivanje još uvijek u rukama suca ili na raspolaganju igraču koji izvodi ubacivanje.
- 37.1.2 Sudac mora tumačiti nesportske pogreške na isti način tijekom cijele utakmice i prosuditi samo akciju.

37.2	Kazna
37.2.1	Nesportska pogreška se dosuđuje prekršitelju.
37.2.2	Slobodno(a) bacanje(a) dodjeljuje se igraču na kojem je pogreška napravljena, nakon čega slijedi: <ul style="list-style-type: none"> ▪ ubacivanje lopte u igru na crti za ubacivanje u prednjem polju, ▪ podbacivanje u središnjem krugu kako bi započelo prvo razdoblje. Broj slobodnih bacanja se određuje na sljedeći način: <ul style="list-style-type: none"> ▪ za pogrešku na igraču koji nije u momentu šuta, 2 slobodna bacanja, ▪ za pogrešku na igraču koji je u momentu šuta, ako je postignut pogodak, on se priznaje i dodjeljuje se 1 slobodno bacanje, ▪ za pogrešku na igraču koji je u momentu šuta i ne postiže pogodak, 2 ili 3 slobodna bacanja.
37.2.3	Igrač će biti isključen s ostatka utakmice kada su mu dosuđene 2 nesportske pogreške ili 2 tehničke pogreške, ili s 1 tehničkom i 1 nesportskom pogreškom.
37.2.4	Ako je igrač isključen po članku 37.2.3, ta nesportska pogreška je jedina koja se treba kazniti i nikakva dodatna kazna se ne provodi zbog isključenja.

Članak 38. Isključujuća pogreška

38.1	Definicija
38.1.1	Isključujuća pogreška je svako očito nesportsko ponašanje igrača ili osoblja s klupe momčadi.
38.1.2	Trenera koji je isključen zamjenjuje pomoćni trener koji je upisan u zapisniku. Ako pomoćni trener nije upisan u zapisnik, zamjenjuje ga kapetan (CAP).
38.2	Nasilje
38.2.1	Nasilno ponašanje može se dogoditi za vrijeme igre, što je suprotno duhu sportskog ponašanja i poštene igre. Suci moraju odmah zaustaviti takvo ponašanje, a ako je potrebno, uključiti i čuvare javnog reda.
38.2.2	Uvijek kada se igrači ili osoblje s klupe momčadi nasilno ponašaju na ili u blizini igrališta, suci moraju poduzeti potrebne akcije kako bi ih zaustavili.
38.2.3	Svaka od gore navedenih osoba koja je kriva zbog drskog čina napada na protivnika ili suce, mora biti odmah isključena iz igre. Prvi sudac mora prijaviti incident organizacijskom tijelu natjecanja.
38.2.4	Čuvari javnog reda mogu ući u igralište samo na zahtjev sudaca. Međutim, ako gledatelji uđu u igralište s očitom namjerom učiniti nasilne radnje, čuvari javnog reda moraju odmah intervenirati kako bi zaštitili momčadi i suce.
38.2.5	Ostali prostori, uključujući ulaze, izlaze, hodnike, svlačionice, itd. u nadležnosti su organizatora natjecanja i čuvara javnog reda.
38.2.6	Suci ne smiju dopustiti fizičke akcije igrača ili osoblja s klupe momčadi koje mogu dovesti do oštećivanja opreme za igru. Kada suci uoče takvo ponašanje, trener momčadi koja je prekršila pravila mora biti upozoren. Ako se radnja(e) ponavlja, osobi koja je umiješana, odmah se dosuđuje tehnička pogreška.

38.3 Kazna

38.3.1 Isključujuća pogreška dosuđuje se prekršitelju.

38.3.2 Uvijek kada je prekršitelj isključen u skladu s odgovarajućim člancima ovih pravila, on odlazi u svlačionicu svoje momčadi i tamo ostaje do kraja utakmice ili ako želi napušta dvoranu.

38.3.3 Slobodno(a) bacanje(a) se dodjeljuje:

- bilo kojem igraču protivničke momčadi, kojeg odredi njegov trener, u slučaju pogreške bez dodira,
- igraču na kojem je napravljena pogreška koja uključuje dodir.

Nakon čega slijedi:

- ubacivanje lopte u igru na crti za ubacivanje u prednjem polju momčadi,
- podbacivanje u središnjem krugu kako bi započelo prvo razdoblje.

38.3.4 Broj slobodnih bacanja se određuje na sljedeći način:

- za pogrešku bez dodira, 2 slobodna bacanja,
- za pogrešku na igraču koji nije u momentu šuta, 2 slobodna bacanja,
- za pogrešku na igraču koji je u momentu šuta, ako je postignut pogodak, on se priznaje i dodjeljuje se 1 slobodno bacanje,
- za pogrešku na igraču koji je u momentu šuta i ne postiže pogodak, 2 ili 3 slobodna bacanja.
- za isključujuću pogrešku trenera, 2 slobodna bacanja
- za isključujuću pogrešku pomoćnog trenera, zamjene, isključenog igrača ili službenog osoblja, pogreška se dosuđuje treneru kao tehnička pogreška i dodjeljuje se 2 slobodna bacanja.

Također, u slučaju isključujuće pogreške pomoćnog trenera, zamjene, isključenog igrača ili službenog osoblja zbog napuštanja prostora momčadi i aktivnog sudjelovanja u tučnjavi:

- za svaku pojedinačnu isključujuću pogrešku, 2 slobodna bacanja. Sve isključujuće pogreške dosuđuju se prekršitelju.

Članak 39. Tučnjava

39.1 Definicija

Tučnjava je fizičko djelovanje između 2 ili više protivnika (igrača i osoblja s klupe momčadi).

Ovaj članak se odnosi samo na osoblje s klupe momčadi koje napuste prostor oko klupe za vrijeme tučnjave ili situacije koja može dovesti do tučnjave.

39.2 Pravilo

39.2.1 Zamjene, igrači s 5 pogrešaka ili pratitelji momčadi koji napuste prostor oko klupe za vrijeme tučnjave ili situacije koja može dovesti do tučnjave isključuju se iz igre.

39.2.2 Samo je treneru i/ili pomoćnom treneru dozvoljeno napustiti prostor oko klupe za vrijeme tučnjave ili situacije koja može dovesti do tučnjave kako bi pomogli sucima održati ili uvesti red. U toj situaciji oni neće biti isključeni.

39.2.3 Ako trener i/ili pomoćni trener napuste prostor oko klupe i ne pomažu ili ne pokušavaju pomoći sucima u održavanju i uvođenju reda, biti će isključeni iz igre.

39.3 Kazna

39.3.1 Bez obzira na to koliko je osoblja s klupe momčadi isključeno zbog napuštanja prostora oko klupe momčadi, treneru se dosuđuje samo jedna tehnička pogreška („B“).

39.3.2 Kada je isključeno osoblje s klupe momčadi obiju momčadi zbog ovog članka i nema drugih kazni za pogreške, igra se nastavlja kako slijedi.

Ako je približno istovremeno sa zaustavljanjem igre zbog tučnjave:

- postignut pogodak iz igre, lopta se dodjeljuje momčadi koja je primila pogodak za ubacivanje s čeone crte,
- momčad bila u posjedu lopte ili imala pravo na loptu, dodjeljuje joj se lopta za ubacivanje na najbližem mjestu gdje se lopta nalazila u trenutku kada je izbila tučnjava,
- nijedna momčad nije bila u posjedu lopte ni imala pravo na loptu, igra se nastavlja podbacivanjem, odnosno promjenjivim posjedom.

39.3.3 Sve isključujuće pogreške upisuju se kao što je opisano u B.8.3 i ne računaju se kao pogreške momčadi.

39.3.4 Za sve moguće kazne za pogreške dosuđene igračima na igralištu uključenim u tučnjavu ili u situaciju koja može dovesti do tučnjave, mora se postupiti prema članku 42.

39.3.5 Za sve moguće kazne isključujuće pogreške dosuđene pomoćnom treneru, zamjeni, isključenom igraču ili službenom osoblju zbog aktivnog sudjelovanja u tučnjavi ili situaciji koja dovodi do tučnjave, postupiti će se prema članku 38.3.4., šesta tvrdnja.

SEDMO PRAVILO – OPĆI PROPISI

Članak 40. Pet pogrešaka igrača

- 40.1** Igrač koji je napravio 5 pogrešaka, sudac će ga informirati i on mora odmah napustiti igru. Mora biti zamijenjen u roku od 30 sekundi.
- 40.2** Pogreška igrača koji je prethodno napravio 5. pogrešku smatra se pogreškom „isključenog“ igrača, dosuđuje se i upisuje treneru u zapisnik sa „B“.

Članak 41. Pogreške momčadi: kazna (bonus)

41.1 Definicija

- 41.1.1 Pogreške momčadi su osobna, tehnička, nesportska ili isključujuća pogreška igrača. Momčad je u kaznenoj situaciji (bonusu) zbog pogrešaka momčadi kada u jednom razdoblju napravi 4 pogreške.
- 41.1.2 Sve pogreške momčadi učinjene za vrijeme intervala igre, smatrat će se da su učinjene u razdoblju ili produžetku koji slijedi.
- 41.1.3 Sve pogreške momčadi učinjene u produžecima smatraju se kao da su učinjene u četvrtom razdoblju.

41.2 Pravilo

- 41.2.1 Kada je momčad u kaznenoj situaciji (bonusu) zbog pogrešaka momčadi, svaka sljedeća osobna pogreška igrača učinjena na igraču koji nije u momentu šuta kažnjava se s 2 slobodna bacanja, umjesto ubacivanja lopte u igru. Igrač na kojem je napravljena pogreška izvodit će slobodna bacanja.
- 41.2.2 Ako osobnu pogrešku napravi igrač momčadi koja je u posjedu žive lopte ili momčad ima pravo na loptu, takva pogreška se kažnjava ubacivanjem lopte za protivničku momčad.

Članak 42. Posebni slučajevi

42.1 Definicija

Posebni slučajevi mogu se dogoditi kada se naprave dodatni prekršaji pravila tijekom istog razdoblja u kojem je sat za mjerenje vremena zaustavljen nakon pogreške ili prekršaja.

42.2 Postupak

- 42.2.1 Sve pogreške se dosuđuju i sve kazne određuju.
- 42.2.2 Određuje se redosljed kojim su se pogreške pravila dogodile.
- 42.2.3 Sve kazne iste težine za obje momčadi i sve kazne za obostranu pogrešku se poništavaju redosljedom kojim su dosuđene. Kada su kazne jednom zabilježene i poništene, smatra se kao da se nikada nisu ni dogodile.
- 42.2.4 Ako je dosuđena tehnička pogreška, ona će se izvesti prva, bez obzira na redosljed ranije određenih kazni ili početak njihovog izvođenja.
- Ako je dosuđena tehnička pogreška treneru kao posljedica isključujuće pogreške pomoćnog trenera, zamjene, isključenog igrača ili službenog osoblja, ta se kazna neće izvesti prva, već redosljedom kako su se pogreške ili prekršaji dogodili, osim ako nisu poništene.
- 42.2.5 Pravo na posjed lopte koje je dio posljednje kazne, poništava sva prethodna prava na posjed lopte.
- 42.2.6 Jednom kada lopta postane živa kod prvog ili jedinog slobodnog bacanja, ili ubacivanja,

tada se ta kazna više ne može koristiti za poništavanje bilo koje preostale kazne.

- 42.2.7 Sve preostale kazne izvršavaju se redoslijedom kojim su dosuđene.
- 42.2.8 Ako nakon poništavanja kazni iste težine za obje momčadi, ne ostane nijedna kazna za izvođenje, igra se nastavlja kako slijedi.

Ako je približno istovremeno s prvim prekršajem pravila:

- postignut pogodak iz igre, lopta se dodjeljuje momčadi koja je primila pogodak za ubacivanje s čeone crte,
- momčad bila u posjedu lopte ili imala pravo na loptu, dodjeljuje joj se lopta za ubacivanje s mjesta najbližeg onom gdje se dogodio prvi prekršaj pravila.
- nijedna momčad nije bila u posjedu lopte ni imala pravo na loptu, igra se nastavlja podbacivanjem, odnosno promjenjivim posjedom.

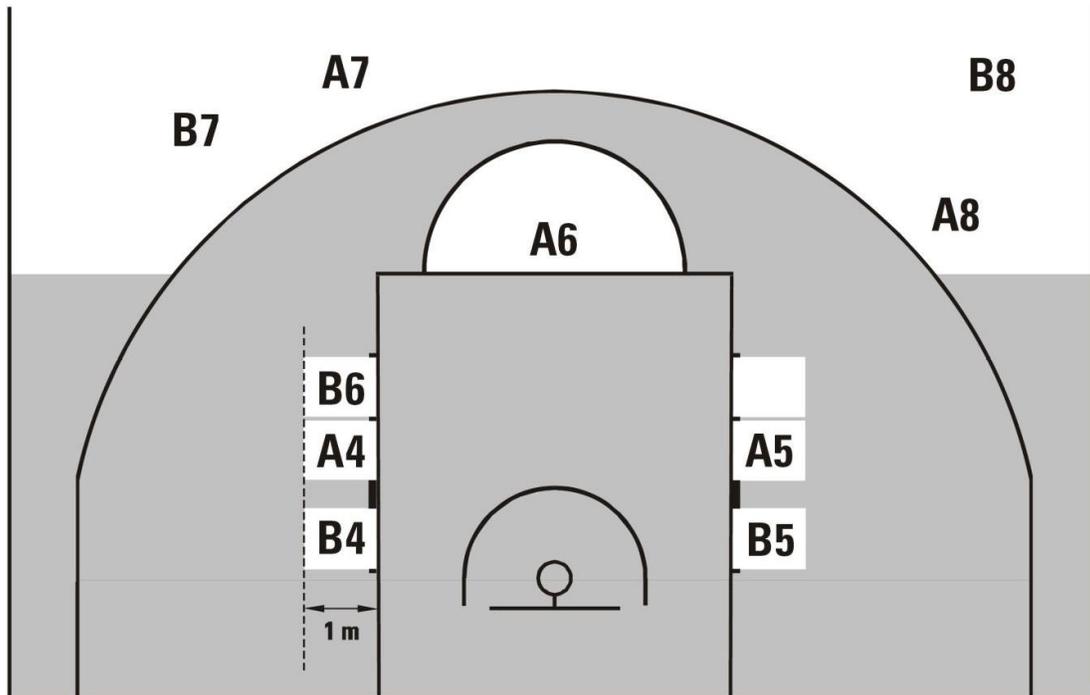
Članak 43. Slobodna bacanja

43.1 Definicija

- 43.1.1 Slobodno bacanje je prilika da igrač bez ometanja postigne 1 poen, s mjesta iza crte slobodnog bacanja i unutar polukruga.
- 43.1.2 Serija slobodnih bacanja je definirana kao sva slobodna bacanja i/ili posjed lopte koji slijedi, koji su rezultat jedne kazne za pogrešku.

43.2 Pravilo

- 43.2.1 Kada je dosuđena osobna, nesportska ili isključujuća pogreška slobodna bacanja bit će dodijeljena kako slijedi:
- igrač na kojem je napravljena pogreška izvodi slobodno(a) bacanje(a),
  - ako je zatražena zamjena za igrača na kojem je učinjena pogreška, on mora izvesti slobodno(a) bacanje(a) prije nego što napusti igru,
  - ako igrač koji je određen za izvođenje slobodnog(ih) bacanja mora napustiti igru zbog ozljede, 5 osobnih pogrešaka ili isključenja, njegova zamjena izvodi slobodno bacanje. Ako zamjena nije na raspolaganju, slobodno bacanje može izvesti bilo koji igrač kojeg odredi njegov trener.
- 43.2.2 Kada je dosuđena tehnička pogreška ili isključujuća bez dodira, slobodna bacanja može izvesti bilo koji igrač protivničke momčadi kojeg odredi njegov trener.
- 43.2.3 Igrač koji izvodi slobodno bacanje:
- zauzima položaj iza crte slobodnog bacanja unutar polukruga,
  - smije koristiti bilo koju vrstu bacanja na koš tako da lopta uđe u koš odozgo ili dodirne obruč,
  - mora baciti loptu na koš u 5 sekundi od trenutka kada mu je sudac stavi na raspolaganje,
  - ne smije dodirnuti crtu slobodnog bacanja ili ući u polje ograničenja dok lopta ne uđe u koš ili dotakne obruč i
  - ne smije se pretvarati (fingirati) da izvodi slobodno bacanje.
- 43.2.4 Igrači na mjestima za skakanje duž polja ograničenja imaju pravo zauzeti naizmjenična mjesta, koja su duboka 1 metar (Dijagram 6).
- Ti igrači u toku slobodnog bacanja ne smiju:
- zauzeti mjesta za skakanje na koja nemaju pravo,
  - ući u polje ograničenja, neutralnu zonu ili napustiti mjesto za skakanje dok lopta ne napusti ruku(e) izvođača slobodnog bacanja i
  - ometati izvođača slobodnog bacanja svojim radnjama.

Dijagram 6. Položaj igrača tijekom slobodnog bacanja

- 43.2.5 Igrači koji nisu na mjestima za skakanje moraju ostati iza produžene crte slobodnog bacanja i iza crte 3 poena sve dok se slobodno bacanje ne završi.
- 43.2.6 Tijekom slobodnog(ih) bacanja nakon kojeg slijedi još jedna serija slobodnih bacanja ili ubacivanje lopte u igru, svi igrači trebaju ostati iza produžene crte slobodnog bacanja i iza crte 3 poena.
Nepoštivanje članka 43.2.3; 43.2.4; 43.2.5 ili 43.2.6 je prekršaj.

43.3 Kazna

- 43.3.1 Ako je slobodno bacanje uspješno i prekršaj napravi izvođač slobodnog bacanja, poen, ako je postignut, ne vrijedi.

Prekršaj bilo kojeg drugog igrača koji se dogodi tijekom šutiranja uspješnog slobodnog bacanja ili poslije prekršaja izvođača slobodnog bacanja, zanemarit će se.

Lopta se dodjeljuje protivničkoj momčadi za ubacivanje na produženoj crti slobodnog bacanja, osim u slučaju kada treba administrirati novu seriju slobodnih bacanja ili posjed lopte.

- 43.3.2 Ako je slobodno bacanje uspješno i prekršaj(e) napravi bilo koji drugi igrač, a ne izvođač slobodnog bacanja:

- poen, ako je postignut, vrijedi, a
- prekršaj(i) se zanemaruju.

U slučaju posljednjeg ili jedinog slobodnog bacanja, lopta se dodjeljuje protivničkoj momčadi za ubacivanje sa čeonice crte.

- 43.3.3 Ako slobodno bacanje nije bilo uspješno i prekršaj napravi:

- izvođač slobodnog bacanja ili suigrač prilikom posljednjeg ili jedinog slobodnog bacanja, lopta se dodjeljuje protivničkoj momčadi za ubacivanje u igru na produženoj crti slobodnog bacanja osim ako ta momčad ima pravo na sljedeći posjed lopte,
- protivnik izvođača slobodnog bacanja, tada se pokušaj slobodnog bacanja ponavlja,
- igrači obje momčadi, prilikom posljednjeg ili jedinog slobodnog bacanja, igra se nastavlja podbacivanjem, odnosno promjenjivim posjedom.

Članak 44. Pogreške koje se mogu ispraviti

44.1 Definicija

Suci mogu ispraviti pogrešku ako je pravilo nenamjerno previđeno samo u sljedećim situacijama:

- dodjeljivanje nezaslužnog(ih) slobodnog(ih) bacanja,
- propust dodjeljivanja zaslužnog(ih) slobodnog(ih) bacanja,
- pogrešno dodjeljivanje ili poništavanje poena i
- dozvola pogrešnom igraču da izvede slobodno(a) bacanje(a).

44.2 Postupak

44.2.1 Kako bi prethodno navedene pogreške mogle biti ispravljene, sudac, opunomoćenik, ako je prisutan, ili pomoćni suci moraju ih otkriti prije nego što lopta postane živa, poslije prve mrtve lopte nakon što je sat za igru pokrenut nakon pogreške.

44.2.2 Sudac može odmah zaustaviti igru čim je pogreška koja se može ispraviti otkrivena, ako to ne dovodi niti jednu momčad u nepovoljan položaj.

44.2.3 Napravljene pogreške, postignuti poeni, potrošeno vrijeme i dodatne aktivnosti koje su se dogodile nakon što je pogreška učinjena, ali prije nego što se utvrdi pogreška, ostat će vrijediti.

44.2.4 Nakon ispravka pogreške, utakmica se nastavlja tamo gdje je bila prekinuta radi ispravljanja pogreške, osim ako drugačije nije naznačeno u ovim pravilima. Lopta se dodjeljuje momčadi koja je imala pravo na loptu u trenutku kada je igra zaustavljena zbog ispravka pogreške.

44.2.5 Jednom kada je pogreška koja se još uvijek može ispraviti otkrivena, i:

- ako je igrač koji sudjeluje u ispravljanju pogreške na klupi momčadi nakon što je ispravno zamijenjen, on mora ponovno ući na igralište, kako bi sudjelovao u ispravljanju pogreške, koji u tom trenutku postaje igrač, Nakon ispravka pogreške, igrač smije ostati u igri, osim ako nije ponovno zatražena legalna zamjena, u kojem slučaju igrač može napustiti igralište,
- ako je igrač zamijenjen zbog ozljede ili pružene pomoći, zato što je napravio svoju petu pogrešku ili je bio isključen, njegova zamjena mora sudjelovati u ispravljanju pogreške.

44.2.6 Pogreške koje se mogu ispraviti, ne mogu se ispraviti nakon što je prvi sudac potpisao zapisnik.

44.2.7 Bilo kakve pogreške u zapisniku koje napravi zapisničar ili pogreške kod mjerenja vremena koje naprave mjeritelji vremena ili napada, a uključuju rezultat, broj pogrešaka, broj minuta odmora, potrošeno ili propušteno vrijeme/napad, suci mogu ispraviti u bilo kojem trenutku, ali to mora biti prije nego što prvi sudac potpiše zapisnik.

44.3 Poseban postupak

44.3.1 Dodjeljivanje nezaslužnog slobodnog(ih) bacanja.

Poništava se slobodno(a) bacanje(a) izvedeno(a) kao rezultat pogreške i igra se nastavlja na sljedeći način:

- ako sat za igru nije pokrenut, lopta se dodjeljuje momčadi čija su slobodna bacanja poništena, za ubacivanje na produženoj crti slobodnog bacanja,
- ako je sat za igru pokrenut i:
  - momčad koja ima posjed lopte ili ima pravo na posjed lopte u trenutku otkrivanja pogreške, je ista ona momčad koja je imala posjed lopte u trenutku kada se pogreška dogodila, ili
  - nijedna momčad nema posjed lopte u trenutku otkrivanja pogreške, lopta se dodjeljuje momčadi koja je imala pravo na ubacivanje lopte u igru u trenutku kada se pogreška dogodila.

- ako je sat za igru pokrenut i, u trenutku otkrivanja pogreške, momčad koja ima posjed lopte ili ima pravo na posjed lopte je protivnička momčad one koja je imala posjed lopte u trenutku pogreške, situacija se rješava podbacivanjem, tj. promjenjivim posjedom lopte,
  - ako je sat za igru pokrenut i, u trenutku otkrivanja pogreške, dodijeljena je kazna za pogrešku koja uključuje slobodna bacanja, bacanja se izvode i lopta se dodjeljuje za ubacivanje momčadi koja je imala posjed lopte u trenutku kada se pogreška dogodila.
- 44.3.2 Ako je pogreška u propustu dodjeljivanja zasluženih slobodnih bacanja:
- ako nije bilo promjene posjeda lopte od trenutka kada se pogreška dogodila, igra se nastavlja nakon ispravka pogreške kao i nakon bilo koje druge situacije slobodnog bacanja,
  - ako ista momčad postigne pogodak nakon što joj je pogrešno dodijeljen posjed lopte za ubacivanje, pogreška se zanemaruje.
- 44.3.3 Dozvoljavanje pogrešnom igraču da izvede slobodno bacanje:
Poništava se slobodno bacanje i posjed lopte ako je dio pogreške i lopta se dodjeljuje protivničkoj momčadi za ubacivanje na produženoj crti slobodnog bacanja, osim ako se trebaju provesti kazne za druge povrede pravila.

OSMO PRAVILO – SUCI, POMOĆNI SUCI, OPUNOMOĆENIK: DUŽNOSTI I PRAVA

Članak 45. Suci, pomoćni suci i opunomoćenik

- 45.1 Suci su prvi sudac te 1 i/ili 2 suca. Njima pomažu pomoćni suci i opunomoćenik ako je prisutan.
- 45.2 Pomoćni suci su zapisničar, pomoćnik zapisničara, mjeritelj vremena i mjeritelj sata za napad.
- 45.3 Opunomoćenik sjedi između zapisničara i mjeritelja vremena. Njegova dužnost prije svega je nadgledanje rada pomoćnih sudaca i pomoć prvom sucu i sucu(ima) kako bi se utakmica nesmetano odvijala.
- 45.4 Suci na određenoj utakmici ne smiju biti ni u kakvoj vezi ni s jednom od momčadi na igralištu.
- 45.5 Suci, pomoćni suci i opunomoćenik moraju voditi igru u skladu s ovim pravilima i nisu ih ovlašteni mijenjati.
- 45.6 Odjeća sudaca sastoji se od sudačke majice, dugih crnih hlača, crnih čarapa i crnih košarkaških tenisica.
- 45.7 Suci i pomoćni suci moraju biti podjednako odjeveni.

Članak 46. Prvi sudac: dužnosti i prava

Prvi sudac:

- 46.1 Pregledava i odobrava svu opremu koja će se koristiti tijekom utakmice.
- 46.2 Određuje službeni sat za igru, sat za napad, štopericu i utvrđuje pomoćne suce.
- 46.3 Odabire loptu za igru, između najmanje 2 već korištene lopte koje osigurava domaća momčad. Ako nijedna od te dvije lopte nije prikladna za igru, može odabrati najkvalitetniju loptu koju ima na raspolaganju.
- 46.4 Ne smije niti jednom igraču dopustiti nošenje predmeta koji mogu uzrokovati ozljedu.
- 46.5 Provodi podbacivanje lopte u središnjem krugu kako bi započelo prvo razdoblje i ubacivanja lopte u igru za početak svih ostalih razdoblja.

- 46.6 Ima pravo prekinuti utakmicu kada to uvjeti nalažu.
- 46.7 Ima pravo odlučiti gubi li momčad utakmicu predajom.
- 46.8 Uvijek kada smatra potrebnim, te po isteku vremena za igru pažljivo pregledava zapisnik.
- 46.9 Odobrava i potpisuje zapisnik po isteku vremena za igru, čime **završava** administracija i **veza** sudaca s utakmicom. **Nadležnost** sudaca **započinje** kada uđu na igralište 20 minuta prije predviđenog početka utakmice i završava kada signal sata za igru označi **kraj** utakmice koje odobravaju suci.
- 46.10 Mora zabilježiti na poleđini zapisnika, u svlačionici prije nego što ga potpiše:
- predaju utakmice ili isključujuću pogrešku i
  - svako nesportsko ponašanje igrača ili osoblja s klupe momčadi koje se dogodi prije intervala od 20 minuta prije predviđenog početka utakmice, ili između trenutka kada je završena utakmica i odobravanja i potpisivanja zapisnika.
- U tom slučaju, prvi sudac (opunomoćenik, ako je prisutan) mora poslati detaljno izvješće organizatoru natjecanja.
- 46.11 Donosi konačnu odluku uvijek kada je to potrebno ili kada se suci ne slažu. Kod donošenja konačne odluke može se konzultirati s drugim sucem(ima), opunomoćenikom, ako je prisutan, i/ili pomoćnim sucima.
- 46.12 Za utakmice na kojima se koristi INSTANT REPLAY SYSTEM, ovlasti se nalaze u poglavlju F.
- 46.13 Nakon što je obaviješten od strane mjeritelja vremena, zviždukom se oglašava prije prvog i trećeg razdoblja kada je na semaforu preostalo 3 minute i 1:30 minuta do početka razdoblja. Prvi sudac će se također zviždukom oglasiti prije drugog i četvrtog razdoblja, kao i svakog produžetka, kada je na semaforu preostalo 30 sekundi do početka razdoblja ili produžetka.
- 46.14 Ima pravo odlučivati o svakom pitanju koje nije posebno naznačeno u ovim pravilima.

Članak 47. Suci: dužnosti i prava

- 47.1 Suci imaju pravo odlučivati o prekršajima pravila učinjenim unutar i izvan graničnih crta uključujući zapisnički stol, klupe momčadi i prostore odmah iza crta.
- 47.2 Suci zvižde zviždaljkama kada se dogodi prekršaj pravila, završi razdoblje i kada suci smatraju potrebnim zaustaviti igru. Suci ne zvižde nakon uspješnog pogotka iz igre, uspješnog slobodnog bacanja i kada lopta postane živa.
- 47.3 Kada odlučuju o osobnom dodiru ili prekršaju, suci trebaju uvijek imati na umu i odvagnuti sljedeće osnovne principe:
- duh i namjeru pravila i potrebu da se održi integritet utakmice,
  - konstantnost pri primjeni principa prednost/nepovoljan položaj. Suci ne smiju težiti nepotrebnom prekidanju tijeka utakmice kako bi kaznili slučajan dodir koji ne daje igraču odgovornom za dodir nikakvu prednost niti stavlja njegovog protivnika u nepovoljan položaj,
  - konstantnost u primjeni zdravog razuma na svakoj utakmici, imajući na umu sposobnosti igrača uključenih u utakmicu te njihov stav i ponašanje tijekom utakmice,
  - konstantnost u održavanju ravnoteže između kontrole utakmice i tijeka utakmice, imajući osjećaj za namjere sudionika utakmice i dosuđujući ono što je ispravno za utakmicu.
- 47.4 Ako jedna od momčadi uloži žalbu, prvi sudac (opunomoćenik, ako je prisutan) mora nakon primitka prosvjednog razloga, prijaviti incident u pisanom obliku organizacijskom tijelu natjecanja.
- 47.5 Ako se sudac ozljedi ili ako iz bilo kojeg drugog razloga ne može nastaviti obavljati svoje dužnosti u roku od 5 minuta nakon nastalog događaja, igra se nastavlja. Preostali sudac

(suci) sudi sam preostali dio utakmice, osim ako ne postoji mogućnost da se ozlijeđeni sudac zamjeni kvalificiranim sucem. Nakon konzultacije s opunomoćenikom, ako je prisutan, preostali sudac (suci) odlučuje o mogućoj zamjeni.

- 47.6** Sva verbalna komunikacija prilikom pojašnjenja odluke na svim međunarodnim utakmicama obavlja se na engleskom jeziku.
- 47.7** Svaki sudac ima pravo donijeti odluku u okviru svojih dužnosti, ali nema pravo zanemariti ili dovoditi u pitanje odluke koje donosi(e) drugi sudac (suci).
- 47.8** Provedba i tumačenje službenih pravila košarkaške igre od strane sudaca, bez obzira je li izričita odluka donesena ili nije, konačna je i ne može se osporavati ili zanemariti, osim u slučajevima kada je prosvjed dopušten (vidi Dodatak C).

Članak 48. Zapisničar i pomoćnik zapisničara: dužnosti

- 48.1** Zapisničaru se treba osigurati zapisnik i on u njemu:
- bilježi momčadi, tako što upisuje imena i brojeve igrača koji će započeti igru i svih zamjenika koji ulaze u igru. Kada se prekrše pravila koja se odnose na 5 igrača koji započinju utakmicu, zamjene ili brojeve igrača, zapisničar mora o tome što prije obavijestiti najbližeg suca,
  - kronološki bilježi tekući rezultat upisujući poene iz igre i uspješna slobodna bacanja,
  - bilježi pogreške svakog igrača. Zapisničar mora odmah obavijestiti suca čim je nekom igraču dosuđena 5. pogreška. Upisuje pogreške dosuđene trenerima i odmah obavještava suca kada trener mora biti isključen. Slično tome, mora odmah obavijestiti suca kada igrača treba isključiti zbog napravljene 2 tehničke ili nesportske pogreške, ili 1 tehničke i 1 nesportske pogreške.
  - bilježi odobrene minute odmora. Mora obavijestiti suce o prilici za minutu odmora kada neka momčad zatraži minutu odmora i preko suca obavijesti trenera kada on više nema pravo na minutu odmora u poluvremenu ili produžetku,
  - bilježi sljedeći promjenjivi posjed, koristeći strelicu za promjenjivi posjed. Zapisničar treba prilagoditi smjer strelice čim završi prvo poluvrijeme budući da momčadi trebaju zamijeniti koševе za drugo poluvrijeme.
- 48.2** Kada se otkrije pogreška u zapisniku:
- tijekom utakmice, mjeritelj vremena mora pričekati da lopta postane mrtva prije nego što oglasi svoj signal,
  - nakon isteka vremena za igru i prije nego što prvi sudac potpiše zapisnik, pogreška se ispravlja, čak i ako ispravak utječe na konačan ishod utakmice,
  - nakon što je prvi sudac potpisao zapisnik, pogreška se više ne može ispraviti. Prvi sudac ili opunomoćenik, ako je prisutan, mora poslati detaljno izvješće organizacijskom tijelu natjecanja.

Članak 49. Mjeritelj vremena: dužnosti

- 49.1** Mjeritelju vremena treba osigurati sat za igru i štopericu i on treba:
- mjeriti vrijeme igre, minute odmora i intervale igre,
  - osigurati da signal sata za igru zvuči vrlo glasno i da se automatski oglasi na kraju razdoblja,
  - koristeći se svim raspoloživim sredstvima, odmah upozoriti suce ako se njegov znak ne oglasi ili se pak ne čuje,
  - pokazuje broj pogrešaka koje napravi svaki igrač podižući pločicu s brojem koji odgovara broju napravljenih pogrešaka igrača tako da je vide oba trenera,
  - postavlja oznake za pogreške momčadi na kraj zapisničkog stola bliže klupi momčadi koja je u kaznenoj situaciji (bonusu), kada lopta postane živa nakon četvrte pogreške momčadi u jednom razdoblju,
  - obavlja zamjene,

- oglašava se svojim zvučnim signalom samo kada lopta postane mrtva i prije nego što lopta ponovno postane živa. Oglašavanje zvučnog signala zapisničara ne zaustavlja sat za igru ni igru, niti uzrokuje da lopta postane mrtva.

49.2 Mjeritelj vremena mjeri vrijeme za igru tako da:

- pokrene sat za igru:
  - za vrijeme podbacivanja loptu pravilno dotakne skakač,
  - nakon neuspješnog posljednjeg ili jedinog slobodnog bacanja lopta ostane živa i dotakne ili je pravilno dotakne igrač na igralištu,
  - za vrijeme ubacivanja, lopta dotakne ili je pravilno dotakne igrač na igralištu.
- zaustavlja sat za igru kada:
  - vrijeme istječe na kraju razdoblja, ako se sat za igru sam ne zaustavi,
  - sudac zazviždi dok je lopta živa,
  - je postignut pogodak iz igre protiv momčadi koja je zatražila minutu odmora,
  - je postignut pogodak iz igre kada sat za igru pokazuje 2:00 minute ili manje u četvrtom razdoblju ili svakom produžetku,
  - se oglasi signal sata za napad dok momčad ima posjed lopte.

49.3 Mjeritelj vremena mjeri vrijeme minute odmora tako da:

- pokrene štopericu čim sudac zazviždi i pokaže znak za minutu odmora,
- oglasi svoj signal čim istekne 50 sekundi minute odmora i
- oglasi svoj signal kada je minuta odmora završena.

49.4 Mjeritelj vremena mjeri interval igre tako da:

- pokrene štopericu čim završi proteklo razdoblje,
- obavijesti suce prije početka prvog i trećeg razdoblja kada preostanu još 3 minute, zatim 1 minuta i 30 sekundi do početka razdoblja,
- oglasi svoj signal prije početka drugog i četvrtog razdoblja te svakog produžetka kada preostane još 30 sekundi do početka razdoblja ili produžetka ili
- oglasi se svojim signalom i istovremeno zaustavlja štopericu odmah kada se završi interval igre.

Članak 50. Mjeritelj sata za napad: dužnosti

Mjeritelju sata za napad mora se osigurati sat za mjerenje napada i mora upravljati njime tako da:

50.1 **Pokrene ili resetira vrijeme kada:**

- na igralištu momčad dođe u posjed žive lopte. Nakon toga samo dodirivanje lopte protivničkog igrača ne pokreće novo vrijeme za napad ako je ista momčad ostala u posjedu lopte,
- prilikom ubacivanja kada lopta dotakne ili je pravilno dotakne bilo koji igrač na igralištu.

50.2 **Zaustavi, ali ne resetira ponovo sat**, s preostalim vidljivim vremenom, kada se istoj momčadi koja je bila u posjedu lopte dodjeljuje ubacivanje kao rezultat:

- izbacivanja lopte izvan igrališta,
- ozljede igrača iste momčadi,
- tehničke pogreške te momčadi
- situacije s podbacivanjem (ne kada se lopta zaglavi između obruča i table),
- obostrane pogreške,
- poništavanja jednakih kazni protiv obje momčadi.

Zaustavi, ali ne resetira, s preostalim vidljivim vremenom, kada je momčadi u posjedu dodijeljeno ubacivanje u prednjem polju sa 14 ili više sekundi na satu za napad, kao posljedica pogreške ili prekršaja.

50.3 **Zaustavi i resetira na 24 sekunde**, pri čemu na ekranu nema prikaza kada:

- lopta pravilno uđe u koš,
- lopta dotakne obruč protivničkog koša i u posjedu je momčadi koja nije bila u posjedu prije nego li je lopta dotaknula obruč,
- momčadi je dodijeljeno ubacivanje lopte u zadnjem polju,
  - nakon pogreške ili prekršaja,
  - kao rezultat podbacivanja tj. promjenjivog posjeda za ekipu koja ranije nije bila u posjedu

- igra je zaustavljena nakon događaja koji nije povezan s momčadi koja je u posjedu lopte,
- igra je zaustavljena zbog događaja koji nije povezan ni s jednom momčadi, osim ako to protivnika ne dovodi u nepovoljan položaj,
- momčadi je dodijeljeno slobodno(a) bacanje(a),

50.4 **Zaustavi i resetira na 14 sekundi**, s vidljivih 14 sekundi, kada:

- je istoj momčadi koja je imala posjed lopte dodijeljeno ubacivanje u prednjem polju i na satu za napad je 13 i manje sekundi:
  - nakon pogreške ili prekršaja (ne ako je lopta izašla van graničnih crta),
  - igra je zaustavljena nakon događaja koji nije povezan s momčadi koja je u posjedu lopte,
  - igra je zaustavljena zbog događaja koji nije povezan ni s jednom momčadi, osim ako to protivnika ne dovodi u nepovoljan položaj.
- momčad koja ranije nije bila u posjedu lopte izvodi ubacivanje u prednjem polju kao rezultat:
  - osobne pogreške ili prekršaja (uključujući loptu van graničnih crta)
  - situacije podbacivanja tj. promjenjivog posjeda
- je momčadi dodijeljeno ubacivanje na crti u prednjem polju kad rezultat nespportske ili isključujuće pogreške
- nakon što je lopta dotaknula obruč nakon neuspješnog pokušaja šuta na koš (uključujući i kada se zaglavi između obruča i table), posljednjeg ili jedinog slobodnog bacanja, ili kod dodavanja, ako je momčad koja je ponovno u posjedu lopte ista momčad koja je bila u posjedu prije nego je lopta dotaknula obruč.
- sat za igru pokazuje 2:00 minute ili manje u četvrtom razdoblju ili svakom produžetku, nakon čega slijedi minuta odmora momčadi koja ima posjed lopte u svom zadnjem polju i trener te momčadi odluči da će se igra nastaviti ubacivanjem na crti za ubacivanje u prednjem polju njegove momčadi, dok sat za napad pokazuje 14 ili više sekundi u trenutku kada je sat za igru zaustavljen

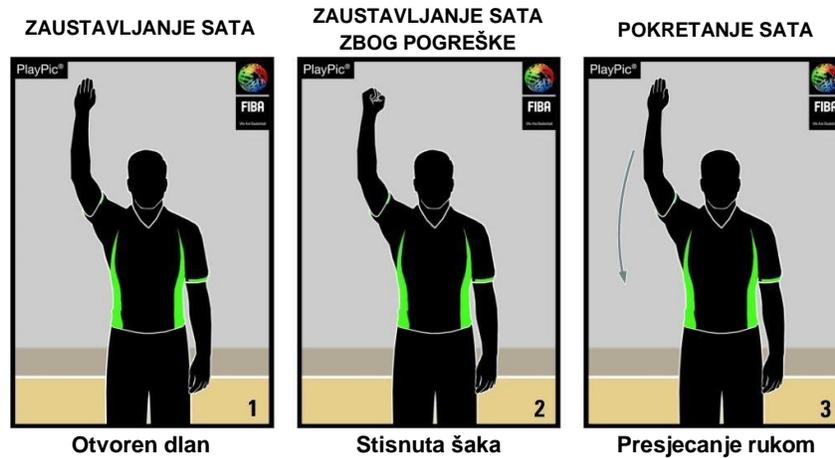
50.5 **Isključi**, nakon što je lopta postala mrtva i sat za igru zaustavljen, u bilo kojem razdoblju, kada je nova kontrola lopte za bilo koju momčad i manje je od 14 sekundi na satu za igru.

Signal sata za napad ne zaustavlja sat za igru niti utakmicu, niti prouzroči da lopta postane mrtva, osim ako je momčad u posjedu lopte.

A – SUDAČKI ZNAKOVI

- A.1 Znakovi rukama koji su prikazani u ovim Pravilima su jedini valjani sudački znakovi.
- A.2 Kod pokazivanja zapisničkom stolu preporučljivo je i verbalno komuniciranje (na međunarodnim utakmicama na engleskom jeziku).
- A.3 Važno je da pomoćni suci znaju ove znakove.

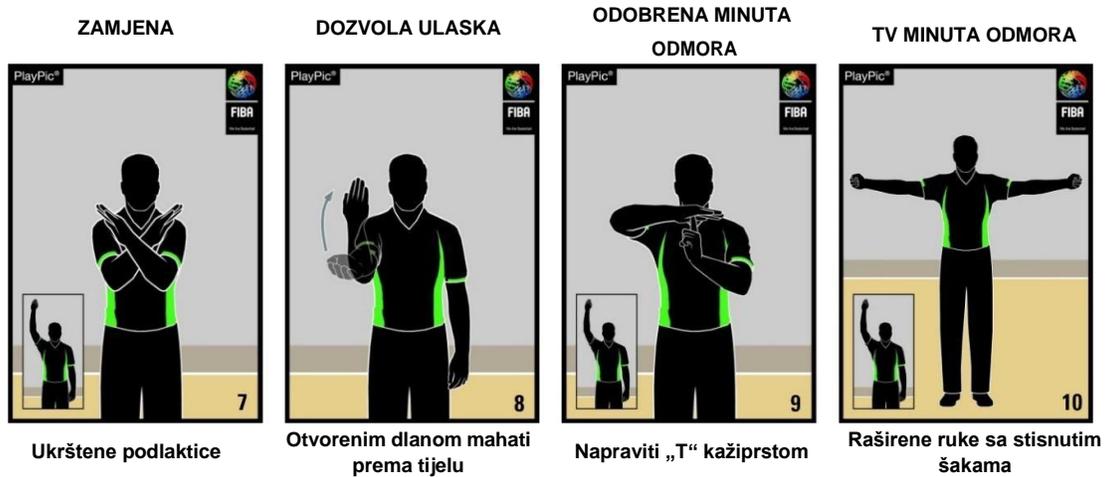
Sat za igru

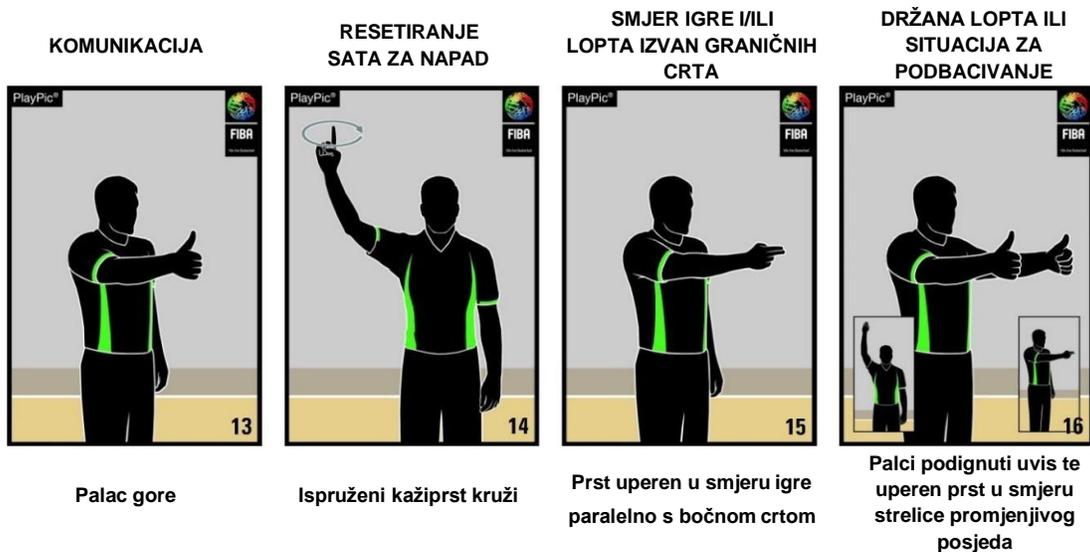
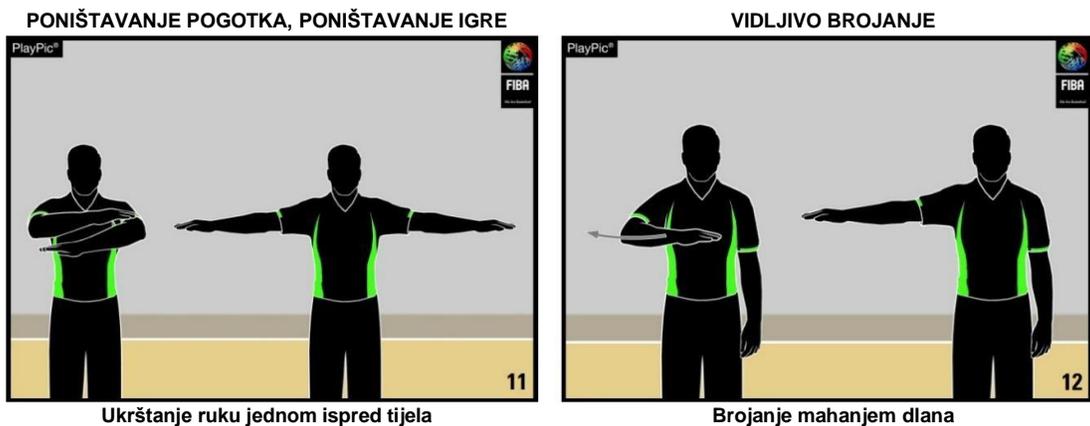
Postizanje pogodaka

Zamjena i minuta odmora

Informativni

Prekršaji

KORACI

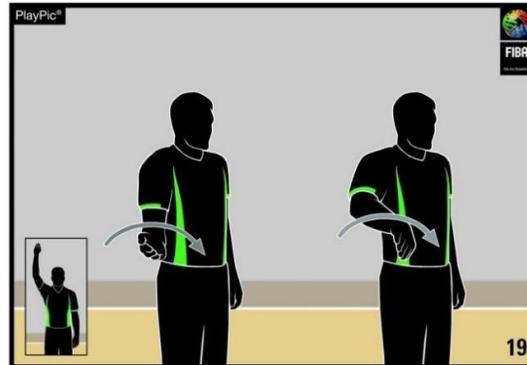
Kruženje šakama

NEPRAVILNO VOĐENJE: DVOSTRUKO VOĐENJE

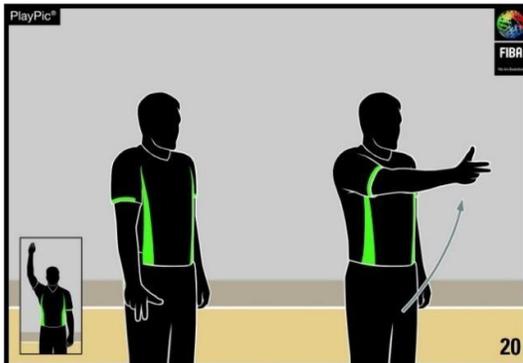
Tapkanje dlanovima

NEPRAVILNO VOĐENJE: NOŠENA LOPTA

Pola zaokreta dlanom prema naprijed

3 SEKUNDE

Ispruženom rukom pokazati 3 prsta

5 SEKUNDI

Pokazati 5 prstiju

8 SEKUNDI

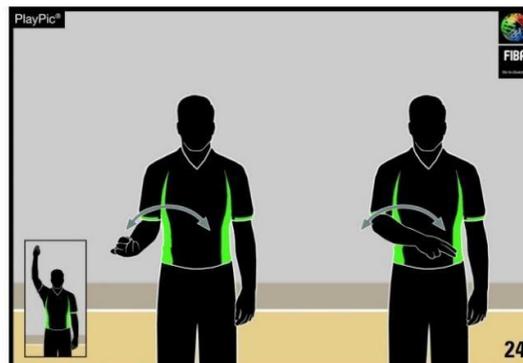
Pokazati 8 prstiju

24 SEKUNDE

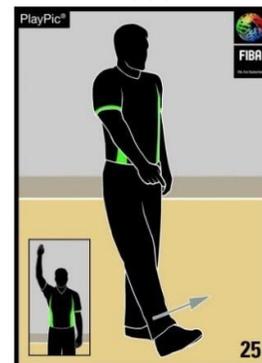
Prstima dotaknuti rame

LOPTA VRAĆENA U ZADNJE POLJE

Prebaciti kažiprst ispred tijela

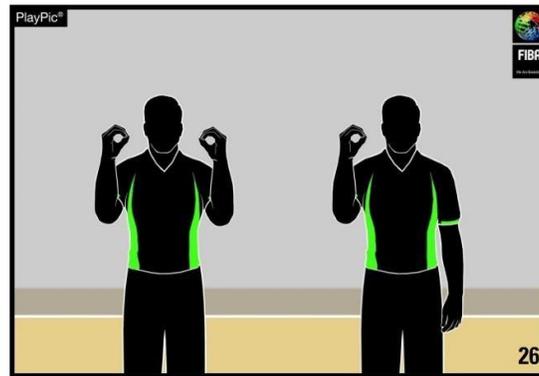
NAMJERNO UDARANJE ILI BLOKIRANJE LOPTE NOGOM

Prst uperen prema stopalu

Brojevi igrača

BROJ 00 ili 0

Objе ruke pokazuju nulu   Desna ruka pokazuje nulu

BROJEVI OD 1 DO 5

Desna ruka pokazuje brojeve od 1 do 5

BROJEVI OD 6 DO 10

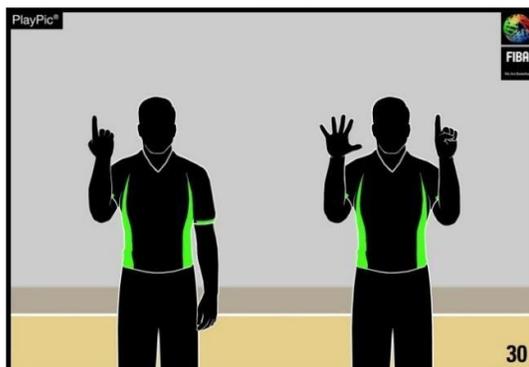
Desna ruka pokazuje 5, a lijeva brojeve od 1 do 5

BROJEVI OD 11 DO 15

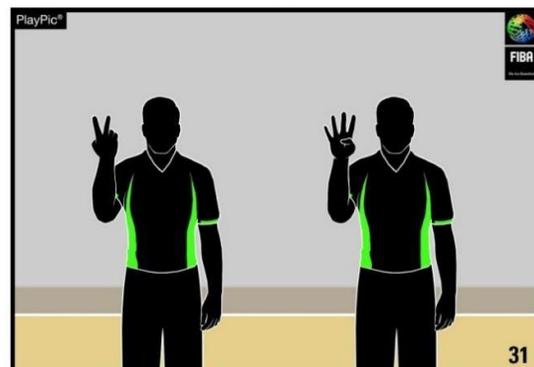
Desna ruka pokazuje šaku, a lijeva ruka brojeve od 1 do 5

BROJ 16

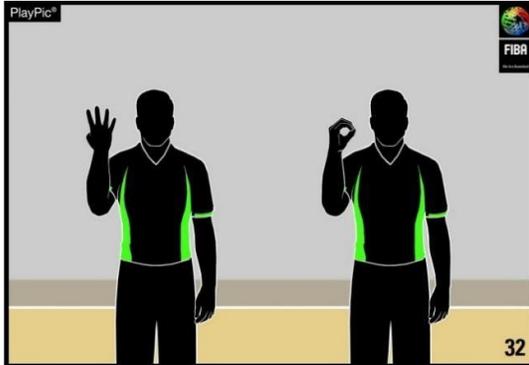
Prvo zatvorenim dlanom pokazati broj 1 – znamenka desetice, potom otvorenim dlanovima pokazati broj 6 – znamenka jedinice

BROJ 24

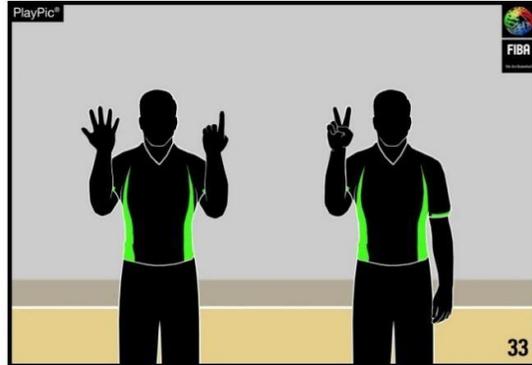
Prvo zatvorenim dlanom pokazati broj 2 – znamenka desetice, potom otvorenim dlanovima pokazati broj 4 – znamenka jedinice

BROJ 40

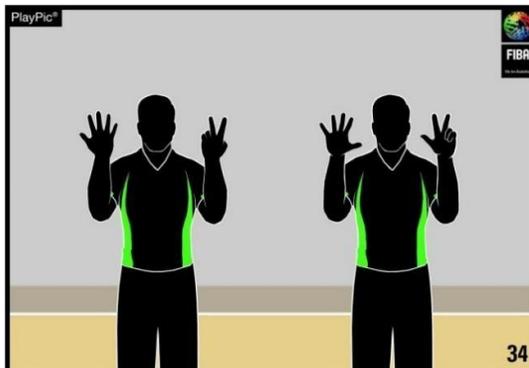
Prvo zatvorenim dlanom pokazati broj 4 – znamenka desetice, potom otvorenim dlanovima pokazati broj 0 – znamenka jedinice

BROJ 62

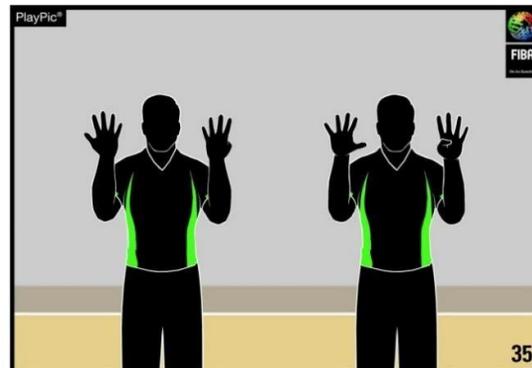
Prvo zatvorenim dlanom pokazati broj 6 – znamenka desetice, potom otvorenim dlanovima pokazati broj 2 – znamenka jedinice

BROJ 78

Prvo zatvorenim dlanom pokazati broj 7 – znamenka desetice, potom otvorenim dlanovima pokazati broj 8 – znamenka jedinice

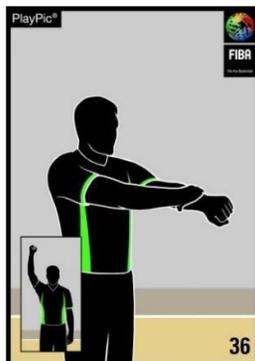
BROJ 99

Prvo zatvorenim dlanom pokazati broj 9 – znamenka desetice, potom otvorenim dlanovima pokazati broj 9 – znamenka jedinice

Vrste pogrešaka

DRŽANJE

Obuhvatiti zglob na ruci

BLOKIRANJE (OBRAMBENO), NEPRAVILNI EKRAN (NAPADAČKI)

Objе ruke na bokovima

GURANJE ILI PROBIJANJE BEZ LOPTE

Pokazati guranje

IGRANJE RUKAMA

Primiti zapešće prema naprijed

**NEDOZVOLJENA
UPORABA RUKU**

Udariti zglob

PROBIJANJE S LOPTOM

Stisnutom šakom udariti u otvoren dlan

**NEPRAVILNO IGRANJE
NA RUKU**

Udariti dlanom u drugu podlakticu

**PREKOMJERNO
ZAMAHIVANJE
LAKTOVIMA**

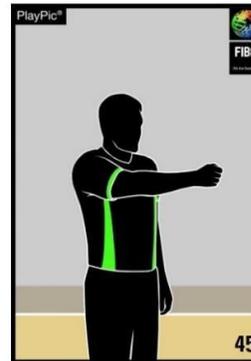
Zamah laktom unatrag

UDARAC U GLAVU

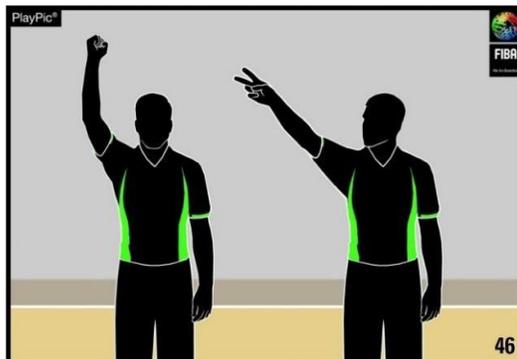
Pokazati kontakt u glavu

**POGREŠKA MOMČADI U
POSJEDU LOPTE**

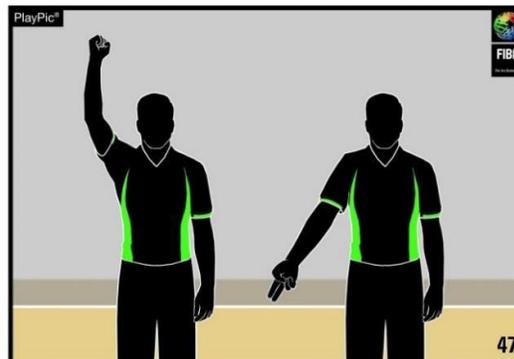
Stisnutom šakom pokazati prema košu momčadi koja je napravila pogrešku

POGREŠKA PRILIKOM MOMENTA ŠUTA

Jednom rukom stisnuti šaku uvis, potom naznačiti broj slobodnih bacanja

POGREŠKA KOJA NIJE U MOMENTU ŠUTA

Jednom rukom stisnuti šaku uvis, potom pokazati u pod

Posebne pogreške

NEDOZVOLJENI PRELAZAK

SIMULIRANJE POGREŠKE

Podizanje podlaktice dva puta

LINIJE PRI UBACIVANJU

Mahanje rukom paralelno uz graničnu liniju (zadnje 2 min 4.razdoblja i produžetka

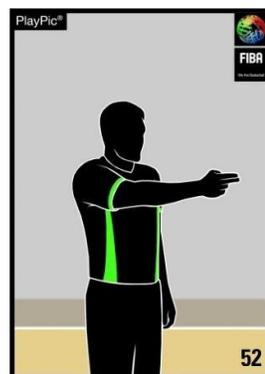
IRS

Rotiranje šake s vodoravno ispruženim kažiprstom

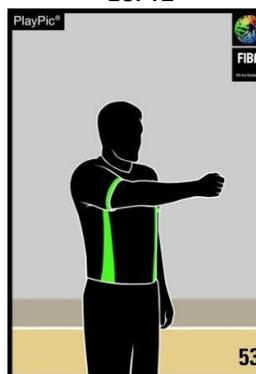
Kazne za pogreške - pokazivanje zapisničkom stolu

NAKON POGREŠKE BEZ SLOBODNIH BACANJA

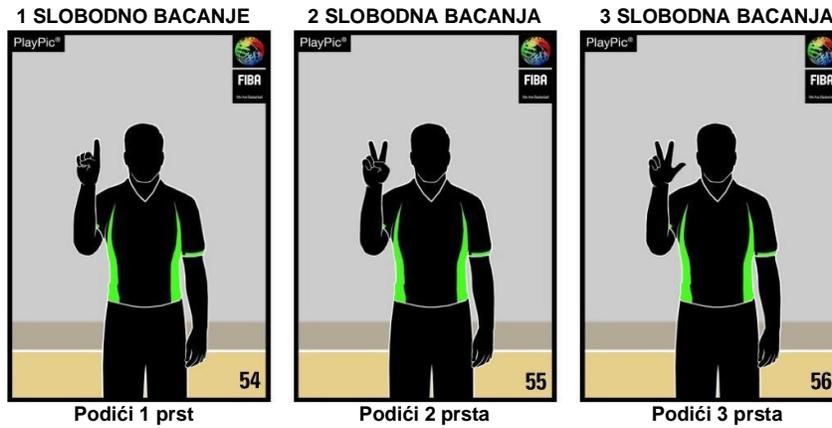

Prst uperen u smjeru igre paralelno s bočnom crtom

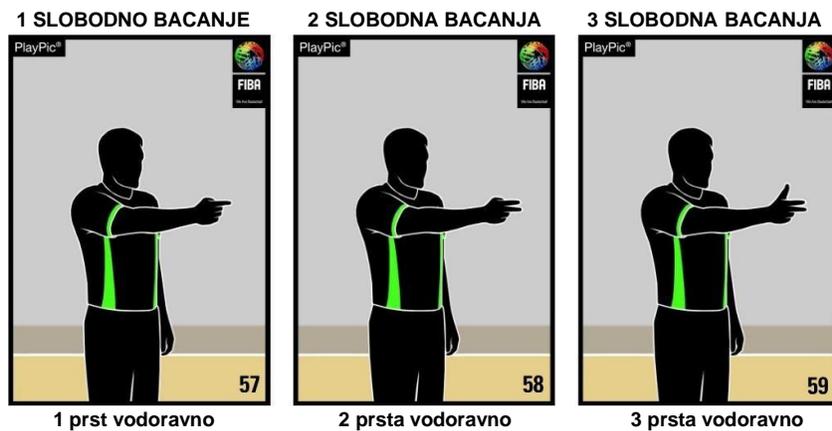
NAKON POGREŠKE MOMČADI U POSJEDU LOPTE

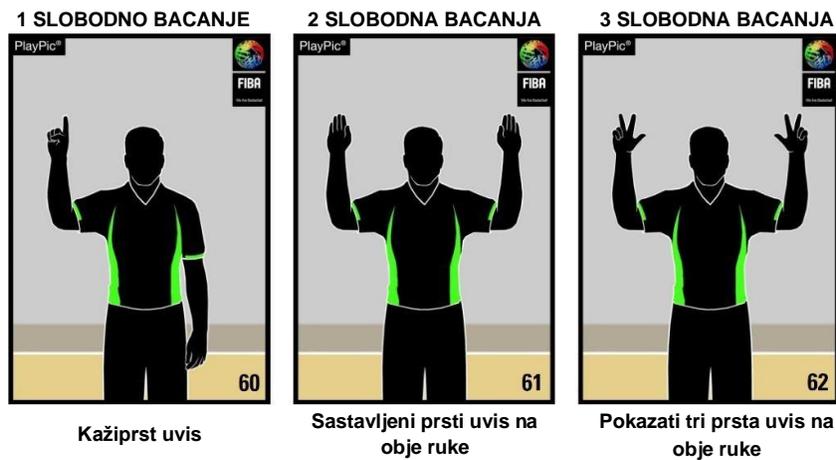
Stisnutom šakom pokazati u smjeru igre paralelno s bočnom crtom

Administriranje slobodnih bacanja – aktivan sudac (vodeći)

Administriranje slobodnih bacanja – pasivni suci (prateći i centralni)

Dijagram 7. Sudački znakovi

- B.1** Službeni zapisnik prikazan na dijagramu 8. odobrila je Tehnička komisija FIBA-e.
- B.2** Sastoji se od 1 originala i 3 kopije, svaka druge boje papira. Original, na bijelom papiru primjerak je za FIBA-u. Prva kopija na plavom papiru, primjerak je za organizatora natjecanja, druga kopija na ružičastom papiru, pripada pobjedničkoj momčadi, a zadnja kopija na žutom papiru momčadi koja je izgubila utakmicu.
Napomena:
1. zapisničar će koristiti 2 olovke različitih boja, crvenu za prvo i treće razdoblje, a plavu ili crnu za drugo i četvrto razdoblje. Za sve produžetke, svi zapisi će biti u plavoj ili crnoj (istoj boji kao i drugo i četvrto razdoblje)
2. zapisnik se može prirediti i završiti elektronski.
- B.3** **Najmanje 40 minuta prije predviđenog početka utakmice** zapisničar mora pripremiti zapisnik na sljedeći način:
- B.3.1** Upisuje imena obiju momčadi na određeno mjesto na vrhu zapisnika. „Momčad A“ je uvijek domaćin, ili na turnirima ili utakmicama na neutralnom igralištu prvoimenovana momčad u rasporedu. Druga momčad će biti „momčad B“.
- B.3.2** Zatim upisuje:
- naziv natjecanja,
  - broj utakmice,
  - datum, vrijeme i mjesto odigravanja utakmice,
  - imena prvog suca i suca/sudaca s oznakom nacionalnosti (IOC kod).

FEDERATION INTERNATIONALE DE BASKETBALL
INTERNATIONAL BASKETBALL FEDERATION
SCORESHEET

Team A	<u>HOOPERS</u>	Team B	<u>POINTERS</u>				
Competition	<u>WCM</u>	Date	<u>22. 11. 2017</u>	Time	<u>20:00</u>	Crew chief	<u>WALTON, M. (USA)</u>
Game No.	<u>5</u>	Place	<u>GENEVA</u>	Umpire 1	<u>CHANG, Y. (CHN)</u>	Umpire 2	<u>BARTOK, K. (HUN)</u>

Dijagram 9. Vrh zapisnika

- B.3.3** Momčad A zauzima gornji dio zapisnika, momčad B donji dio.
- B.3.3.1** U prvu kolonu zapisničar upisuje broj (posljednja 3 broja) licence svakog igrača. Na turnirima se broj licence igrača označava samo za prvu utakmicu koju momčad igra.
- B.3.3.2** U drugu kolonu zapisničar upisuje prezime igrača i inicijal imena TISKANIM slovima redom po brojevima igrača, koristeći popis članova momčadi kao što je predviđeno od strane trenera ili njegova zastupnika. Kapetan momčadi označava se upisivanjem (CAP) odmah iza imena.
- B.3.3.3** Ako momčad prijavi manje od 12 igrača, zapisničar povlači crtu preko polja za broj licence igrača, imena, broja igrača, igrač u igri, u retku ispod zadnjeg upisanog igrača. Ako ima manje od 11 igrača, vodoravna crta mora biti sve do prekršaja igrača i nastaviti će se dijagonalno do dna.

Licence no.	Players	No.	Player in	Fouls				
				1	2	3	4	5
001	MAYER, F.	5						
002	JONES, M.	8						
003	SMITH, E.	9						
004	FRANK, Y.	12						
010	NANCE, L.	18						
012	KING, H. (CAP)	22						
014	WONG, P.	24						
015	RUSH, S.	25						
021	MARTINEZ, M.	33						
022	SANCHES, N.	42						
Coach			LOOR, A.					
Assistant Coach			MONTA, B.					

Dijagram 10. Momčadi u zapisniku (prije utakmice)

- B.3.4** Na dnu odjeljka svake momčadi, zapisničar upisuje (TISKANIM slovima) imena trenera i pomoćnog trenera.
- B.4** **Najmanje 10 minuta prije predviđenog početka utakmice** svaki trener mora:
- B.4.1** Potvrditi njegovu suglasnost s imenima i brojevima njegovih članova momčadi.
- B.4.2** Potvrditi imena trenera i pomoćnog trenera. Ako nema trenera, kapetan momčadi će biti trener i biti će upisan s (CAP) nakon svog imena.

Coach	KING, H. (CAP)			
Assistant Coach				

- B.4.3** Označiti 5 igrača koji će započeti utakmicu stavljajući mali "x" kraj broja igrača u koloni "Player in" (igrač u igri).
- B.4.4** Potpisati zapisnik. Trener momčadi A prvi daje gore navedene podatke.
- B.5** **Na početku utakmice** zapisničar zaokružuje mali "x" pokraj broja 5 igrača svake momčadi koji započinju igru.
- B.6** **Za vrijeme igre** zapisničar ucrtava mali "x" (bez zaokruživanja) pokraj broja igrača u koloni "Player in" (igrač u igri) kada igrač prvi puta uđe u igru kao zamjena.

Time-outs		Team fouls													
<table border="1"><tr><td>7</td><td></td></tr></table>	7		Period ①	<table border="1"><tr><td>~~1~~</td><td>~~2~~</td><td>~~3~~</td><td>~~4~~</td></tr></table>	~~1~~	~~2~~	~~3~~	~~4~~	②	<table border="1"><tr><td>~~1~~</td><td>~~2~~</td><td>~~3~~</td><td>~~4~~</td></tr></table>	~~1~~	~~2~~	~~3~~	~~4~~	
7															
~~1~~	~~2~~	~~3~~	~~4~~												
~~1~~	~~2~~	~~3~~	~~4~~												
<table border="1"><tr><td>9</td><td>10</td></tr></table>	9	10	Period ③	<table border="1"><tr><td>~~1~~</td><td>~~2~~</td><td>~~3~~</td><td>~~4~~</td></tr></table>	~~1~~	~~2~~	~~3~~	~~4~~	④	<table border="1"><tr><td>~~1~~</td><td>~~2~~</td><td>~~3~~</td><td>~~4~~</td></tr></table>	~~1~~	~~2~~	~~3~~	~~4~~	
9	10														
~~1~~	~~2~~	~~3~~	~~4~~												
~~1~~	~~2~~	~~3~~	~~4~~												
<table border="1"><tr><td></td><td></td></tr></table>			Extra periods												
Licence no.	Players	No.	Player in	Fouls											
				1	2	3	4	5							
001	MAYER, F.	5	⊗	P ₂											
002	JONES, M.	8	⊗	P	P	P ₂									
003	SMITH, E.	9	⊗	P ₂	U ₂	P	P ₁								
004	FRANK, Y.	12	×	T ₁	U ₂	GD									
010	NANCE, L.	18	⊗	P	P	U ₁									
012	KING, H. (CAP)	22	⊗	P ₁	P										
014	WONG, P.	24													
015	RUSH, S.	25	×	P ₃	P ₂										
021	MARTINEZ, M.	33	×	T ₁	P	P ₂	T ₁	GD							
022	SANCHES, N.	42	×	P ₂	P ₂	U ₂	P	U ₂ GD							
024	MANOS, K.	55	×	P ₂	D ₂										
Coach	LOOR, A.						C ₁	B ₁							
Assistant Coach	MONTA, B.														

Dijagram 11. Momčadi u zapisniku (nakon utakmice)

B.7 Minuta odmora

B.7.1 Minute odmora upisuju se u zapisnik unošenjem minute vremena za igru u razdoblju ili produžetku u odgovarajući prostor ispod imena momčadi.

B.7.2 Na kraju svakog poluvremena i svakog produžetka, nepopunjeni prostori označavaju se s dvije vodoravne paralelne crte. Ukoliko se momčadi ne dodijeli prva minuta odmora prije zadnje 2 minute drugog poluvremena, zapisničar će prekriti prvi kvadratić od drugog poluvremena s dvije paralelne crte.

B.8 Pogreške

B.8.1 Pogreške igrača mogu biti osobna, tehnička, nesportska ili isključujuća i upisuju se igraču.

B.8.2 Pogreške osoblja s klupe momčadi mogu biti tehnička ili isključujuća i upisuju se treneru. Dodatno, isključujuće pogreške učinjene od osoba koje se nalaze u zapisniku, biti će upisane njima.

B.8.3 Sve pogreške upisuju se na sljedeći način:

B.8.3.1 Osobna pogreška označava se upisivanjem "P".

B.8.3.2 Tehnička pogreška igrača označava se upisivanjem "T". Druga tehnička pogreška će također biti upisana kao "T", nakon čega se u sljedeći prostor (kvadratić) upisuje "GD".

- B.8.3.3** Tehnička pogreška trenera za osobno nesportsko ponašanje označava se upisivanjem "C". Iduća slična tehnička pogreška se također upisuje kao "C", nakon čega se u sljedeći prostor (kvadratić) upisuje "GD".
- B.8.3.4** Tehnička pogreška trenera iz bilo kojeg drugog razloga označava se upisivanjem "B". Treća tehnička pogreška (jedna od njih može biti "C") označava se upisivanjem "B" ili "C", nakon čega se u sljedeći prostor (kvadratić) upisuje "GD".
- B.8.3.5** Nesportska pogreška igrača označava se upisivanjem "U". Druga nesportska pogreška se također upisuje kao "U", nakon čega se u sljedeći prostor (kvadratić) upisuje "GD".
- B.8.3.6** Tehnička pogreška igraču koji od ranije ima nesportsku pogrešku ili nesportska pogreška igraču koji od ranije ima tehničku pogrešku, također se mora naznačiti unosom „U“ ili „T“, pa „GD“ u sljedećoj kućici.
- B.8.3.7** Isključujuća pogreška označava se upisivanjem "D".
- B.8.3.8** Svaka pogreška koja uključuje slobodno/a bacanje/a označava se dodavanjem odgovarajućeg broja slobodnih bacanja (1, 2, 3) pokraj "P", "T", "C", "B", "U" ili "D".
- B.8.3.9** Sve pogreške protiv obiju momčadi koje uključuju kazne iste težine i poništene prema Članku 42., označavaju se dodavanjem malog "c" pokraj "P", "T", "C", "B", "U" ili "D".
- B.8.3.10** Isključujuća pogreška prvog pomoćnog trenera, zamjene, isključenog igrača ili pratitelja momčadi, uključujući i one zbog napuštanja momčadskog prostora uslijed tučnjave, biti će upisana tehnička pogreška treneru kao "B₂".
- B.8.3.11** U preostale prostore za pogreške isključenog trenera, prvog pomoćnog trenera, zamjene ili isključenog igrača uslijed tučnjave, nakon upisivanja "D₂" ili "D", upisuje se "F".
- B.8.3.12** **Primjeri za isključujuće pogreške trenera, prvog pomoćnika, zamjene, isključenih igrača ili pratitelja momčadi:**

Isključujuća pogreška trenera upisuje se na sljedeći način:

Head coach	788	LOOR, A.	D ₂		
First assistant coach	555	MONTA, B.			

Isključujuća pogreška pomoćnika trenera upisuje se na sljedeći način:

Coach	LOOR, A.	B ₂		
Assistant Coach	MONTA, B.	D		

Isključujuća pogreška zamjene upisuje se na sljedeći način:

001	MAYER, F.	5	⊗	D			
-----	-----------	---	---	---	--	--	--

Coach	LOOR, A.	B ₂		
Assistant Coach	MONTA, B.			

Isključujuća pogreška isključenog igrača nakon njegove 5 pogreške upisuje se na sljedeći način:

015	RUSH, S.	25	×	T ₁	P ₃	P ₂	P ₁	P ₂	D
-----	----------	----	---	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	---

Coach	LOOR, A.	B ₂		
Assistant Coach	MONTA, B.			

Isključujuća pogreška pratitelja momčadi upisuje se na sljedeći način:

Coach	LOOR, A.	B ₂		
Assistant Coach	MONTA, B.			

B.8.3.13 Primjeri za isključujuće pogreške za napuštanje momčadskog prostora (tučnjava):
Bez obzira na broj isključenih osoba uslijed napuštanja momčadskog prostora, dosudit će se jedna tehnička pogreška "B₂" ili "D₂" pisana treneru.

Isključujuća pogreška trenera ili pomoćnog trenera upisuje se na sljedeći način:

Ako je samo trener isključen:

Coach	LOOR, A.	D ₂	F	F
Assistant Coach	MONTA, B.			

Ako je samo pomoćnik trenera isključen:

Coach	LOOR, A.	B ₂		
Assistant Coach	MONTA, B.	F	F	F

Ako su isključeni trener i pomoćni trener:

Coach	LOOR, A.	D ₂	F	F
Assistant Coach	MONTA, B.	F	F	F

Isključujuća pogreška zamjene upisuje se na sljedeći način:

Ako zamjena ima manje od četiri pogreške tada se upisuje "D" nakon čega slijedi "F" u sve preostale prostore za pogreške:

003	SMITH,	E.	9	⊗	P ₂	P ₂	D	F	F
-----	--------	----	---	---	----------------	----------------	---	---	---

Ako zamjena napravi petu pogrešku, tada se upisuje "D" nakon čega slijedi "F" iza posljednjeg prostora za pogrešku:

002	JONES,	M.	8	⊗	T ₁	P ₃	P ₁	P ₂	D	F
-----	--------	----	---	---	----------------	----------------	----------------	----------------	---	---

Ako je isključeni igrač već napravio 5 pogrešaka, tada se "DF" upisuje u kolonu iza posljednje pogreške:

015	RUSH,	S.	25	×	T ₁	P ₃	P ₂	P ₁	P ₂	DF
-----	-------	----	----	---	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----

Uz gornje primjere igrača Smith, Jones i Rush, upisuje se tehnička pogreška treneru "B₂":

Coach	LOOR, A.	B ₂		
Assistant Coach	MONTA, B.			

Isključujuća pogreška pratitelja momčadi upisuje se treneru na sljedeći način:

Head coach	788	LOOR, A.	B ₂	(B)
First assistant coach	555	MONTA, B.		

Svako isključenje pratitelja momčadi biti će upisano treneru kao (B), ali se neće računati kao jedna od tri tehničke pogreške za njegovo isključenje iz igre.

B.8.3.14 Primjeri za isključujuće pogreške za aktivno sudjelovanje u tučnjavi:

Bez obzira na broj isključenih osoba uslijed napuštanja momčadskog prostora, dosudit će se jedna tehnička pogreška "B₂" ili "D₂" pisana treneru.

Ako je trener aktivno uključen u tučnjavu, upisuje se jedna pogreška kao "D₂"

Isključujuća pogreška trenera ili prvog pomoćnog trenera upisuje se na sljedeći način:

Ako je samo trener isključen:

Coach	<i>LOOR, A.</i>	D_2	F	F
Assistant Coach	<i>MONTA, B.</i>			

Ako je samo pomoćni trener isključen:

Head coach	788	<i>LOOR, A.</i>	B_2		
First assistant coach	555	<i>MONTA, B.</i>	D_2	F	F

Ako su oboje, trener i pomoćni trener isključeni:

Head coach	788	<i>LOOR, A.</i>	D_2	F	F
First assistant coach	555	<i>MONTA, B.</i>	D_2	F	F

Isključujuća pogreška zamjene upisuje se na sljedeći način:

001	<i>MAYER, F.</i>	5	~~⊗~~	P_2	P_2	D_2	F	F
-----	------------------	---	--------------	-------	-------	-------	---	---

Head coach	788	<i>LOOR, A.</i>	B_2		
First assistant coach	555	<i>MONTA, B.</i>			

Ako je isključujuća pogreška zamjene njegova peta pogreška, upisuje se "D₂", nakon čega se upisuje "F" iza prostora za posljednju pogrešku:

002	<i>JONES, M.</i>	8	~~⊗~~	T_1	P_3	P_1	P_2	D_2	F
-----	------------------	---	--------------	-------	-------	-------	-------	-------	---

Head coach	788	<i>LOOR, A.</i>	B_2		
First assistant coach	555	<i>MONTA, B.</i>			

Isključujuća pogreška isključenog igrača upisuje se na sljedeći način:

Obzirom da isključeni igrač više nema praznog prostora za pogreške, upisuje se "D₂", nakon čega se upisuje "F" iza prostora za posljednju pogrešku:

015	<i>RUSH, S.</i>	25	~~×~~	T_1	P_3	P_2	P_1	P_2	D_2	F
-----	-----------------	----	--------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	---

Isključujuća pogreška pratitelja momčadi upisuje se treneru prema sljedećem:

Head coach	788	<i>LOOR, A.</i>	B_2	(B_2)	
First assistant coach	555	<i>MONTA, B.</i>			

Isključujuća pogreška dva pratitelja momčadi upisuje se treneru prema sljedećem:

Head coach	788	<i>LOOR, A.</i>	B_2	(B_2)	(B_2)
First assistant coach	555	<i>MONTA, B.</i>			

Svako isključenje pratitelja momčadi upisuje se treneru kao (B_2) , ali se neće računati kao jedna od tri tehničke pogreške za njegovo isključenje iz igre.

NAPOMENA: Tehnička ili isključujuća pogreška, prema čl.39 se neće računati kao momčadska pogreška

B.8.4. Na kraju drugog razdoblja i na kraju utakmice, zapisničar ucrtava debelu crtu između prostora koji su korišteni i onih neiskorištenih. Na kraku utakmice zapisničar poništava ostale prostore debelom vodoravnom linijom.

B.9 Pogreške momčadi

B.9.1 U zapisniku su za svako razdoblje određena 4 prostora (odmah ispod naziva momčadi i iznad imena igrača) za upisivanje pogrešaka momčadi.

B.9.2 Uvijek kada igrač napravi osobnu, tehničku, nesportsku ili isključujuću pogrešku, zapisničar bilježi pogrešku momčadi tog igrača upisujući veliki "X" u predviđene rubrike.

B.10 Tekući rezultat

B.10.1 Zapisničar vodi računa o kronološkom redu postizanja poena obju momčadi.

B.10.2 U zapisniku su 4 kolone za tekući rezultat.

B.10.3 Svaka kolona je opet podijeljena u 4 kolone. Prve dvije slijeva su za momčad A, a druge dvije zdesna su za momčad B. Središnje kolone su za tekući rezultat (160 poena) za svaku momčad.

Zapisničar:

- prvo ucrtava dijagonalnu crtu (/) za svaki postignuti pogodak iz igre i ispunjeni kružić (●) za svako uspješno slobodno bacanje postignuto preko novog ukupnog broja poena koje je skupila momčad koja je upravo postigla pogodak,
- zatim, u praznom prostoru na istoj strani novog ukupnog broja poena (pokraj nove / ili ●), zapisničar upisuje broj igrača koji je postigao pogodak iz igre ili slobodnog bacanja.

B.11 Tekući rezultat: dodatne upute

B.11.1 Pogodak iz igre za 3 poena upisuje se zaokruživanjem broja igrača.

B.11.2 Pogodak koji igrač slučajno postigne u vlastiti koš upisuje se kao pogodak kapetana protivničke momčadi na igralištu.

B.11.3 Poeni postignuti kad lopta ne uđe u koš (Članak 31. – Npropisno doticanje lopte u silaznoj putanji i nepropisna igra na loptu) upisuju se kao da ih je postigao igrač koji je izveo bacanje na koš.

B.11.4 Na kraju svakog razdoblja, zapisničar ucrtava deblji krug "O" oko posljednjeg broja postignutih poena svake momčadi i deblju vodoravnu crtu ispod tih poena kao i ispod broja svakog igrača koji je postigao te posljednje poene.

B.11.5 Na početku svakog razdoblja, zapisničar nastavlja voditi kronološki red postizanja poena od trenutka prekida.

	A		B	
	1	●	6	
	2	●	6	
6	~~3~~	3		
	4	4		
11	~~5~~	5	5	
11	●	●	5	
	7	7		
10	~~8~~	8		
	9	9	10	
	10	10		
10	~~11~~	11		
	12	12	7	
4	~~13~~	13	7	
5	14	14		
5	15	15	6	
	16	16		
5	~~17~~	17		
	18	18	6	
6	~~19~~	19		
	20	20	9	
	21	21		
11	~~22~~	22	9	
	23	23	9	
11	~~24~~	24		
	25	25	7	
	26	26	7	
5	~~27~~	27		
	28	28	6	
10	~~29~~	29		
	30	30	8	
4	~~31~~	31		
	32	32	5	
4	~~33~~	33	5	
4	34	34		
	35	35	10	
10	~~36~~	36		
	37	37	12	
	38	38		
10	~~39~~	39	12	
10	40	40	12	

Dijagram 12. Tekući rezultat

- B.11.6** Uvijek kada je moguće, zapisničar bi morao provjeriti tekući rezultat sa semaforom. Ako rezultat na semaforu nije točan, mora odmah upozoriti da se rezultat na semaforu ispravi. Ako postoji sumnja ili ako se jedna od momčadi protivni ispravku, upozorit će na to prvog suca čim lopta postane mrtva i sat za igru zaustavljen.
- B.11.7** Suci mogu ispraviti bilo kakvu pogrešku u zapisniku, uključujući rezultat, broj pogrešaka ili broj minuta prema odredbama pravila. Prvi sudac potpisuje ispravke. Opsežne ispravke moraju biti dokumentirane na poledini zapisnika.

B.12 Tekući rezultat: sažetak

B.12.1 Na kraju svakog razdoblja i produžetka, zapisničar upisuje postignuti rezultat u tom razdoblju u odgovarajući prostor u donjem dijelu zapisnika.

B.12.2 Neposredno na kraju utakmice, zapisničar će unijeti u stupac „Utakmica završena u sati:minute“.

B.12.3 Na kraju utakmice zapisničar povlači 2 debele vodoravne crte ispod konačnog broja poena obju momčadi, kao i broja svakog igrača koji je postigao te posljednje poene. Osim toga, ucrtava dijagonalnu crtu do kraja kolone kako bi poništio preostale brojeve (tekući rezultat) obju momčadi.

B.12.4 Na kraju utakmice, zapisničar bilježi konačni rezultat i naziv pobjedničke momčadi.

B.12.5 Zapisničar tada unosi svoje prezime velikim tiskanim slovima, nakon što su to učinili pomoćnik zapisničara, mjeritelj vremena i mjeritelj napada. Tada će se svi pomoćni suci potpisati kraj svojih imena.

7	~~70~~	~~70~~	6
7	~~71~~	71	
7	~~72~~	~~72~~	6
	73	73	
9	~~74~~	74	
	75	75	
11	~~76~~	76	
	77	77	
	78	78	
	79	79	
	80	80	

Dijagram 13. Sažetak

B.12.6 Nakon što ga je potpisao sudac/i, prvi sudac je posljednji koji odobrava i potpisuje zapisnik. Time završava administrativni dio i veza sudaca s utakmicom.

Napomena: Ako jedan od kapetana potpiše zapisnik zbog žalbe (koristeći prostor označen "Potpis kapetana u slučaju žalbe"), pomoćni suci i sudac(i) ostaju na raspolaganju prvom sucu sve dok im on ne dopusti da odu.

Scorer <u>N. MAIER SH</u>	Scores Period ① A <u>15</u> B <u>18</u>
Assistant scorer <u>O. SABAY OS</u>	Period ② A <u>19</u> B <u>10</u>
Timer <u>R. LEBLANC RL</u>	Period ③ A <u>26</u> B <u>19</u>
Shot clock operator <u>K. AUSTIN KZ</u>	Period ④ A <u>16</u> B <u>25</u>
	Extra periods A <u>—</u> B <u>—</u>
Crew chief <u>M. Walton</u>	Final Score Team A <u>76</u> Team B <u>72</u>
Umpire 1 <u>Y. Chang</u> Umpire 2 <u>K. Bartok</u>	Name of winning team <u>HOOPERS</u>
Captain's signature in case of protest _____	Game ended at (hh:mm) <u>21:50</u>

Dijagram 14. Završetak zapisnika

C - POSTUPAK KOD ŽALBE

- C.1** Momčad može podnijeti žalbu ako je na nju negativno utjecala
- a) pogreška u vođenju rezultata, vremenu za igru ili vremenu za napad, koju suci nisu ispravili.
  - b) odluka o kazni, poništenju odgode, ne nastavljanju ili neigranju utakmice
  - c) prekršaj primjenjivih važećih pravila.
- C.2** Kako bi bio dopuštena, žalba mora imati sljedeći postupak:
- a) Kapetan (CAP) te momčadi, najkasnije 15 minuta nakon završetka utakmice, obavijestiti će prvog suca kako njegova momčadi ulaže žalbu na rezultat utakmice i potpisuje se u zapisnik pod „Potpis kapetana u slučaju žalbe“.
  - b) Momčad će podnijeti razloge žalbe u pisanom obliku najkasnije 1 sat nakon završetka utakmice.
  - c) Za svaku žalbu primjenjuje se naknada od 1.500 švicarskih franaka, a plaća se u slučaju odbijanja žalbe.
- C.3** Prvi sudac (ili opunomoćenik, ako je prisutan), nakon primitka žalbenih razloga, pismeno izvješćuje o incidentu koji je doveo do žalbe predstavniku FIBA-e ili nadležnom tijelu.
- C.4** Nadležno tijelo izdaje sve zahtjeve koje smatra potrebnim i odlučuje o žalbi što je prije moguće, a u svakom slučaju najkasnije 24 sata nakon završetka utakmice. Nadležno tijelo koristi sve pouzdane dokaze i može poduzeti odgovarajuće odluke, uključujući, bez ograničenja, djelomično ili potpuno ponavljanje utakmice. Nadležno tijelo ne može odlučiti o promjeni rezultata utakmice osim ako postoji jasan i uvjerljiv dokaz da nije bilo pogreške koja je dovela do žalbe, novi rezultat zasigurno bi se mogao materijalizirati.
- C.5** Odluka nadležnog tijela također se smatra pravilom odlučivanja o igri i ne podliježe daljnjem preispitivanju ili žalbi. Iznimno, odluke o prihvatljivosti mogu se uložiti kako je predviđeno važećim propisima.
- C.6** Posebna pravila za FIBA natjecanja ili natjecanja koja u svojim propisima ne sadrže drugačije:
- a) U slučaju natjecanja u obliku turnira, nadležno tijelo za sve žalbe mora biti tehnički odbor (vidi FIBA interne propise, knjiga 2.)
  - b) U slučaju domaćih i gostujućih utakmica, nadležno tijelo za žalbe koje se odnose na pitanja o prihvatljivosti je disciplinska komisija FIBA-e. Za sva ostala pitanja koja izazivaju prosvjed, nadležno tijelo mora biti FIBA djelujući putem jedne ili više osoba koje su stručno osposobljene za provedbu i tumačenje Službenih pravila košarkaške igre (vidi FIBA interna pravila, knjiga 2.)

Poredak po utakmicama između B, C i D:

Momčad	Odigrane utakmice	Pobjede	Porazi	Bodovi	Poeni	Koš razlika
B	2	1	1	3	175 : 165	+ 10
C	2	1	1	3	150 : 155	- 5
D	2	1	1	3	135 : 140	- 5

Poredak: 2. B   3. C – pobjednik protiv D   4. D

D.2.3 Primjer 3.

A – B   85 - 90   B – C   100 – 95
 A – C   55 – 100   B – D   75 – 85
 A – D   75 – 120   C – D   65 – 55

Momčad	Odigrane utakmice	Pobjede	Porazi	Bodovi	Poeni	Koš razlika
A	3	0	3	3	215 : 310	- 95
B	3	2	1	5	265 : 265	0
C	3	2	1	5	260 : 210	+ 50
D	3	2	1	5	260 : 215	+ 45

Poredak: 4. A

Poredak po utakmicama između B, C i D:

Momčad	Odigrane utakmice	Pobjede	Porazi	Bodovi	Poeni	Koš razlika
B	2	1	1	3	175 : 180	- 5
C	2	1	1	3	160 : 155	+ 5
D	2	1	1	3	140 : 140	0

Poredak: 1. C   2. D   3. B

D.2.4 Primjer 4.

A – B   85 - 90   B – C   100 – 90
 A – C   55 – 100   B – D   75 – 85
 A – D   75 – 120   C – D   65 – 55

Momčad	Odigrane utakmice	Pobjede	Porazi	Bodovi	Poeni	Koš razlika
A	3	0	3	3	215 : 310	- 95
B	3	2	1	5	265 : 260	+ 5
C	3	2	1	5	255 : 210	+ 45
D	3	2	1	5	260 : 215	+ 45

Poredak: 4. A

Poredak po utakmicama između B, C i D:

Momčad	Odigrane utakmice	Pobjede	Porazi	Bodovi	Poeni	Koš razlika
B	2	1	1	3	175 : 175	0
C	2	1	1	3	155 : 155	0
D	2	1	1	3	140 : 140	0

Poredak: 1. B   2. C   3. D

D.2.5   Primjer 5.

A – B	100 - 55	B – F	110 – 90
A – C	85 – 90	C – D	55 – 60
A – D	120 – 75	C – E	90 – 75
A – E	80 – 100	C – F	105 – 75
A – F	85 – 80	D – E	70 – 45
B – C	100 – 95	D – F	65 – 60
B – D	80 – 75	E – F	75 – 80
B – E	75 – 80		

Momčad	Odigrane utakmice	Pobjede	Porazi	Bodovi	Poeni	Koš razlika
A	5	3	2	8	470 : 400	+ 70
B	5	3	2	8	420 : 440	- 20
C	5	3	2	8	435 : 395	+ 40
D	5	3	2	8	345 : 360	- 15
E	5	2	3	7	375 : 395	- 20
F	5	1	4	6	385 : 440	- 55

Poredak: 5. E   6. F

Poredak po utakmicama između A, B, C i D:

Momčad	Odigrane utakmice	Pobjede	Porazi	Bodovi	Poeni	Koš razlika
A	3	2	1	5	305 : 220	+ 85
B	3	2	1	5	235 : 270	- 35
C	3	1	2	4	240 : 245	- 5
D	3	1	2	4	210 : 255	- 45

Poredak: 1. A – pobjednik protiv B   3. D – pobjednik protiv C
 2. B   4. C

D.2.6   Primjer 6.

A – B	71 – 65	B – F	95 – 90
A – C	85 – 86	C – D	95 – 100
A – D	77 – 75	C – E	82 – 75
A – E	80 – 86	C – F	105 – 75
A – F	85 – 80	D – E	68 – 67
B – C	88 – 87	D – F	65 – 60
B – D	80 – 75	E – F	80 – 75
B – E	75 – 76		

Momčad	Odigrane utakmice	Pobjede	Porazi	Bodovi	Poeni	Koš razlika
A	5	3	2	8	398 : 392	+ 6
B	5	3	2	8	403 : 399	+ 4
C	5	3	2	8	455 : 423	+ 32
D	5	3	2	8	383 : 379	+ 4
E	5	3	2	8	384 : 380	+ 4
F	5	0	5	5	380 : 430	- 50

Poredak: 6. F

Poredak po utakmicama između A, B, C, D i E:

Momčad	Odigrane utakmice	Pobjede	Porazi	Bodovi	Poeni	Koš razlika
A	4	2	2	6	313 : 312	+ 1
B	4	2	2	6	308 : 309	- 1
C	4	2	2	6	350 : 348	+ 2
D	4	2	2	6	318 : 319	- 1
E	4	2	2	6	304 : 305	- 1

Poredak: 1. C   2. A

Poredak po utakmicama između B, D i E:

Momčad	Odigrane utakmice	Pobjede	Porazi	Bodovi	Poeni	Koš razlika
B	2	1	1	3	155 : 151	+ 4
D	2	1	1	3	143 : 147	- 4
E	2	1	1	3	143 : 143	0

Poredak: 3. B   4. E   5. D

D.2.7   **Primjer 7.**

A – B	73 – 71	B – F	95 – 90
A – C	85 – 86	C – D	95 – 96
A – D	77 – 75	C – E	82 – 75
A – E	90 – 86	C – F	105 – 75
A – F	85 – 80	D – E	68 – 67
B – C	88 – 87	D – F	80 – 75
B – D	80 – 79	E – F	80 – 75
B – E	79 – 80		

Momčad	Odigrane utakmice	Pobjede	Porazi	Bodovi	Poeni	Koš razlika
A	5	3	2	8	410 : 408	+ 2
B	5	3	2	8	413 : 409	+ 4
C	5	3	2	8	455 : 419	+ 36
D	5	3	2	8	398 : 394	+ 4
E	5	3	2	8	398 : 394	+ 4
F	5	0	5	5	395 : 445	- 50

Poredak: 6. F

Poredak po utakmicama između A, B, C, D i E:

Momčad	Odigrane utakmice	Pobjede	Porazi	Bodovi	Poeni	Koš razlika
A	4	2	2	6	325 : 328	- 3
B	4	2	2	6	318 : 319	- 1
C	4	2	2	6	350 : 344	+ 6
D	4	2	2	6	318 : 319	- 1
E	4	2	2	6	318 : 319	- 1

Poredak: 1. C   5. A

Poredak po utakmicama između B, D i E:

Momčad	Odigrane utakmice	Pobjede	Porazi	Bodovi	Poeni	Koš razlika
B	2	1	1	3	159 : 159	0
D	2	1	1	3	147 : 147	0
E	2	1	1	3	147 : 147	0

Poredak: 2. B   3. D – pobjednik protiv E   4. E

D.3 Kazne

D.3.1 Ako se momčad, bez valjanog razloga, ne pojavi na rasporedu predviđenoj utakmici ili se momčad povuče s igrališta prije kraja utakmice, gubi utakmicu i dobiva 0 bodova u poretku.

D.3.2 Ako se momčad kazni i drugi put, rezultati svih utakmica koje je odigrala se poništavaju.

D.4 Domaće i gostujuće utakmice (ukupni rezultat)

D.4.1 Za sustav dvije utakmice – domaća i gostujuća ukupni koševi (ukupni rezultat), natjecateljski sustav dvije utakmice će se smatrati jednom utakmicom od 80 minuta.

D.4.2 Ako je rezultat izjednačen na kraju prve utakmice, neće se igrati produžetak.

D.4.3 Ako je ukupni rezultat obje utakmice izjednačen, druga utakmica će se nastaviti s onoliko produžetaka od 5 minuta koliko je potrebno da se dobije pobjednik.

D.4.4 Pobjednik serije biti će momčad koja

- je pobjednik obje utakmice
- postigla je veći broj ukupnih poena na kraju druge utakmice, ako su obje momčadi pobjedile po jednu utakmicu.

D.5 Primjeri

D.5.1 Primjer 1.

A – B   80 – 75

B – A   72 – 73

Momčad A je pobjednik serije (pobjednik obje utakmice)

D.5.2 Primjer 2.

A – B   80 – 75

B – A   73 – 72

Momčad A je pobjednik serije (ukupni rezultat A 152 – B 148)

D.5.3 Primjer 3.

A – B   80 – 80

B – A   92 – 85

Momčad B je pobjednik serije (ukupni rezultat A 165 – B 172). Nema produžetka na prvoj utakmici).

D.5.4 Primjer 4.

A – B   80 – 85

B – A   75 – 75

Momčad B je pobjednik serije (ukupni rezultat A 155 – B 160). Nema produžetka na drugoj utakmici.

D.5.5 Primjer 5.

A – B 83 – 81

B – A 79 – 77

Ukupan rezultat A 160 – B 160. Nakon produžetka(aka) na drugoj utakmici:

B – A 95 - 88

Momčad B je pobjednik serije (ukupan rezultat A 171 – B 176)

E - MEDIJSKE MINUTE ODMORA

E.1 Definicija

Svaki organizator natjecanja može sam odlučiti hoće li primijeniti medijske minute odmora i, ako je tako, koliko će trajati (60, 75, 90 ili 100 sekundi).

E.2 Pravilo

E.2.1 1 medijska minuta odmora dozvoljena je u svakom razdoblju uz redovne minute odmora. Medijske minute odmora u produžetku nisu dopuštene.

E.2.2 Prva minuta svakog razdoblja (momčadska ili medijska) traje 60, 75, 90 ili 100 sekundi.

E.2.3 Trajanje svih ostalih odobrenih minuta odmora u razdoblju je 60 sekundi.

E.2.4 Obje momčadi imaju pravo na 2 odobrene minute odmora u prvom poluvremenu i 3 odobrene minute odmora u drugom poluvremenu.

Te minute odmora mogu biti zatražene bilo kada za vrijeme utakmice i mogu trajati:

- ako se smatra medijskom minutom odmora 60, 75, 90 ili 100 sekundi, prva u razdoblju, ili
- ako se ne smatra medijskom minutom odmora 60 sekundi, što znači da ju je zatražila bilo koja momčad, nakon što je medijska minuta odmora bila odobrena.

E.3 Postupak

E.3.1 Idealno, medijska minuta odmora trebala bi se uzeti pet minuta prije kraja razdoblja. Ipak, nema jamstva da će tako biti.

E.3.2 Ako nijedna momčad nije zatražila odobrenu minutu odmora prije posljednjih 5 minuta razdoblja, tada će se medijska minuta odmora odobriti u prvoj prilici kada lopta postane mrtva, a sat za igru zaustavljen. Ta se minuta odmora ne upisuje nijednoj momčadi.

E.3.3 Ako je bilo kojoj momčadi odobrena minuta odmora prije završnih 5 minuta razdoblja, tada se ta minuta odmora koristi kao medijska minuta odmora.

Ta minuta odmora se računa i kao medijska minuta odmora i kao odobrena minuta odmora momčadi koja ju je tražila.

E.3.4 Prema tom postupku, u svakom razdoblju može biti najmanje 1 minuta odmora i najviše 6 minuta odmora u prvom poluvremenu i maksimalno 8 minuta odmora u drugom poluvremenu.

F – INSTANT REPLAY SYSTEM

F.1 Definicija

Instant replay sustav pregleda je radna metoda koju koriste suci kako bi potvrdili njihove odluke gledajući situacije igre na odobrenom zaslonu putem video tehnologije.

F.2 Postupak

F.2.1 Suci su ovlaštene koristiti IRS sve dok ne potpišu zapisnik nakon utakmice, u granicama propisanim ovim Pravilima.

F.2.2 Za korištenje IRS-a primjenjuje se sljedeći postupak:

- Prvi sudac će odobriti IRS opremu prije početka utakmice, ako je dostupna.
- Prvi sudac donosi odluku hoće li se situacija gledati na IRS-u ili ne.
- Ako suci odluče gledati odluku na IRS-u, prvotna odluka na igralištu mora se pokazati.
- Nakon prikupljanja svih informacija i savjetovanja sudaca, pomoćnih sudaca, opunomoćenika, pregled će započeti što je prije moguće.
- Prvi sudac i najmanje još jedan sudac (koji je donio odluku) će izvršiti pregled situacije. Ako je prvi sudac donio odluku, on će izabrati još jednog suca za pregled situacije.
- Tijekom IRS pregleda, prvi sudac će se pobrinuti da neovlašteno osoblje nema pristup ekranu IRS-a.
- Pregled će se izvršiti prije odobrenih minuta odmora ili zamjena i prije nego li je igra nastavljena.
- Nakon pregleda, sudac koji je donio odluku, administrirati će konačnu odluku prema zapisničaru te će igra biti nastavljena prema odluci.
- Prvotna odluka suca(daca) može biti ispravljena samo ako IRS pregled pokaže sucima dovoljno jasne i uvjerljive dokaze za ispravak.
- Nakon što prvi sudac potpiše zapisnik, IRS više nije moguće koristiti.

F.3 Pravilo

Pregledavati se mogu sljedeće situacije igre:

- F.3.1** Na kraju razdoblja ili produžetka,
- prilikom uspješnog šuta iz igre, je li lopta ispuštena prije nego se oglasio signal za kraj razdoblja ili produžetka
  - hoće li i koliko vremena biti prikazano na satu za igru, ako:
    - je lopta izašla van graničnih linija od strane šutera
    - se dogodio prekršaj isteka napada
    - se dogodio prekršaj 8 sekundi
    - je učinjena pogreška prije kraja razdoblja ili produžetka
- F.3.2** Kada sat za igru pokazuje 2:00 minute ili manje u četvrtom razdoblju ili svakom produžetku,
- je li lopta prilikom uspješnog šuta iz igre ispuštena prije nego se oglasio signal za kraj napada
  - je li učinjena pogreška dalje od situacije šuta. U tom slučaju:
    - je li vrijeme sata za igru ili sata za napad isteklo,
    - je li započeo moment šuta,
    - je li lopta još uvijek bila u ruci(kama) šutera.
  - je li nepropisno igranje na loptu ili nepropisno doticanje lopte u silaznoj putanji ispravno dosuđeno
  - utvrditi koji je igrač uzrokovao da lopta izađe izvan graničnih linija

F.3.3

Bilo kada tijekom igre,

- je li uspješan pogodak iz igre 2 ili 3 poena.
- hoće li se dodijeliti 2 ili 3 slobodna bacanja, nakon pogreške na šuteru nakon neuspješnog šuta iz igre.
- jesu li ispunjeni kriteriji za osobnu, nesportsku ili isključujuću pogrešku ili ako odluku treba nadograditi ili umanjiti ili razmotriti kao tehničku pogrešku.
- nakon kvara sata za igru ili sata za napada, koliko vremena treba biti postavljeno.
- utvrditi ispravnog izvođača slobodnih bacanja.
- utvrditi umješnost članova momčadi, trenera, pomoćnih trenera i popratnog osoblja tijekom bilo kojeg nasilnog čina.

KRAJ PRAVILA I SLUŽBENIH POSTUPAKA